

การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

นางสาวชญาภา ศิริวรรณ

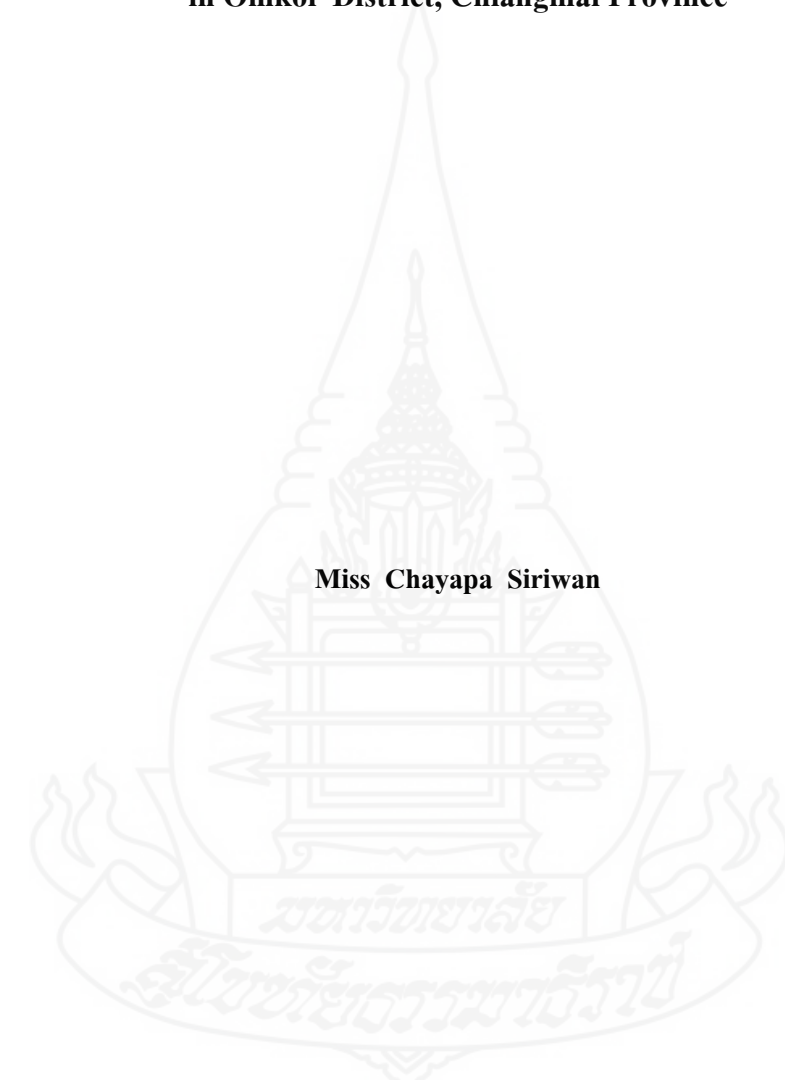

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**Evaluation of Thai Women Empowerment Funds
in Omkoi District, Chiangmai Province**

Miss Chayapa Siriwan

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Public Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อและนามสกุล	นางสาวชญาภา ศิริวรรณ
แขนงวิชา	บริหารรัฐกิจ
สาขาวิชา	วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. จีระ ประทีป

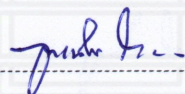
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จีระ ประทีป)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. จำเนียร ราชแพทยาคม)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ เข็มทอง)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษา ค้นคว้าอิสระ การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ผู้ศึกษา นางสาวชฎาภา ศิริวรรณ รหัสนักศึกษา 2573002918 **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. จีระ ประทีป **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การศึกษารื่องการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ของอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ (2) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ (3) เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่เคยได้รับบริการเงินกู้จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หรือเคยเข้าร่วมกิจกรรมกองทุนพัฒนาบทบาท จำนวนทั้งสิ้น 692 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 254 คน จากการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบอย่างง่าย และใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแบบประเมินผลคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า (1) การดำเนินงานด้านการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานด้านสมาชิก ผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก การดำเนินงานด้านกระบวนการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง และการดำเนินงานด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัญหาในการดำเนินงาน ด้านการเงิน คือ ไม่มีงบประมาณในการบริหารจัดการกองทุน ปัญหาด้านสมาชิกผู้รับบริการ คือ สมาชิกผู้รับบริการเห็นว่าการอนุมัติเงินโครงการล่าช้า ปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงาน คือ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และปัญหาด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ คือ ที่ทำการกองทุนหรือศูนย์กลางการจัดกิจกรรมฝึกอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิก อยู่ห่างไกลจากหมู่บ้านของสมาชิก (3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คือ ควรมีการจัดสรรผลกำไร ให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล เพื่อเป็นงบประมาณในการบริหารจัดการกองทุนฯ ลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความสะดวกและรวดเร็ว กำหนดให้มีตัวแทนสมาชิกจากทุกหมู่บ้านเป็นคณะกรรมการกองทุนฯ และให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนฯทุกขั้นตอน และควรจัดให้มีศูนย์ข้อมูลกองทุนหรือศูนย์กลางการจัดกิจกรรมกองทุนระดับหมู่บ้าน

คำสำคัญ การประเมินผล กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จังหวัดเชียงใหม่

Independent Study title: Evaluation of Thai Women Empowerment Funds in Omkoi District, Chiangmai Province

Author: Miss Chayapa Siriwan; **ID:** 2573002918;

Degree: Master of Public Administration;

Independent Study advisor: Dr. Chira Prateep, Associate Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The study entitled Evaluation of Women Role Empowerment Fund Operation in Omkoi District, Chiangmai Province aimed to (1) evaluate the overall operation of Women Role Empowerment Fund in Omkoi District, Chiangmai Province (2) study problems and obstacles of the operation of Women Role Empowerment Fund in Omkoi District, Chiangmai Province and (3) recommend guidelines of problem solving and develop the operation of Women Role Empowerment Fund.

This study was a survey research. Population included of 692 members of Women Role Empowerment Fund who used loan service from the said Fund or participated in activities organized by Women Role Empowerment Fund. Sample size was 254 samples calculated by using Taro Yamane Formula. Sampling method used simple random sampling. Research tool was an evaluation form which was created according to balanced scorecard principles. Quantitative data analysis was conducted with descriptive statistics by distributing frequency and calculating statistics of percentage, mean and standard deviation.

The result was found that (1) financial operation was at moderate level while user service operation was at high level, whereas action process operation and development and learning was at moderate level. (2) problems in each aspect it was revealed that it did not have budget for fund financial operation management. In term of user service operation, it was found that the project approval was delayed. For operational process it was found that participation of members toward the Fund implementation was limited. Lastly, for learning and growth operation, it was found that the Fund offices or training and knowledge exchanging centers were quite remote from members' residences. (3) The recommendation and guidelines of developing Women Role Empowerment Funds included that there should be profit allocation for sub-district Women Role Empowerment Funds as management funding. Besides, operational procedures should be reduced so that they could be performed more conveniently and quickly. Representatives from every village should be appointed as fund committee and to be part in every process of funds' operation. In addition, the fund information unit or the center for arranging activities should be provided in village level so as to cover all areas in supervision.

Keyword: Evaluation, Women Role Empowerment Funds, Chiangmai Province

กิตติกรรมประกาศ

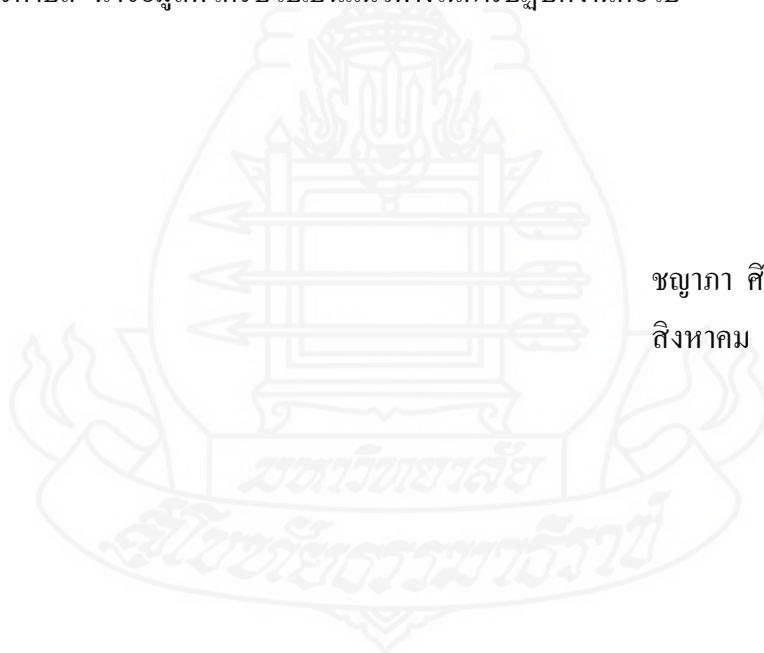
การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้โดยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร. จีระ ประทีป อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีความสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาการการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้พร้อมแนวคิดและประสบการณ์ต่างๆ ให้แก่ผู้ศึกษาค้นคว้า

ขอขอบคุณ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในพื้นที่ในเขต อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือการตอบแบบสอบถามงานศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล นำข้อมูลที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

ชญาภา ศิริวรรณ

สิงหาคม 2559

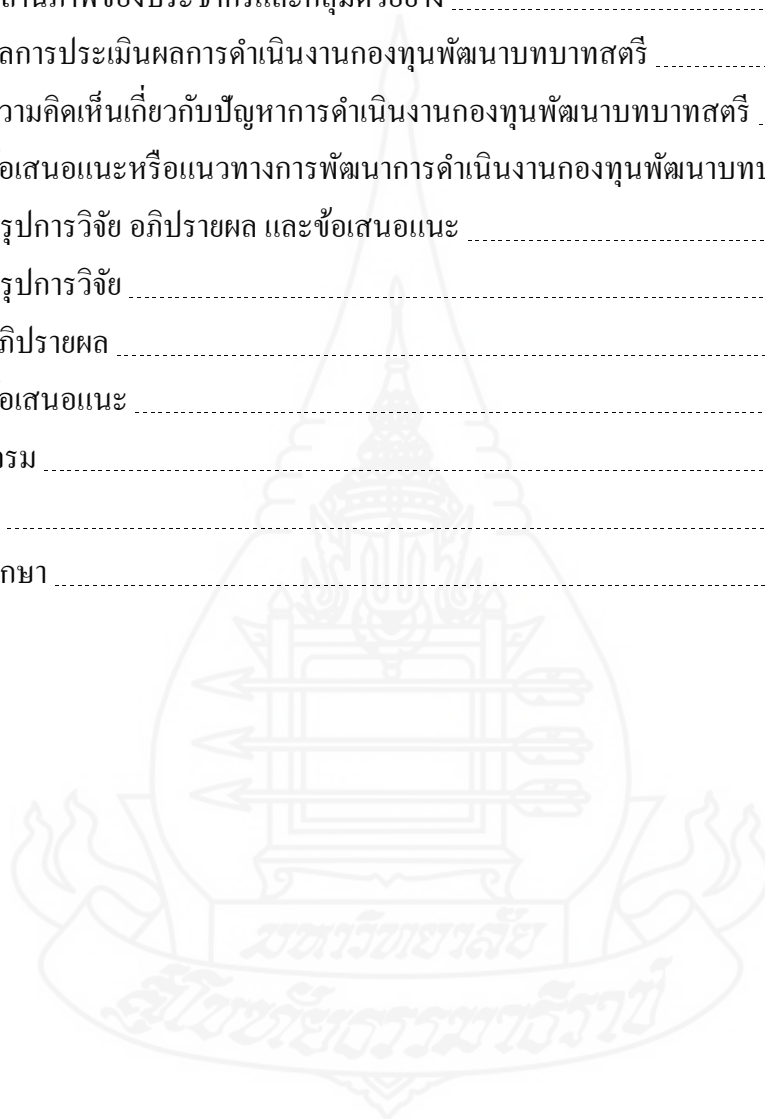
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล	8
แนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard	25
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	35
การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถานภาพของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
ผลการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	57
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	67
ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	72
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปการวิจัย	77
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	94
ประวัติผู้ศึกษา	105

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฯ	4
ตารางที่ 1.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกองทุน	5
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกองทุน	49
ตารางที่ 4.1 จำนวนประชากร จำแนกตามอายุ	54
ตารางที่ 4.2 จำนวนประชากร จำแนกตาม การศึกษา	54
ตารางที่ 4.3 จำนวนประชากร จำแนกตาม อาชีพ	55
ตารางที่ 4.4 จำนวนประชากร จำแนกตาม รายได้	55
ตารางที่ 4.5 จำนวนประชากร จำแนกตามตำแหน่ง	56
ตารางที่ 4.6 จำนวนประชากร จำแนกตามประสบการณ์ในการเข้ารับบริการเงินกู้ ฯ	56
ตารางที่ 4.7 จำนวนประชากร จำแนกตามประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม ฯ	57
ตารางที่ 4.8 สรุปผลการประเมินการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	58
ตารางที่ 4.9 สรุปรายงานสถานะการเงิน ทุนหมุนเวียน	60
ตารางที่ 4.10 สรุปงบประมาณโครงการ ประเภทเงินทุนอุดหนุน	62
ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินฯ ด้านการเงิน	63
ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินฯ ด้านสมาชิกผู้รับบริการ	64
ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินฯ ด้านกระบวนการดำเนินงาน	65
ตารางที่ 4.14 ผลการประเมินฯ ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้	66
ตารางที่ 4.15 ผลการประเมินปัญหาด้านการเงิน	67
ตารางที่ 4.16 ผลการประเมินปัญหาด้านสมาชิกผู้รับบริการ	68
ตารางที่ 4.17 ผลการประเมินปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงาน	69
ตารางที่ 4.18 ผลการประเมินปัญหาด้านการพัฒนาและการเรียนรู้	70
ตารางที่ 4.19 ผลการเรียงลำดับระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะฯ ด้านการเงิน	72
ตารางที่ 4.20 ผลการเรียงลำดับระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะฯ ด้านสมาชิกผู้รับบริการ	73
ตารางที่ 4.21 ผลการเรียงลำดับระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะฯ ด้านกระบวนการ การดำเนินงาน	73
ตารางที่ 4.22 ผลการเรียงลำดับระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะฯ ด้านการพัฒนาและ การเรียนรู้	75

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 โมเดลของ Tyler	16
ภาพที่ 2.2 รูปแบบการประเมิน โครงการของ Alkin	18
ภาพที่ 2.3 รูปแบบการประเมินของ Stake	20
ภาพที่ 2.4 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับมาตรฐานตาม โมเดลของ Provus	21
ภาพที่ 2.5 โมเดลพื้นฐานของ Stufflebeam et al.	22
ภาพที่ 2.6 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจและประเภทของการประเมินตาม โมเดลของ Stufflebeam et al.	24

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

“กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี” เริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2555 จัดเป็นนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น โดยกำหนดเป็นวาระเร่งด่วน ที่จะดำเนินการในปี 2555 เพื่อยกระดับและเสริมศักยภาพสตรีในทุกมิติ และได้มีการจัดสรรงบประมาณ โดยเฉลี่ยจังหวัดละ 100 ล้านบาท (จัดสรรงบประมาณตามขนาดของจังหวัด) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย ในการสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ หรือสวัสดิการให้แก่สตรี

2. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี การเฝ้าระวังและดูแลปัญหาของสตรี ตลอดจนการช่วยเหลือเยียวยาสตรีที่ประสบปัญหาในทุกรูปแบบ การรณรงค์ให้สังคมเข้าใจปัญหาสตรีในทุกมิติ และการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี

3. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรี และแก้ไขปัญหาสตรีขององค์กรต่าง ๆ การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสตรี

4. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการสนับสนุน โครงการอื่น ๆ ที่เป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรี ตามที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติพิจารณาเห็นสมควร

จังหวัดเชียงใหม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจากรัฐบาลจำนวน 100 ล้านบาท และได้จัดสรรงบประมาณเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน ให้แต่ละตำบลในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ตำบลละ 500,000 บาท

อำเภออมก๋อย ได้รับการจัดสรรงบประมาณ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 6 ตำบล ๆ ละ 500,000 บาท รวมเป็นเงิน 3,000,000 บาท การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการอย่างเข้าสู่ปีที่ 5 แล้ว แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยและประเมินผลการดำเนินงาน ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่” เพื่อ

เป็นการศึกษาผลการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้ง ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

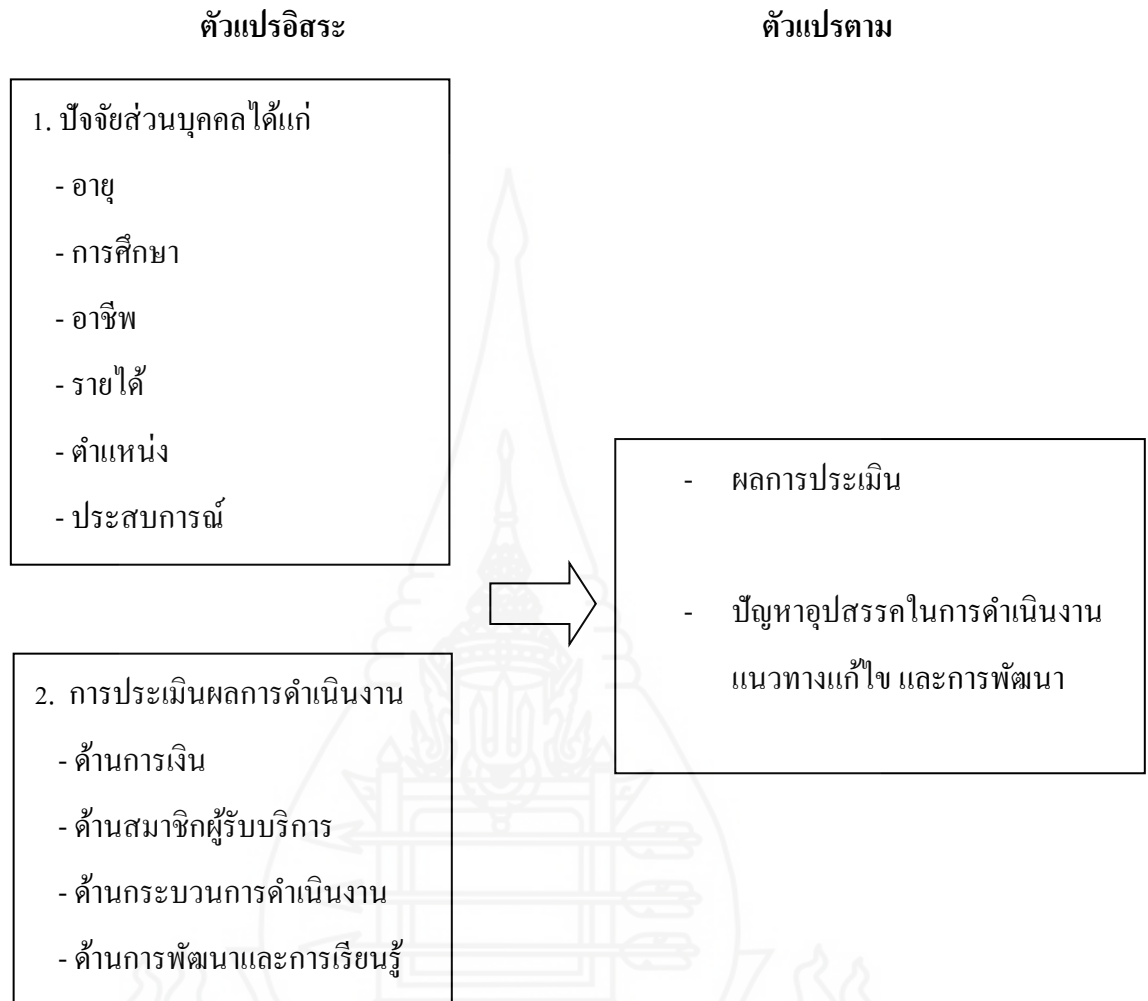
1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ของอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านสมาชิกผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาและการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ของอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่” ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่าน ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน โดยนำกรอบความคิดทางทฤษฎี การประเมินผลดุลยภาพ (Balanced scorecard) ของ Robert S. Kaplan และ David P. Norton ซึ่งในการบริหารภาครัฐ เรียกว่า การประเมินแบบมิติดัชนีสมดุล หรือบางแห่งเรียกว่า การประเมินผลดุลยภาพ เป็นเครื่องมือประเมินความสำเร็จขององค์กรอย่างเป็นระบบโดยพิจารณาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน ซึ่งได้กำหนดการประเมินออกเป็น 4 ด้าน

1. ด้านการเงิน (Financial Perspective)
2. ด้านลูกค้าผู้รับบริการ (Customer Perspective)
3. ด้านกระบวนการธุรกิจภายใน (Internal business process Perspective)
4. ด้านการเรียนรู้และเติบโต (Learning and growth Perspective)

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีกรอบแนวคิดในการดำเนินการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาครอบคลุม 6 ตำบล จำนวน 6 กองทุน ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลอมก๋อย กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลยางเปียง กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่ตืน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลม่อนจอง กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลนาเกียน และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลสบโขง

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษาจะศึกษาถึงการประเมินผลเชิงคุณภาพการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการเงิน 2) ด้านสมาชิกผู้รับบริการ 3) ด้านกระบวนการดำเนินงาน 4) ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ รวมถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน รวมถึงแนวทางแก้ไขปัญหา

4.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.3.1 ประชากร คือ สมาชิกกองทุนที่มารับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 692 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่ได้รับบริการจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ณ. วันที่ 31 มีนาคม 2559

ที่	ชื่อกองทุน	จำนวนสมาชิกที่รับบริการ (คน)
1	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลอมก๋อย	95
2	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลยางเปียง	103
3	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่ต๋น	98
4	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลม่อนจอง	193
5	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลนาเกียน	55
6	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลสบโขง	148
	รวม	692

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ที่มารับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 254 คน กำหนดขนาดตัวอย่าง จากการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ ดังนี้

จากสูตร	n	=	$\frac{N}{1+N(e)^2}$	
	n	=		ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=		ประชากรที่ใช้ทั้งหมดในการวิจัย
	e	=		ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 0.05)
วิธีทำ	n	=	$\frac{692}{1+692(0.05)^2}$	
		=	254	

4.3.3 การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามโควตา ดังนี้

- 1) หาขนาดตัวอย่างแต่ละกองทุน ตามสัดส่วนของประชากรของแต่ละกองทุน โดยเทียบอัตราร้อยละ
- 2) ดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย สุ่มจากประชากรตัวแทนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่เคยรับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 1.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นกองทุน

ที่	ชื่อกองทุน	จำนวนสมาชิกที่รับบริการ (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลอมก๋อย	95	35
2	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลยางเปียง	103	38
3	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่ตื่น	98	36
4	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลม่อนจอง	193	71
5	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลนาเกียน	55	20
6	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลสบโขง	148	54
	รวม	692	254

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หมายถึง กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

5.2 คณะกรรมการกองทุน หมายถึง คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

5.3 สมาชิกกองทุน หมายถึง สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

5.4 สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ได้รับบริการจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หมายถึง สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่ได้รับบริการเงินกู้ ประเภททุนหมุนเวียนและ/หรือได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้งบประมาณ ประเภทเงินอุดหนุน

5.5 เงินทุนหมุนเวียน หมายถึง เงินที่ให้สมาชิกกองทุน กู้ยืมและส่งชำระคืนเมื่อครบกำหนดตามสัญญากู้เงิน

5.6 เงินอุดหนุน หมายถึง เงินที่สนับสนุนโครงการ/กิจกรรมส่วนรวมของสตรี องค์กรสตรี หรือชุมชนในการพัฒนาศักยภาพสตรี พัฒนาบทบาทสตรี และการแก้ไขปัญหาของสตรี

5.7 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง และประสบการณ์

5.8 ผลการประเมิน หมายถึง ผลการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

5.9 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน หมายถึง ผลจากการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่เป็นผลในทางลบ

5.10 การประเมินผลเชิงคุณภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้นจริงกับเกณฑ์ การประเมินที่ครอบคลุม 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านสมาชิกผู้รับบริการด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้

5.10.1 ด้านการเงิน หมายถึง การบริหารจัดการด้านการเงินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

5.10.2 ด้านสมาชิกผู้รับบริการ หมายถึง ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนที่รับบริการจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

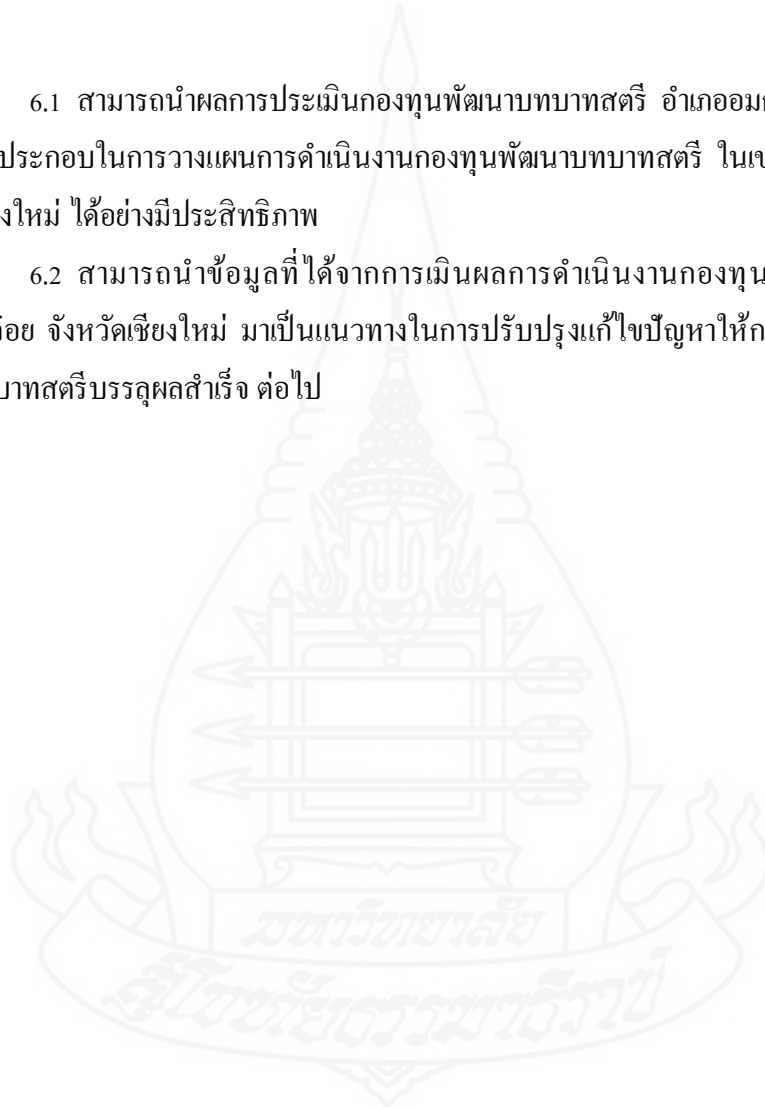
5.10.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานของการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

5.10.4 ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการ หรือรูปแบบของการพัฒนา และการส่งเสริมการเรียนรู้ของคณะกรรมการและสมาชิกพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัด เชียงใหม่

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 สามารถนำผลการประเมินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นข้อมูลประกอบในการวางแผนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาให้การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีบรรลุผลสำเร็จ ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอมกน้อย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำมาประมวลไว้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล
2. แนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard
3. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
4. การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอมกน้อย จังหวัดเชียงใหม่
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

การประเมินผลเป็นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติจริงกับผลที่คาดว่าจะได้รับ มีความสำคัญในการทดสอบว่าผลของการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เป็นการแสวงหาวิธีการที่ดีกว่าที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ และมีบทบาทในการช่วยกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานว่า วัตถุประสงค์ได้กำหนดอย่างเหมาะสม หรือไม่มีนักวิชาการได้อธิบายความหมายของการประเมินผลไว้หลากหลายตามจุดเน้นที่แต่ละคนให้ความสนใจ และมีการใช้คำหลายคำ เช่น การประเมินโครงการ การวิจัยประเมินผลโครงการ การวิจัยเชิงประเมิน การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น

1.1 ความหมายของการประเมินผล

ปีเตอร์ บริดแมน และกริด เดวิส (Peter Bridgman and Giyn Davis) กล่าวถึงการประเมินผลว่า เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดการข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย หรือโครงการ การประเมินผล เป็นการช่วยผู้ตัดสินใจหรือผู้จัดการในการประเมินว่า ผลของโครงการประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เป็นการตัดสินใจว่าทรัพยากรในการดำเนินงานโครงการควรจะอยู่ในระดับเดิม ลดลง หรือไม่ควรสนับสนุนทรัพยากรสำหรับโครงการนั้นต่อไป. (สุภชัย ขาวประภาส และปิยกร หวังมหาพร, 2554, หน้า 162)

การประเมิน หมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออีกนัยหนึ่ง การประเมินเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งข้อสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าผลผลิต กระบวนการและจุดมุ่งหมายของโครงการหรือโปรแกรม หรือทางเลือกต่างๆที่นำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดหมาย จุดเน้นของการประเมินคือการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ตลอดจนเพื่อการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด. (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ อ่างใน สุรพร เสียนสลา, 2553, หน้า 14-7)

คำว่า “การประเมินผล” เป็นคำกลางที่มีความหมายแบบตรงไปตรงมา คือ การตัดสินเชิงคุณค่า (value judgement) หรือการกำหนดคุณค่าให้แก่สิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นการพยายามบ่งบอกว่า สิ่งนั้นดี – ไม่ดี (แล้ว) มีคุณภาพ – ไม่มีคุณภาพ สำเร็จ – ไม่สำเร็จ โดยนำเอาผลสัมฤทธิ์ (results) ที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากสิ่งที่ถูกประเมินมาเป็นข้อมูลในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมิน ตัวอย่าง เช่น ถ้าต้องการประเมินผลโครงการ นักประเมินก็จะใช้ผลสัมฤทธิ์ (ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบของโครงการ) กระบวนการหรือสิ่งอื่นๆ ที่โครงการได้ก่อให้เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ใช้ตัดสินคุณค่าของโครงการนั้น. (สุรพร เสียนสลา, 2553, หน้า 14-7)

จากการที่มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การประเมินผลหลายๆ ท่านผู้ศึกษามีความเห็นว่า การประเมินผล หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติงานจริงที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติที่คาดหวัง

1.2 การประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการ (Project evaluation) เป็นคำที่มาจาก คำว่า การประเมินผล (Evaluation) รวมกับคำว่าโครงการ (Project) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากชุดกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบประกอบการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินการนั้นว่า บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการ. (เชาร์ อินโย, 2553, หน้า 4)

การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นอันจะนำไปสู่การตัดสินใจความสำเร็จรวมทั้งการแก้ไขปรับปรุงพัฒนา ตลอดจนการสร้างและการกำหนดทางเลือกใหม่ในการดำเนินงาน โครงการ ดังนั้น กิจกรรมการประเมินโครงการจึงเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของโครงการภายใต้กิจกรรมและช่วงเวลาที่ได้กำหนดหรือวางแผนไว้. (เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2548, หน้า 305)

การประเมินโครงการ หมายถึง กิจกรรมที่เก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ความหมายข้อเท็จจริง เกี่ยวกับความต้องการ การหาแนวทาง วิธีการปรับปรุง วิธีการจัดการเกี่ยวกับโครงการ และหาผลที่แน่ใจว่าเกิดจากโครงการ เพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพโครงการให้ดียิ่งขึ้น. (นิศาชูโต, 2547, หน้า 9)

การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการศึกษาแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่มีปัญหา และอุปสรรคอะไร และบรรลุตามเป้าหมาย ที่ต้องการหรือไม่มีผลกระทบในแง่บวกต่าง ๆ อย่างไร ที่เกิดขึ้นจากโครงการ. (สุชาติ ประสิทธิ์สินธุ์, 2547, หน้า 2)

การประเมินผลโครงการ หมายถึง กระบวนการในการพิจารณาคำหนดคุณค่า หรือระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้. (สมชาย คุรงค์เดช, 2544, หน้า 2)

การประเมินโครงการ หมายถึง การกำหนดและดำเนินการจัดเก็บข้อมูล นำข้อมูล เป็นสารสนเทศเพื่อประโยชน์สำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจในการปรับปรุงโครงการและสารสนเทศ ในการตัดสินใจสัมฤทธิ์ของโครงการที่จะดำเนินตามโครงการ. (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544, หน้า 59)

จากการที่มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การประเมินผลโครงการหลาย ๆ ท่าน ผู้ศึกษา มีความเห็นว่าการประเมินผลโครงการ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานตามโครงการ ที่เกิดขึ้นจริง เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่คาดหวังจากโครงการ

1.3 ความสำคัญของการประเมินผลโครงการ

1) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินผล วัตถุประสงค์ (objectives) ของการ ประเมินผลโครงการในที่นี้ หมายถึง สิ่งที่ต้องการประเมินผลโครงการมุ่งหวังให้เกิดขึ้นหรือต้องการให้ ปรากฏขึ้น หรือการตอบคำถามว่าเราประเมินผลโครงการทำไม การประเมินผลโครงการมีวัตถุประสงค์ สำคัญคือ เพื่อตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของโครงการหรือการลงความเห็น ว่า กิจกรรม กระบวนการต่าง ๆ และโครงการโดยรวมดีหรือไม่ดี มีคุณภาพหรือไม่มีคุณภาพเป็นหลัก การประเมินผลโครงการยังมี เป้าหมาย หรือจุดหมายปลายทางที่มุ่งบรรลุ คือ การพัฒนาคุณค่าของโครงการให้มีมากขึ้น ซึ่งหมายถึง การนำผลจากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการทำงานของโครงการที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง หรือให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายของโครงการ

2) ประโยชน์ของการประเมินผลโครงการ การประเมินผลโครงการ ถือว่าเป็นเครื่องมือ ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหาร โครงการ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ สามารถมองเห็นผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการที่ตนเองรับผิดชอบซึ่งมีทั้งผลกระทบที่คาดหมายและ ไม่ได้คาดหมาย ผลกระทบที่พึงปรารถนา (เชิงบวก) และที่ไม่พึงปรารถนา (เชิงลบ) และสามารถ ใช้ข้อสนเทศที่ได้จากการประเมินผล ไปปรับปรุงการบริหารงานโครงการทั้งในปัจจุบันและอนาคต ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

แอนเดอร์สัน และบอล (Anderson and Ball, 1978 อ้างใน สุรพร เกียนสลาย, 2553, หน้า 14-12 – 14-14) ได้พูดถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินผลโครงการ โดยมองในรูปของประโยชน์ ที่เกิดขึ้นของการประเมินผลโครงการ 6 ประการ ได้แก่

- 1) เพื่อช่วยให้การตัดสินใจนำโครงการไปใช้
  - 2) เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโดยต่อเนื่องไป หรือการขยายโครงการและการรับรองโครงการ
  - 3) เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการ
  - 4) เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนโครงการจากแหล่งต่าง ๆ
  - 5) เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขัดขวางต่อต้านโครงการจากแหล่งต่าง ๆ
- ทั้งนี้ เพื่อจะได้หาทางแก้ไขปรับปรุงให้ดำเนินการโครงการให้มีความเป็นไปได้โดยสะดวกต่อไป
- 6) เพื่อให้ช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการพื้นฐานด้านต่าง ๆ

1.4 ประเภทของการประเมินผลโครงการ

การประเมินผลโครงการจำแนกตามระยะเวลาประเมิน ประกอบด้วย 3 ประเภท คือ การประเมินผลโครงการก่อนเริ่มโครงการ (pre - evaluation) การประเมินผลโครงการระหว่างการดำเนินการ (on - going evaluation) และการประเมินผลหลังการดำเนินงาน (post - evaluation) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1) การประเมินก่อนเริ่มโครงการ (pre - evaluation) หมายถึง การประเมินผลโครงการในขั้นการวางแผนโครงการ ประกอบด้วย การประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) ซึ่งเป็นการประเมินก่อนการจัดทำโครงการ และการประเมินความเหมาะสมหรือการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินก่อนการตัดสินใจอนุมัติโครงการ การประเมินผลโครงการก่อนเริ่มโครงการเน้นการตัดสินใจคุณค่าของโครงการด้วยผลลัพธ์และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตของโครงการ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าโครงการจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

- 2) การประเมินในระหว่างการดำเนินการ (on - going evaluation) เป็นการประเมินผลโครงการในระหว่างที่โครงการกำลังถูกนำไปปฏิบัติโดยทีมงานโครงการ วัตถุประสงค์สำคัญของการประเมินผลประเภทนี้ก็คือ เพื่อตรวจสอบดูว่าโครงการดำเนินการไปตามแผนที่กำหนดหรือไม่ ผลลัพธ์และผลกระทบที่คาดหมายหรือไม่คาดหมายของโครงการได้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ หากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของโครงการไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือมีปัญหาอุปสรรคใดเกิดขึ้นกับโครงการ ผู้จัดโครงการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้โดยทันที การประเมินผลประเภทนี้จึงมีบทบาทในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโครงการโดยตรง

- 3) การประเมินผลหลังการดำเนินงานโครงการ (post - evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบหรือตอบคำถามว่า โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จได้ประสบผลสำเร็จตามคาดหวังไว้หรือไม่ ควรขยายงานการดำเนินงานให้กว้างขึ้นหรือไม่ หรือควรยุติการดำเนินงานของโครงการนี้

หรือไม่ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลหลังโครงการนี้จะประโยชน์แก่การตัดสินใจของผู้บริหารโครงการและผู้บริหารระดับสูงในองค์กรแม่ของโครงการ การประเมินผลประเภทนี้อาจทำทันทีหลังสิ้นสุดโครงการเป็นการประเมินผลสรุปโครงการหรืออาจประเมินผลหลังโครงการสิ้นสุดไประยะหนึ่ง เพื่อดูผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการ

การประเมินผลโครงการจำแนกตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน สามารถจำแนกการประเมินผลโครงการเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) กับการประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) หรือการประเมินกระบวนการ (process evaluation) เป็นกิจกรรมการติดตามดูและและตัดสินคุณค่าของการปฏิบัติงาน จึงมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อช่วยปรับปรุงกลไกการดำเนินงาน และพัฒนาการปฏิบัติงาน ในระหว่างการดำเนินงานตามโครงการ เป็นการประเมินที่พยายามตอบคำถามว่า การดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ในโครงการหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง ผลสัมฤทธิ์เริ่มเกิดขึ้นหรือไม่ หรือมีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของงาน การประเมินความก้าวหน้ามีลักษณะเหมือนการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลประเภทนี้จะประโยชน์แก่ผู้จัดการโครงการและทีมงานโครงการที่จะใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงงานหรือโครงการในช่วงระยะเวลาที่เหลืออยู่เป็นการเพิ่มโอกาสความสำเร็จของโครงการให้มากขึ้น

2) การประเมินรวมสรุปหรือสรุปผลโครงการ (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลโครงการเมื่อโครงการสิ้นสุดลงหรือเป็นการประเมินผลหลังโครงการ การประเมินผลแบบนี้มุ่งเน้นให้เป็นการสรุปผลของโครงการทั้งหมด เน้นตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ ของโครงการว่า เกิดผลดีตามความคาดหวังของโครงการหรือไม่ ผลการดำเนินการคุ้มค่างที่ผลการประเมินก่อนโครงการระบุไว้หรือไม่ เช่น เมื่อรัฐบาลดำเนินการโครงการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชนหลังสิ้นสุดโครงการก็ต้องทำการประเมินสรุปผลโครงการเพื่อตรวจสอบว่าโครงการก่อให้เกิดผลผลิต (outputs) ใดๆบ้าง เงินกองทุนของหมู่บ้านถูกใช้จ่ายไปอย่างไร ใ้บุคคลใดกู้ยืมไปบ้าง มากน้อยเพียงใด โครงการก่อให้เกิดผลลัพธ์ (outcomes) ใดๆบ้าง ชาวบ้านนำเงินกองทุนที่กู้ยืมไปทำมาหากินหรือไม่ หรือใช้ในกิจกรรมใดมากน้อยเพียงใด และสุดท้ายอาจต้องดูผลกระทบที่เกิดขึ้นว่า โครงการก่อให้เกิดรายได้แก่ชาวบ้านมากน้อยเพียงใด ทำให้เกิดหนี้สินที่ไม่ก่อประโยชน์แก่ชาวบ้านมากน้อยเพียงใด ทำให้ชาวบ้านเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีหรือไม่อย่างไรบ้าง

การประเมินผลโครงการจำแนกตามการยึดวัตถุประสงค์โครงการ สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลัก (goal – based evaluation) กับการประเมินผลที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลัก (goal – free Evaluation) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลัก (goal – based evaluation) เป็นการประเมินผลที่เน้นการตรวจสอบคุณค่าหรือความสำเร็จของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือตามเจตนารมณ์ของโครงการเป็นหลัก การประเมินผลโครงการแบบนี้จะใช้ได้ดีเมื่อโครงการได้ถูกวางแผนเป็นอย่างดี มีการกำหนดวัตถุประสงค์ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายทางคุณค่าขององค์กร หรือของสังคมโดยรวม ดังนั้นในการประเมินผลโครงการผู้ประเมินต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่า โครงการคาดหวังในเรื่องอะไรบ้าง แล้วใช้ความคาดหวังของโครงการเป็นหลักในการประเมินผล

2) การประเมินผลโดยไม่ยึดวัตถุประสงค์โครงการ (Goal – Free Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดโครงการ ซึ่งอาจเป็นผลที่คาดหวังและปรารถนาจะให้เกิดผลที่คาดหวัง แต่ไม่เพียงปรารถนาผลที่ไม่คาดหวังแต่เพียงปรารถนา และผลที่ไม่คาดหวังและไม่เพียงปรารถนาของโครงการ เช่น ผลกระทบต่าง ๆ อันอาจเป็นทั้งผลพลอยได้ และผลพลอยเสีย การประเมินผลโครงการประเภทนี้จะทำให้ผู้ประเมินและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับข้อสนเทศที่มีความหลากหลาย สามารถเรียนรู้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการได้เป็นอย่างดี

จากความรู้เกี่ยวกับประเภทของการประเมินผลโครงการข้างต้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่าการประเมินโครงการเกิดขึ้นได้ตลอดอายุโครงการตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ เป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมโครงการและการควบคุมโครงการเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดอายุของโครงการ

1.5 แบบจำลองการประเมินผลโครงการ

การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์ทั่วไป นักวิจัยมักจะอาศัยแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหรือหัวเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัยเป็นเครื่องมือช่วยในการกำหนดประเด็นการวิจัย กำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการวิจัย การวิจัยประเมินผลโครงการก็เช่นกัน นักวิจัยประเมินผลต้องกำหนดประเด็นที่จะทำการประเมินผลให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถศึกษาวิจัยได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามต้องการ แต่การกำหนดประเด็นการประเมินผล นักประเมินผลไม่สามารถใช้แนวคิดทฤษฎีมาช่วยเหมือนการวิจัยทั่วไปได้ นักประเมินผลจึงกำหนดประเด็นการประเมินผลด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันศาสตร์ของการวิจัยประเมินได้พัฒนามากขึ้น นักวิชาการหลายคนได้พยายามนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัยประเมินผลเพื่อนำเสนอแนวทางในการประเมินสิ่งต่าง ๆ เรียกว่า “ตัวแบบหรือรูปแบบหรือแบบจำลองการประเมินผล (evaluation model)”

1.5.1 ความหมายของแบบจำลองการประเมิน

แบบจำลองการประเมินผล คือ กรอบความคิดหรือแบบแผนในการประเมินที่แสดงให้เห็นถึงรายการที่ควรประเมินหรือแนวปฏิบัติในการประเมิน โดยอาจเสนอให้เห็นว่าในการประเมินนโยบาย แผนงาน โครงการหรือเป้าใด ๆ เราควรพิจารณาเรื่องใดบ้าง (what) ในขณะเดียวกัน บางรูปแบบอาจจะมีการเสนอแนะด้วยการประเมินในแต่ละรายการ แต่ละเรื่องควรพิจารณา หรือตรวจสอบอย่างไร ซึ่งเป็นลักษณะการเสนอแนะวิธีการประเมินหรือตัดสินคุณค่า (How). (ศิริชัย กาญจนาวาสี, 2544, หน้า 95)

แบบจำลองการประเมินผลส่วนมากจะเริ่มต้นมาจากการวิจัยประเมินผลทางการศึกษา ซึ่งนักวิชาการพยายามนำเสนอรูปแบบการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นสำคัญ แต่ต่อมามีการประยุกต์ใช้กรอบแนวความคิดเหล่านั้น เพื่อการประเมินผลโครงการมากขึ้น

1.5.2 ประโยชน์ของแบบจำลองการประเมินผล

การศึกษาแบบจำลองการประเมินผลของนักวิชาการต่าง ๆ จะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ ได้แก่

- 1) ช่วยให้เห็นแนวทางการประเมินผลโครงการที่หลากหลายสามารถเลือกนำมาใช้ให้เหมาะสมกับการประเมินผลโครงการแต่ละโครงการได้หรือพูดได้ว่าทำให้นักประเมินผลสามารถกำหนดกรอบความคิดในการประเมินผลของตนได้ง่ายขึ้น
- 2) ช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลโครงการให้คมชัดและครอบคลุม เนื่องจากแบบจำลองแต่ละรูปแบบมีกรอบความคิดเชิงเหตุเชิงผลผ่านการพิจารณา หรือตรวจสอบความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติมาแล้ว
- 3) ช่วยให้ผู้สามารถกำหนดตัวแปรหรือประเด็นสำคัญในการประเมินผลโครงการได้อย่างชัดเจน
- 4) ทำให้ผลงานการประเมินผลมีความเป็นระบบครอบคลุมเป็นที่ยอมรับ และสื่อความหมายได้ชัดเจนระหว่างผู้เกี่ยวข้องในวงวิชาชีพ

1.5.3 ประเภทของแบบจำลองการประเมินผล

เนื่องจากมีนักวิชาการหลายคนได้พยายามนำเสนอแบบจำลองการประเมินผลของตนเพื่อแสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือรายการประเมินที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับข้อตกลงเบื้องต้น และความสนใจของนักวิชาการแต่ละคน แบบจำลองการประเมินผลของนักวิชาการสามารถจำแนกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ตามจุดเน้นของการประเมินผล ดังนี้

- 1) แบบจำลองการประเมินที่เน้นวัตถุประสงค์ของโครงการ (Objective Based Model) เป็นรูปแบบที่เน้นการตรวจสอบว่าผลที่คาดหวังของโครงการได้เกิดขึ้นหรือไม่เป็นหลัก หรือคำว่า

ผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เช่น แบบจำลองการประเมินของ ไทเลอร์ (Ralph W.Tyler) ครอนบาค (Cronbach) และเคอร์ริกแพททริก (Kirkpatrick)

2) แบบจำลองการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgement Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อสนเทศหรือข้อมูลข่าวสารสำหรับการกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการหรือสิ่งอื่นที่นำมาประเมิน เช่น แบบจำลองการประเมินของ สเตค (Stake) สคิฟเวน (Scriven) และโพรวัส (Provus) เป็นต้น

3) แบบจำลองการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อสนเทศสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เช่น รูปแบบการประเมินของ เวลช์ (Welch) สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และอัลกิน (Alkin) เป็นต้น

1.5.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

จากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ นักวิชาการหลายท่านได้พยายามเสนอรูปแบบการประเมินโครงการไว้หลายลักษณะ แต่ละรูปแบบมีแนวคิด ทฤษฎี และหลักเหตุผลของพัฒนาโดยเฉพาะ มีความเชื่อและปรัชญาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไป ที่สำคัญคือรูปแบบแต่ละรูปแบบ ที่นำเสนอ มีวัตถุประสงค์เฉพาะของการประเมินที่แตกต่างกัน ดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

1) แนวคิดในการประเมินของ Tyler

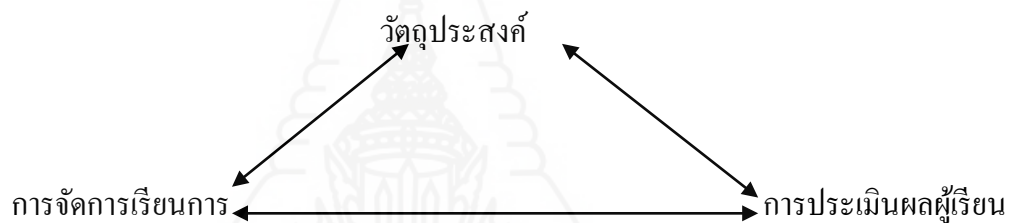
แนวคิดทางการประเมินของ Tyler (1936 อ้างถึง ใน เยาวดี ราชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2548, หน้า 30) จัดเป็นแนวคิดของการประเมินในระดับชั้นเรียน โดย Tyler มีความเห็นว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จะมีส่วนช่วยอย่างมากในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนทั้งนี้ Tyler ได้เริ่มต้นการนำเสนอแนวคิดทางการประเมินโดยยึดกระบวนการของการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก กล่าวคือ Tyler ได้นิยามว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่มุ่งจัดขึ้น เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในตัวผู้เรียนด้วยเหตุนี้จุดเน้นของการเรียนการสอน จึงขึ้นอยู่กับการที่ผู้เรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังการสอน ดังนั้น เพื่อให้การสอนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในตัวผู้เรียนตามที่มุ่งหวัง กระบวนการดังกล่าวควรมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ต้องมีการระบุหรือกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนลงไปว่า เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนควรเกิดพฤติกรรมใด หรือสามารถกระทำได้บ้าง ลักษณะของวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนดังกล่าวนี้ ควรมีจุดเน้นอยู่ที่การกำหนดพฤติกรรมซึ่งสังเกตเห็นได้โดยชัดเจน หรือที่เรียกว่าวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ขั้นที่ 2 ต้องระบุต่อไปว่า จากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวนี้ มีเนื้อหาใดบ้างที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ หรือมีสาระใดบ้างที่เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้ว จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในขั้นตอนที่ 1

ขั้นที่ 3 หารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในขั้นตอนที่ 2

ขั้นที่ 4 หามาตรการในการตรวจสอบหลังจากสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนว่า ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในข้อใดบ้าง และมีวัตถุประสงค์ข้อใดบ้างที่ผู้เรียนยังไม่เกิดการเรียนรู้แนวคิดดังกล่าวนี้เป็นแนวคิดในช่วงต้น ๆ ของ Tyler ต่อมา Tyler ได้สร้างวงจรของวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลขึ้น ซึ่งเขียนเป็นโมเดลพื้นฐานได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 โมเดลของ Tyler

ที่มา: เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2548, หน้า 31

จากภาพที่ 2-1 โมเดลดังกล่าว จะเห็นว่า หัวลูกศรจะชี้ไปยังทั้งสองทิศทางของทุกองค์ประกอบ มีความหมายว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ตามทัศนะของ Tyler แล้วองค์ประกอบทั้ง 3 คือ 1) วัตถุประสงค์ 2) การจัดการเรียนการสอน และ 3) การประเมินผลผู้เรียนจะต้องดำเนินการให้ประสานสัมพันธ์กัน ไปเสมอจากแนวคิดพื้นฐานด้านหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการประเมินการเรียนการสอนดังกล่าว Tyler จึงได้เสนอโมเดลการประเมินขึ้น เรียกว่า “Tyler’s goal attainment model” ซึ่งเป็นโมเดลที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลักในการประเมินความสำเร็จของโครงการ โดยการตรวจสอบผลผลิตของโครงการว่า ได้เป็นไปตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

2) แนวคิดการประเมินของ Alkin

สมคิด พรหมจ้อย (2550, หน้า 53 - 54) ได้กล่าวถึงแนวคิดของ Alkin ไว้ว่าตามแนวคิดของ Alkin นั้น การประเมินจะประกอบด้วยการ จัดหา และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจการประเมินจำเป็นจะต้องประเมินในเรื่องต่าง ๆ 5 ด้าน ดังนี้

1) การประเมินระบบ (System assessment) เป็นการอธิบายหรือพรรณนาสภาพของระบบเพื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริง กับความคาดหวังที่จะเกิดขึ้น การประเมินระบบสามารถกำหนดขอบเขต และวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม สิ่งที่ต้องศึกษาได้แก่ ความต้องการประชาชน ชุมชนและสังคมที่มีต่อสภาพการณ์ ปัจจุบัน สำหรับการประเมินระบบแต่ละส่วนจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ กัน

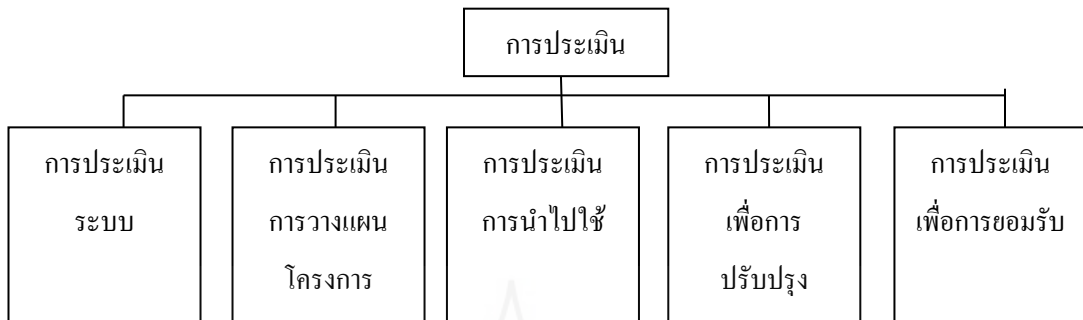
2) การประเมินการวางแผน โครงการ (Program planning) เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ เพื่อหาข้อมูลข่าวสารมาใช้ ในการตัดสินใจพิจารณาทางเลือก

3) ที่เหมาะ โครงการนักประเมินต้องหาข้อมูลที่แสดงความคาดหวังที่จะบรรลุเป้าหมาย พร้อมกับประเมินผลจะได้รับจากการใช้ วิธี การดำเนินงานต่าง ๆ ด้วย เพื่อให้สามารถเห็นข้อเปรียบเทียบในทางเลือกที่เหมาะสม โดยใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของปัญหา โดยทั่วไปจะใช้การประเมินจากเกณฑ์ภายนอก และจากเกณฑ์ภายใน

4) การประเมินการนำไปใช้เพื่อการดำเนิน โครงการ (Program implementation) เป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินการนั้นเป็นตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวังไว้เพียงไร

5) การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการ (Program improvement) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูลที่นำมาใช้ ในการดำเนิน โครงการให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และมีผลที่ไม่คาดคิดมาก่อนเกิดขึ้นบ้างหรือไม่ ดังนั้น นักประเมินจึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความล้มเหลวในทุก ๆ ด้านของโครงการ ตลอดจนผลกระทบของโครงการที่มีต่อโครงการอื่นเพื่อการปรับปรุงโครงการต่อไป

6) การประเมินเพื่อการยอมรับ โครงการ (Program certification) ขึ้นตอนนี้นักประเมินต้องหาข้อมูลข่าวสารรายงานต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อใช้ข้อมูลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของโครงการ และศักยภาพในการสรุปอ้างอิงไปสู่สถานการณ์อื่น ๆ หรือนำไปกับโครงการในสถานการณ์อื่น ๆ ได้กว้างขวางเพียงใด ในขั้นนี้ข้อมูลที่ได้นักประเมินจะทำให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจว่า ควรจะดำเนินกับโครงการในลักษณะใด อาจจะยกเลิก ปรับปรุงใหม่ หรืออาจจะขยายโครงการต่อไปอีก เป็นต้น

ภาพที่ 2.2 รูปแบบการประเมินโครงการของ Alkin

ที่มา: สมคิด พรหมจ้อย, 2550, หน้า 54

3) แนวคิดการประเมินของ Stake

Stake (1967) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินโดยใช้แนวคิดของ Cronbach และ Scriven เป็นพื้นฐาน ในการปฏิบัติในการประเมินของ Stake ถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่นักประเมินนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในการประเมินโครงการ การประเมินตามความเห็นของ Stake หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การตัดสินคุณค่าของโครงการ จุดมุ่งหมายของการประเมินมี 2 ประการ คือ เพื่อต้องการได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาบรรยายเกี่ยวกับโครงการนั้นและเพื่อต้องการได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินคุณค่าของโครงการ. (สมคิด พรหมจ้อย, 2550, หน้า 52)

โมเดลตามความคิดของ Stake นั้นมีมิติทางการประเมินอยู่ 2 มิติ คือ

(1) มิติในแนวตั้ง

ก. **สิ่งนำเข้า (Antecedents)** “สิ่งนำเข้า” หมายถึง ภาวะของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ก่อนก่อนที่จะมีกิจกรรมหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามมา เช่น ในเรื่องของการเรียนการสอนจะหมายถึง ภูมิหลัง ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเดิมของนักเรียน เป็นต้น

ข. **การปฏิบัติ (Transaction)** “การปฏิบัติ” หมายถึง ภาวะของการกระทำ การเคลื่อนไหวหรือการจัดกิจกรรมใด ๆ ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานในโครงการนั้น ๆ เช่นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียน

ค. **ผลผลิต (Outcome)** “ผลผลิต” หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการที่มีภาวะของการกระทำในโครงการ เช่น ในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน ผลผลิตที่คาดหวัง หมายถึง

การที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดี มีความสามารถ ทักษะ หลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนไปแล้ว

(2) มิติในแนวนอน

ก. ส่วนของการบรรยาย หมายถึง ภาวะที่ได้เกิดขึ้นจริงหรือต้องการ จะให้เกิดขึ้นโดยสามารถสังเกตได้ ภาวะในส่วนของการบรรยายนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนย่อย คือ

ก) ความมุ่งหมายหรือความประสงค์ที่คาดหวัง หรือที่วางแผนไว้ เพื่อต้องการให้เกิดขึ้น

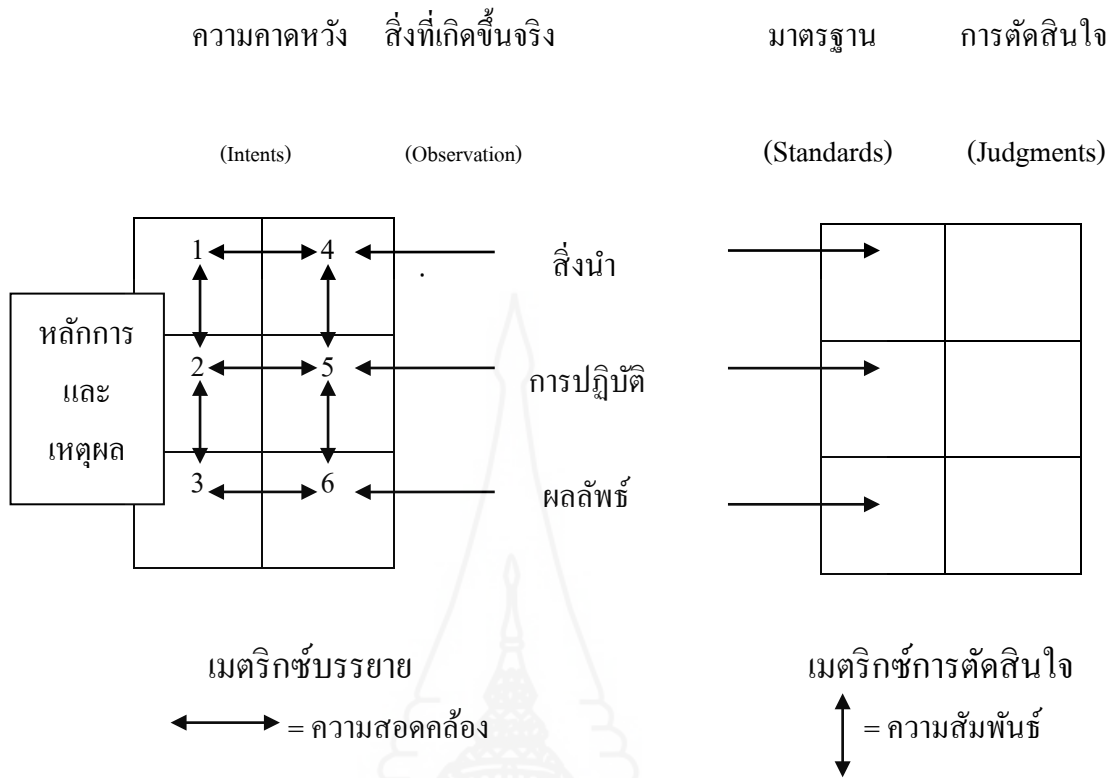
ข) ผลหรือสิ่งที่สังเกตได้จริง

ส่วนของการตัดสินใจ หมายถึง ภาวะของการตัดสินใจเชิงประเมิน ซึ่ง แบ่งออก ได้เป็น 2 ส่วนย่อย คือ

ก. เกณฑ์ ได้แก่ ภาวะที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เทียบกับปรากฏการณ์ใด ๆ ที่สังเกตได้และเพื่อระบุว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นมีคุณภาพระดับใด

ข. การเลือกตัดสินใจ ได้แก่ ผลที่เกิดจากการนำเอาเหตุการณ์หรือ ปรากฏการณ์ใด ๆ มาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

Stake ใช้คำว่า “Contingency” ในความหมายที่เป็นความต่อเนื่อง เชิง สัมพันธ์ในแนวตั้ง ซึ่งหมายถึง “ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Logical contingency)” และ “ความสัมพันธ์ เชิงประจักษ์ (Empirical contingency)” จากภาวะของปัจจัยเบื้องต้นกับภาวะปฏิบัติ และผลผลิต ที่คาดหวัง ตามลำดับ ส่วนคำว่า “Congruence” ใช้ในความหมายที่เป็นความสอดคล้องระหว่างภาวะของ ความคาดหวังกับภาวะที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเป็นความสอดคล้องในแนวนอนและเป็นความสัมพันธ์ เชิง ประจักษ์. (เยาวดี ราชชัญกุล วิบูลย์ศรี, 2548, หน้า 39-41)

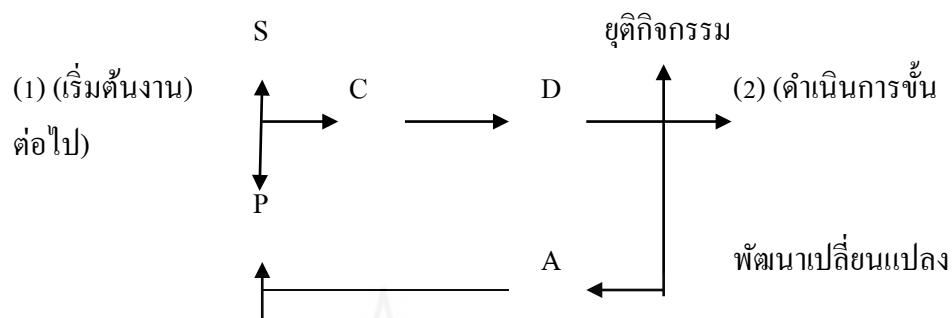

ภาพที่ 2.3 รูปแบบการประเมินของ Stake

ที่มา: เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2548, หน้า 39

4) แนวคิดการประเมินของ Provus Model

เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 53) ได้กล่าวถึง แนวคิดการประเมินของ Provus ไว้ว่าแนวคิดการประเมินของ Provus สามารถนำเสนอเป็น โมเดลการประเมิน ที่เรียกว่า “การ ประเมินความไม่สอดคล้อง” (The discrepancy evaluation model) ซึ่งมีรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย การ ประเมินผลเป็นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับมาตรฐาน หรือเป็นการค้นหาความ ไม่สอดคล้อง ระหว่างความคาดหวังกับผลปฏิบัติงานของแผนงาน เขาอธิบายว่ามีความ ไม่สอดคล้องกัน 5 ชนิด ที่สามารถศึกษาได้จากการใช้แผนงาน คือความไม่สอดคล้องที่สัมพันธ์กับ ขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ภาพที่ 2.4 การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับมาตรฐานตามโมเดลของ Provus

ที่มา: เขาวดี ราชย์กุล วิบูลย์ศรี, 2548, หน้า 53

S คือ Standard หมายถึง เกณฑ์มาตรฐาน

P คือ Program performance หมายถึง การปฏิบัติงานของโครงการ

C คือ Comparison หมายถึง การเปรียบเทียบ

D คือ Discrepancy information หมายถึง สารสนเทศที่แสดงความ

แตกต่าง

A คือ Alternative หมายถึง ทางเลือกเพื่อการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในลักษณะของการพัฒนาการทำงานของโครงการให้มีผลดียิ่งขึ้น

ผลของภาวะความแตกต่างระหว่าง S กับ P ซึ่งส่งผลให้เกิด D นั้นสามารถนำไปสู่การ ตัดสินใจเพื่อดำเนินการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้

- (1) ดำเนินการขั้นต่อไป
- (2) กลับไป พัฒนางานเฉพาะในส่วนของขั้นตอนที่ได้ดำเนินการมาแล้ว
- (3) กลับไปเริ่มต้นงานหรือกิจกรรม นั้น ๆ ใหม่ทั้งหมด
- (4) ยุติกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ ขั้นตอนการประเมินงานหรือกิจกรรม

ใด ๆ นั้น

Provus ถือว่า การประเมินเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไปกับโครงการ โดยการประเมินดังกล่าวสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน คือ

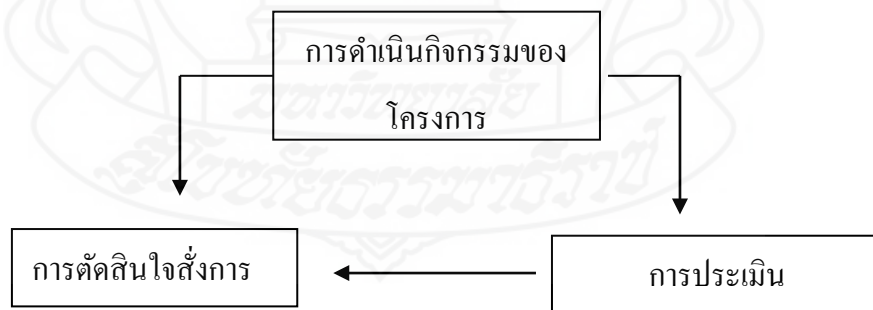
- (1) ขั้นตอนการประเมินรายละเอียดของการออกแบบโครงการ ซึ่งได้แก่ การพิจารณาถึง จุดประสงค์ของโครงการ ทีมงานที่เกี่ยวข้อง วัสดุ สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ แผนการ กิจกรรม ตลอดจนการกำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

- (2) ขั้นตอนการปฏิบัติและการกำหนดแผนในการ ดำเนินงานตามโครงการ
  - (3) ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด
  - (4) ขั้นตอนการติดตามผลที่เกิดขึ้นจริงจากโครงการหรือกิจกรรมที่กำหนด
  - (5) ขั้นตอนการพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายของโครงการ หรือกิจกรรมที่กระทำ
- 5) แนวคิดการประเมินของ *Stufflebeam, Foley, Gephart, Guba, Hammond, Marriam, and Provus (1971)*

and Provus (1971)

เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 57-61) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประเมินของ *Stufflebeam et al.* ว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นกระบวนการคือ มีความต่อเนื่องกัน ในการดำเนินงานอย่างครบวงจร จะต้องมีภาระหรือบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ และมีการเก็บรวบรวม ข้อมูลตามที่ได้ระบุหรือบ่งชี้ไว้ แล้วนำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้นั้น จัดทำให้เป็นสารสนเทศ โดยสารสนเทศที่ได้มานั้น จะต้องมีความหมายและประโยชน์ เพื่อนำไปเสนอใช้ประกอบการ ตัดสินใจในการกำหนดทางเลือกใหม่ หรือแนวทางดำเนินการต่อไป

แนวคิดของ *Stufflebeam et al.* มีลักษณะที่จะแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่าง ฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาและนำผลการประเมินที่ได้ นั้นไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีทั้งนี้ ในส่วนที่เป็นรายละเอียดของการประเมินตามนิยามของ *Stufflebeam et al.* นั้นสามารถถ่ายทอดออกเป็น โมเดลพื้นฐานได้ดังนี้

ภาพที่ 2.5 โมเดลพื้นฐานของ *Stufflebeam et al.*

ที่มา: เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2548, หน้า 58

การประเมินตามโมเดลของ Stufflebeam et al. นั้น สามารถสรุปการประเมินเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) กำหนด หรือระบุและบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ 2) จัดเก็บรวบรวมข้อมูล 3) วิเคราะห์และ จัดสารสนเทศ เพื่อนำเสนอฝ่ายบริหาร

ประเภทของการประเมิน Stufflebeam et al. (อ้างถึง ใน เขาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2548, หน้า 59) ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ

(1) การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context evaluation: C) เป็นการประเมินก่อนลงมือดำเนินการโครงการใด ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งเพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

(2) การประเมินตัวป้อนเข้า (Input evaluation: I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน

(3) การประเมินกระบวนการ (Process evaluation: P) ส่วนนี้ เป็นการประเมินเพื่อ

1) หาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้น ๆ

2) หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ

3) การบันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

(4) การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการ ขยาย เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

การจัดประเภทของการประเมินดังกล่าว แสดงถึงการประเมินที่พยายามให้ครอบคลุม กระบวนการทำงานในทุก ๆ ขั้นตอน ตามแนวคิดที่รู้จักกันดีในนามว่า “CIPP”

สิ่งที่ควบคู่กับการประเมินทั้ง 4 ประเภทข้างต้น ได้แก่ การตัดสินใจเพื่อดำเนินการใด ๆ ซึ่งสามารถจะแบ่งออกได้อีก 4 ประเภทเช่นกัน คือ

1) การตัดสินใจเพื่อการวางแผน เป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินสภาวะแวดล้อม มีบทบาทสำคัญคือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนในการดำเนินงาน

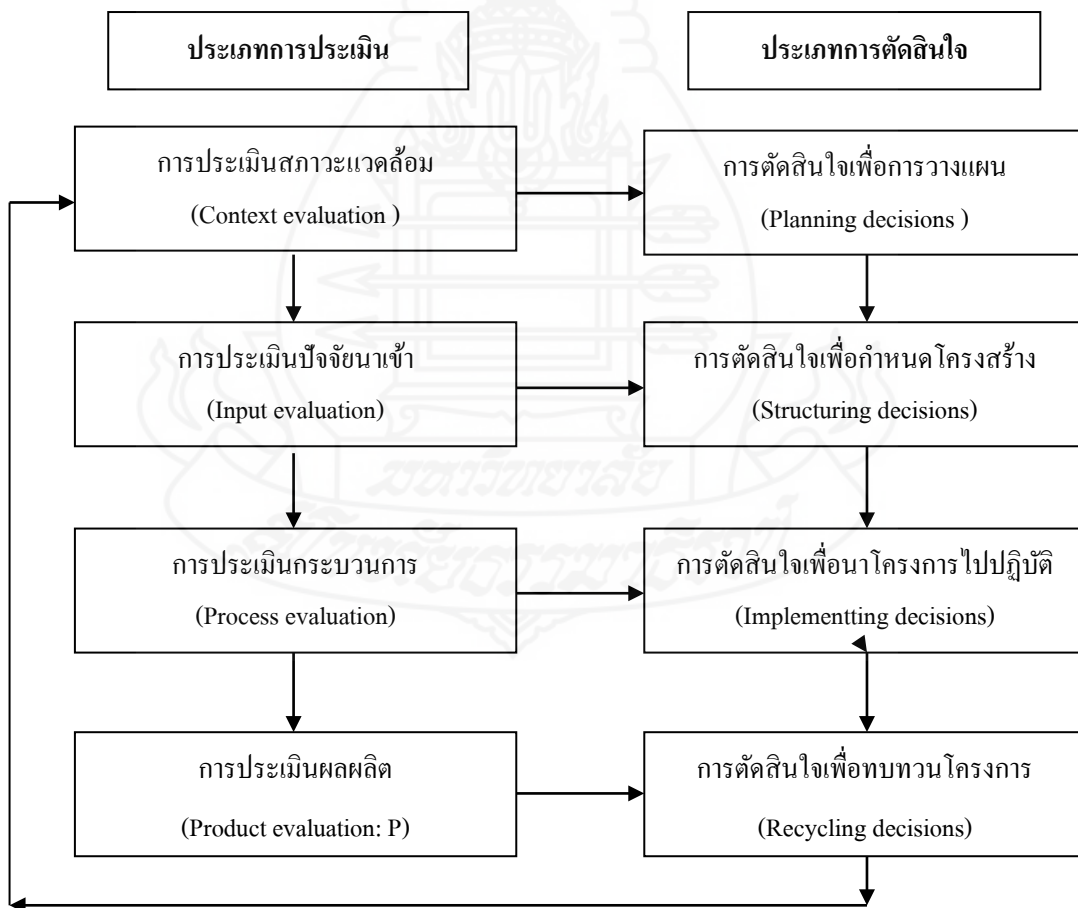

2) การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยตัวป้อน มีบทบาทสำคัญคือ การกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ของโครงการ

3) การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินกระบวนการ มีบทบาทสำคัญคือ ควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และเพื่อปรับปรุงแก้ไขแนวทางการทำงานให้ได้ผลดีที่สุด

4) การตัดสินใจเพื่อการทบทวนโครงการ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยผลจากการประเมินที่เกิดขึ้น มีบทบาทที่สำคัญคือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการยุติ ล้มเลิก หรือขยายโครงการในช่วงเวลาต่อไป

แนวคิดและเป้าหมายของการประเมินตามที่ Stufflebeam et al. ได้เสนอมาแล้วนั้น ก็เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการดำเนินโครงการแต่ละประเภทจะเห็นได้ชัดว่าการประเมินแต่ละประเภทดังกล่าว จะต้องเอื้ออำนวยต่อการนำไปตัดสินใจ ดังรูปแบบความสัมพันธ์ต่อไปนี้

ภาพที่ 2.6 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจและประเภทของการประเมินตามโมเดลของ Stufflebeam et al.

2. แนวคิดเกี่ยวกับ Balanced Scorecard

Kaplan และ Norton ได้ทำการศึกษาบริษัทในประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรปในยุคล.ศ. 1980 พบว่า บริษัทส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดด้านการเงินมากเกินไป ซึ่งหากบริษัทหรือองค์กรต่าง ๆ ใช้ระบบการจัดการโดยมุ่งวัดผลลัพธ์ทางการเงิน (Financial Performance) แต่เพียงอย่างเดียว และใช้ข้อมูลด้านการเงินเพียงอย่างเดียวในการตัดสินใจจะทำให้มีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ

มีแนวโน้มที่จะเป็นการบริหารแบบมุ่งผลระยะสั้น (Short Term) กล่าวคือ เพื่อให้ผลประกอบการระยะสั้นออกมาดูดี อาจตัดสินใจไม่ยอมลงทุนในเรื่องที่จะส่งผลให้องค์กรดำรงสถานะแข่งขันได้ในระยะยาว ทำให้สูญเสียสภาพในการแข่งขันและส่วนแบ่งตลาดในที่สุด

มีแนวโน้มที่จะเป็นการบริหารแบบมองแต่กระจกหลัง (Rearview Mirror) เนื่องจากตัวชี้วัดทางการเงินเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของการประกอบกิจการขององค์กร ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขสถานการณ์ใดๆ ได้อีก การตัดสินใจโดยใช้การวัดผลงานด้านการเงินอย่างเดียว จึงเปรียบเสมือนการขับรถที่มองแต่กระจกหลังเป็นหลัก ไม่มองข้างหน้า

การวัดผลด้านการเงินไม่ได้สะท้อนคุณค่าหรือมูลค่าที่มีอยู่ทั้งหมดของกิจการ อย่างที่กล่าวไว้เบื้องต้น มาตรการทางการเงินไม่ได้แสดงถึงคุณค่าหรือมูลค่าที่จับต้องได้ของบริษัท ไม่ได้แสดงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ไม่ได้แสดงมูลทรัพย์สินทางปัญญา จึงไม่เพียงพอในการสื่อสารและตัดสินใจด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ระบบการจัดการแบบมุ่งผลงานที่ดีจะต้องมีความสมดุลกล่าวคือ

1) สมดุลระหว่างการวัดผลงานด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน การที่บริษัทประสบผลสำเร็จด้านการเงินแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าบริษัทจะสามารถดำรงอยู่ได้ ระบบจัดการแบบมุ่งผลงานที่ดี ควรมีความสมดุลระหว่างผลงานด้านการเงิน และผลงานด้านอื่น ๆ อาทิ ลูกค้า คุณภาพของกระบวนการ ผลิตภาพ ความรู้ความชำนาญของบุคลากร การศึกษาวิจัยและนวัตกรรมใหม่ ๆ

2) สมดุลระหว่างอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ระบบการจัดการแบบมุ่งผลงานที่ดี ต้องมีองค์ประกอบของการวัดผลที่มีสมดุลระหว่าง “อดีต” อันได้แก่ ตัวชี้วัดทางการเงินซึ่งเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของกิจการ “ปัจจุบัน” อันได้แก่ ตัวชี้วัดที่แสดงผลงานของกระบวนการในการผลิตหรือให้บริการ ตลอดจนความพึงพอใจของลูกค้า และ “อนาคต” ซึ่งได้แก่ ตัวชี้วัดที่แสดงการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนาหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ของกิจการ ซึ่งจะออกดอกออกผลในอนาคต

3) สมดุลระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและภายใน ระบบการจัดการแบบมุ่งผลงานที่ดี ควรคำนึงถึงความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย อาทิ ลูกค้า ผู้ถือหุ้น หรือชุมชนภายในองค์กร ได้แก่ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานไม่ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากเกินไปจนกระทั่งละทิ้งอีกกลุ่ม

4) สมดุลระหว่างทรัพย์สินที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ระบบจัดการแบบมุ่งผลงาน ควร มีสมดุลระหว่างการวัดผลที่แสดงให้เห็นทรัพย์สินที่จับต้องได้ อาทิ ด้านการเงิน ทรัพย์สินถาวร (Fixed Asset) และทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ เช่น ทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ นวัตกรรม ด้านผลงานที่เป็นคุณค่า ให้แก่ลูกค้า ความจงรักภักดีของลูกค้าต่อผลิตภัณฑ์หรือบริการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการบริหารกลยุทธ์ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญ และ ยังขาดประสิทธิภาพในการดำเนินการ ด้วยเหตุผลทั้งสองด้าน คือ ด้านการจัดการอย่างสมดุล และด้าน ความไม่มีประสิทธิภาพในการจัดการกลยุทธ์ในระบบการวัดผลงานแบบเดิม Kaplan และ Norton จึงได้ประดิษฐ์เครื่องมือทางการบริหารใหม่ขึ้นมาให้ชื่อว่า Balanced Scorecard ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับ ทฤษฎี ดังนี้

อัจฉรา จันทร์ฉาย (2548 ,หน้า 47) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎี The Balanced Scorecard ไว้ว่า เป็นเครื่องมือวัดผลที่เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ขององค์กร พัฒนาโดย Robert S. Kaplan และ David Norton ซึ่งจะมีการวัดและประเมินผลองค์กร 4 ด้าน ได้แก่ ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการบริหารภายใน และการเรียนรู้และการเติบโต

กฤษณี มหาวิรุฬห์ (2546, หน้า 28) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การจัดทำ Balanced Scorecard ต้อง เริ่มต้นด้วยกระบวนการด้านกลยุทธ์ก่อน คือ การวิเคราะห์ด้านกลยุทธ์ และการจัดทำกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้ได้กลยุทธ์หลักขององค์กร (Strategic Themes) การจัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์ (Strategy Map) ซึ่ง จะเป็นแผนที่ที่แสดงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลของวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ภายใต้มุมมองของ Balanced Scorecard ทั้ง 4 ด้าน (มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และ มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา) โดยวัตถุประสงค์เหล่านี้ต้องสอดคล้องและสนับสนุนต่อวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์หลักขององค์กร จากนั้นจึงกำหนดตัวชี้วัด เป้าหมาย และ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ของ วัตถุประสงค์แต่ละประการ จึงจะถือว่าเสร็จสิ้นกระบวนการในการพัฒนา Balanced Scorecard ในระดับ องค์กร (Corporate Scorecard)

กฤษณี มหาวิรุฬห์ (2546 หน้า 28 - 33) กระบวนการจัดทำ Balanced Scorecard ประกอบด้วย ขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ทางกลยุทธ์ ได้แก่ การทำ SWOT Analysis เพื่อให้ได้ทิศทางและกลยุทธ์ ขององค์กรที่ชัดเจน
2. กำหนดวิสัยทัศน์ และ กลยุทธ์ขององค์กร โดยกำหนดเป็นกลยุทธ์หลัก (Strategic Themes) ที่สำคัญขององค์กร
3. วิเคราะห์และกำหนดว่า Balanced Scorecard ขององค์กรควรมีทั้งหมดกี่มุมมอง และแต่ละมุมมองควรมีความสัมพันธ์กันอย่างไร (แนวคิดของ Kaplan and Norton กำหนดไว้ 4 มุมมอง

ตามลำดับความสำคัญ คือ ด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา)

4. จัดทำแผนที่ทางกลยุทธ์ (Strategy Map) ระดับองค์กร โดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่สำคัญภายใต้แต่ละมุมมอง โดยพิจารณาว่าในการที่องค์กรจะสามารถดำเนินงานและบรรลุวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ขององค์กรได้นั้น ต้องบรรลุวัตถุประสงค์ด้านใดบ้าง

5. กลุ่มผู้บริหารระดับสูงต้องมีการประชุมร่วมกันเพื่อยืนยันและเห็นชอบในแผนที่ทางกลยุทธ์ที่สร้างขึ้น

6. ภายใต้วัตถุประสงค์แต่ละประการ ต้องกำหนดรายละเอียดของวัตถุประสงค์ในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านของตัวชี้วัด ฐานข้อมูลในปัจจุบัน เป้าหมายที่ต้องบรรลุ รวมทั้งแผนงาน กิจกรรม หรือโครงการ (Initiatives) ที่ต้องทำ ซึ่งภายในขั้นตอนนี้สามารถแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ ดังนี้

6.1 การจัดทำตัวชี้วัด

6.2 การกำหนดเป้าหมาย โดยอาศัยข้อมูลในปัจจุบัน

6.3 การจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่จะต้องทำเพื่อช่วยให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดขึ้น

7. เมื่อจัดทำแผนงานหรือโครงการเสร็จแล้ว สามารถจะแปลงตัวชี้วัดและเป้าหมายระดับองค์กรให้เป็นของผู้บริหารรองลงไปเพื่อให้ผู้บริหารระดับรอง ๆ ลงไปได้จัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนงานหรือโครงการหลักและกำหนดตัวชี้วัดให้กับผู้บริหารในระดับรอง ๆ ลงไป

แม้ว่าแนวทางของ Kaplan and Norton จะมีความเป็นลำดับที่ชัดเจน แต่ Balanced Scorecard ก็ยังเป็นแนวคิดที่ยืดหยุ่น เช่น มุมมองภายใต้ Balanced Scorecard ไม่จำเป็นต้องมี 4 มุมมองตามแนวคิดดั้งเดิม (แนวคิดของ Kaplan and Norton กำหนดไว้ 4 มุมมองตามลำดับความสำคัญ คือ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา) การที่จะมีกี่มุมมองขึ้นอยู่กับปรัชญาและพื้นฐานที่สำคัญของงานมากกว่า หน่วยงานบางแห่งอาจจะมีมุมมองด้านอื่นเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของหน่วยงานนั้น ๆ นอกจากนี้ การจัดเรียงลำดับของมุมมองต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องเริ่มจากการเงิน ลูกค้า กระบวนการภายใน และการเรียนรู้ในหน่วยงานก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรัชญาและพื้นฐานขององค์กรนั้น เช่น หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจวัตถุประสงค์ด้านการเงินอาจจะไม่ใช่สิ่งสำคัญที่สุดที่องค์กรต้องการจะบรรลุ แต่อาจจะเป็นในด้านลูกค้าแทนก็ได้ และมุมมองด้านการเงินอาจจะอยู่ล่างสุดในฐานะที่เป็นมุมมองที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรก็ได้ เป็นต้น

ประโยชน์ที่ได้จากการนำ Balanced Scorecard ไปใช้

1. ช่วยให้ผลการดำเนินงานขององค์กรดีขึ้น
2. ทำให้ทั้งองค์กรมุ่งมั่น และให้ความสำคัญต่อกลยุทธ์ขององค์กร โดยต้องให้เจ้าหน้าที่ทั่วทั้งองค์กรให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ขององค์กรมากขึ้น และเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

3. ช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และ วัฒนธรรมขององค์กรโดยอาศัยการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายเป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่

4. ทำให้พนักงานเกิดการรับรู้และเข้าใจว่างานแต่ละอย่างมีที่มาที่ไป อีกทั้งผลของงานตนเองจะส่งผลต่อผลการดำเนินงานของผู้อื่นและขององค์กรอย่างไร

ข้อควรระวังและข้อคิดในการจัดทำ Balanced Scorecard

1. ผู้บริหารระดับสูงต้องให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่
2. ทุกคนภายในองค์กรต้องมีส่วนร่วมรับรู้และให้การสนับสนุนในการนำระบบการประเมินไปใช้ เนื่องจากการนำ Balanced Scorecard ไปใช้ต้องเกี่ยวข้องกับทุกคนในองค์กร

3. การเริ่มนำระบบ Balanced Scorecard มาใช้ภายในองค์กรต้องระวังว่าเมื่อทำแล้ว ควรจะรีบทำให้เห็นผลในระดับหนึ่งโดยเร็ว เพราะจะส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของพนักงาน

4. ต้องระวังอย่างไร้ระบบ Balanced Scorecard กลายเป็นเครื่องมือในการจับผิดเจ้าหน้าที่ จะเป็นการใช้ Balanced Scorecard อย่างผิดวัตถุประสงค์

5. ต้องระวังไม่ให้เกิดการจัดทำระบบ Balanced Scorecard เป็นเพียงแค่โครงการที่มีกำหนดระยะเวลา ทั้งนี้เพราะ Balanced Scorecard เป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาไม่มีการสิ้นสุด ต้องมีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลาเพื่อให้มีความเหมาะสมต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

6. ต้องระวังไม่ให้เกิดการจัดทำตัวชี้วัดและเป้าหมายมีความง่ายหรือยากเกินไป

7. ในการนำเครื่องมือหรือสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ภายในองค์กร อาจจะต้องพบการต่อต้านจากผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่บางกลุ่ม

8. การนำระบบ Balanced Scorecard ไปผูกกับระบบการจ่ายค่าตอบแทนขององค์กรไม่ควรจะเร่งรีบทำตั้งแต่การเพิ่งพัฒนา Balanced Scorecard ได้ใหม่ ๆ ควรต้องรอให้ระบบทั้งหมดนี้ ก่อน

9. บางครั้งผู้บริหารชอบที่จะกำหนดค่าน้ำหนักความสำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัด เพื่อเป็นการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยแต่ละตัว แต่ต้องระลึกไว้เสมอว่า ค่าน้ำหนักความสำคัญนี้เป็นเพียงแค่เครื่องมือที่ช่วยในการสื่อสารให้ทุกคนเห็นความสำคัญของปัจจัย

แต่ละตัวเท่านั้น ถ้าองค์กรเสียเวลากับค่าน้ำหนักเหล่านี้มากเกินไปอาจจะทำให้เกิดการผัดผ่อนจากวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

10. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำ Balanced Scorecard ทุกคนต้องระลึกว่าสิ่งที่กำลังทำเป็นเพียงสมมติฐาน เท่านั้น ทุกสิ่งสามารถเปลี่ยนแปลงและแก้ไขได้ตลอดเวลา หากจะจัดทำและนำ Balanced Scorecard ไปใช้ในองค์กรต้องเตรียมการอะไรบ้าง

Balance Scorecard เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ในการปรับปรุง สมรรถภาพการทำงานขององค์กรซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านการเงิน ระบบบริหารงานภายในองค์กร และการบริหารทรัพยากรบุคคล

การที่องค์กรจะดำเนินการให้ได้ตามภารกิจหลักขององค์กรตามแนวทาง Balance Scorecard นั้น มีดัชนีชี้วัดที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1) การจัดการด้านการเงิน (Financial Perspective)

ในองค์กรด้านธุรกิจการค้า ดัชนีแรกที่ควรคำนึงถึง คือ การจัดการด้านการเงิน จะเป็นข้อบ่งชี้ชัดเจนว่า ธุรกิจจะดำเนินการต่อไปได้หรือไม่ การวัดผลด้านการเงิน ควรพิจารณาด้านต่อไปนี้

(1) อัตราเติบโตของรายได้ วัดจากการเติบโตของยอดขาย กำไรจากลูกค้า และผลิตภัณฑ์ สัดส่วนรายได้จากลูกค้าใหม่ เป็นต้น

(2) ลดต้นทุน วัดจากรายได้/พนักงาน ต้นทุนเมื่อเทียบกับคู่แข่ง อัตราการลดต้นทุน เป็นต้น

(3) การใช้สินทรัพย์ ต้องคำนึงถึงการลงทุน การทำวิจัยและพัฒนา ผลตอบแทนจากการลงทุน

2) ลูกค้า (Customer Perspective)

ลูกค้าเปรียบเสมือนตัวบ่งชี้ ที่สำคัญสำหรับองค์กรที่ประกอบธุรกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร การวัดผลด้านลูกค้า ควรพิจารณาด้านต่อไปนี้

(1) ความพอใจของลูกค้าเป็นดัชนีที่สำคัญที่สุด เพราะหากลูกค้าเกิดความพึงพอใจในสินค้าและบริการ ลูกค้าจะเกิดความจงรักภักดีและกลับมาใช้บริการใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้าเสมอ

(2) การรักษาลูกค้าเก่า ต้องมีการติดตามความต้องการของลูกค้าและประเมินผลการสั่งซื้อตลอดเวลา

(3) ลูกค้าใหม่ ต้องพัฒนาสินค้าและบริการ เพื่อดึงดูดให้มีลูกค้าใหม่เพิ่มขึ้น และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

(4) ส่วนแบ่งการตลาด

3) กระบวนการทำงานในองค์กร (Internal Business Process)

ระบบการทำงานภายในองค์กรเป็นระบบที่มีความสำคัญต่อด้านการเงิน และลูกค้า นั่นคือ หากองค์กรพัฒนาและมีการบริหารการทำงานภายในที่ดีจะส่งผลให้ผลิตสินค้า ได้รวดเร็ว จัดส่งสินค้าตามเวลา มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า มีบริการหลังการขาย ส่งผลให้้องค์กรมีการเติบโตทางรายได้สูงขึ้น

4) การเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth)

การเรียนรู้และการพัฒนาของพนักงานในองค์กร จะเป็นดัชนีที่ส่งผลต่อกระบวนการทำงานภายในองค์กร หากพนักงานเกิดการเรียนรู้ มีการพัฒนาขีดความสามารถ ของการเรียนรู้ จะทำให้กระบวนการทำงานในองค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพ สินค้า และบริการที่ดีต่อลูกค้า

พสุ เดชะรินทร์ (2546: 20–24) ได้ให้แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับทฤษฎี The Balanced Scorecard ไว้ว่า “Balanced Scorecard” เป็นเครื่องมือทางด้านการจัดการที่ช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation) โดยอาศัยการวัดหรือการประเมิน (Measurement) ที่จะช่วยให้้องค์กรเกิดความสอดคล้อง เป็นอันหนึ่งเดียวกัน และมุ่งเน้นในสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร (Alignment and Focused)

วรศักดิ์ ทูมมานนท์ (2542: 44) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎี The Balanced Scorecard ไว้ว่า จุดเริ่มต้นของการเกิดระบบการวัดผลการปฏิบัติงานคุณภาพ (Balanced Scorecard) เนื่องจากเครื่องมือวัดผลที่เป็นตัวเงินอาจใช้ได้ผลดี ในอุตสาหกรรม แต่สำหรับในยุคโลกาภิวัตน์ ดังเช่นเป็นอยู่ เครื่องมือวัดผลการปฏิบัติงานเหล่านี้แทบจะไม่มี ความหมายใด ๆ ต่อการปรับปรุงความสามารถ และทักษะความชำนาญของพนักงาน

วรศักดิ์ ทูมมานนท์ (2542: 45-49) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล องค์กร 4 ด้าน ได้แก่ ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการบริหารภายใน และการเรียนรู้และการเติบโต ดังนี้

1) มุมมองด้านการเงิน (Financial Perspective)

Balanced Scorecard ใช้ตัววัดทางด้านการเงิน ในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร เนื่องจากตัววัดผลที่เป็นตัวเงินเป็นประโยชน์ต่อการสรุปผลกระทบเชิงเศรษฐกิจที่สามารถวัดได้ง่าย ตัววัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นตัวเงินจะเป็นตัวบ่งบอกว่ากลยุทธ์ขององค์กร และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ตลอดจนการดำเนินกลยุทธ์ของกิจการกำลังก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นในผลกำไร ตามมาหรือไม่ โดยทั่วไปวัตถุประสงค์ทางด้านการเงินเกี่ยวข้องกับความสามารถในการทำกำไรของ

กิจการ ซึ่งจะวัดได้ในรูปของกำไรจากการดำเนินงาน ผลตอบแทนจากการลงทุน มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ การเติบโตของยอดขาย และความสามารถในการก่อให้เกิดกระแสเงินสด

ดังนั้น มุมมองด้านการเงินเป็นปัจจัยสำคัญข้อหนึ่งที่ทำให้ องค์กรประสบความสำเร็จมากหรือน้อย โดยอาศัยเครื่องมือวิเคราะห์ และ อัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินเป็นการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างรายการในงบการเงิน อย่างน้อยที่สุดตั้งแต่ 2 รายการ ซึ่งแบ่งได้ 4 ประเภท คือ

(1) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) เป็นอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายภาระผูกพันทางการเงินระยะสั้น ซึ่งวัดโดย อัตราเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนนี้ถือได้ว่าเป็นเครื่องวัดความคล่องตัวอย่างคร่าวๆ

(2) อัตราส่วนประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratio) เป็นอัตราส่วนวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ของบริษัท ซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลายประเภท จัดในรูปอัตราหมุน ถ้าสินทรัพย์หมุนเร็ว การใช้ประโยชน์จะมาก โอกาสทำกำไรก็มาก ซึ่งวัดโดยอัตราหมุนของสินทรัพย์ (Total Assets Turnover) เป็นอัตราส่วนขายสุทธิกับสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการวัดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวมเพื่อให้เห็นภาพกว้าง

(3) อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratio) อัตราส่วนนี้มักจะเน้นการก่อหนี้ระยะยาว วิเคราะห์สัดส่วนแห่งหนึ่งที่มีอยู่ในขณะนั้นว่าจะสามารถก่อหนี้ที่มีอยู่ได้เพิ่มเติมได้อีกหรือไม่ในขณะเดียวกันก็จะวัดถึงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย หรือรายจ่ายทางการเงินที่ผูกพันต้องจ่าย ซึ่งวัดโดย อัตราส่วนแห่งหนี้ (Debt Ratio) เป็นอัตราส่วนระหว่างหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมใช้วัดเงินทุนรวมของบริษัทที่จัดหามาในรูปแบบของหนี้

(4) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) เป็นอัตราส่วนวัดประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายบริหาร การวัดจึงเน้นที่ตัวกำไรซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบผลที่ได้จะเป็นผลตอบแทนจากสิ่งที่ต้องการวัด ซึ่งวัดโดย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets: ROA) เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิกับสินทรัพย์รวมผลลัพธ์ที่ได้จะบอกให้ทราบว่าในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมาจากเงินทุนในสินทรัพย์รวมสามารถทำกำไรในรอบปีได้เท่าไร ทั้งนี้อาจจะวัดให้อยู่ในรูปของร้อยละผลตอบแทนสุทธิจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิกับส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ ผลที่ได้บอกให้ทราบว่าในรอบระยะเวลาบัญชี ผู้ถือหุ้นสามัญได้รับผลตอบแทนจากบริษัทเท่าไร

2) มุมมองด้านลูกค้า (Customer Perspective)

ในส่วนของ การให้บริการหรือด้านลูกค้านี้ผู้บริหารจะต้องระบุส่วนของตลาด ลูกค้าที่หน่วยธุรกิจไปทำการแข่งขันตลอดจนตัววัดผลการปฏิบัติงานของหน่วยธุรกิจ ที่สามารถช่วงชิงส่วนของตลาดและลูกค้าที่เป็นเป้าหมายเหล่านั้น โดยทั่วไปมุมมองนี้จะประกอบด้วยตัววัดหลักหรือตัววัดทั่วไปที่หลากหลาย ตัวสะท้อนถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญที่ลูกค้าจะมองว่าเป็นสิ่งสร้างคุณค่าให้กับพวกเขา ได้แก่ Leadtimes ที่สั้น การส่งมอบสินค้าหรือบริการที่ตรงต่อเวลา การออกผลิตภัณฑ์และบริการที่ผสมผสานนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง และการคาดคะเนความต้องการใหม่ของลูกค้าที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ

ดังนั้น มุมมองด้านลูกค้าเป็นปัจจัยสำคัญข้อหนึ่งที่จะนำองค์กรหรือบริษัทประสบความสำเร็จทางการเงิน เพราะจะต้องมีรากฐานจากผลงานด้านลูกค้าที่ดี อาทิ ลูกค้าพึงพอใจ ลูกค้ามาใช้บริการเพิ่มขึ้น ลูกค้ารู้สึกประทับใจและกล่าวถึงองค์กรในทางที่ดี เป็นต้น

1) มุมมองด้านกระบวนการภายใน (Internal Process)

ด้านกระบวนการปฏิบัติงานภายในองค์กรนี้ ผู้บริหารจะต้องระบุกระบวนการภายในที่สำคัญ ๆ ที่องค์กรจะต้องเป็นเลิศให้ได้กระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้ช่วยให้ธุรกิจสามารถหิบบิ้น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทางด้านคุณค่าที่จะดึงดูดและรักษารฐานของลูกค้าเดิมที่อยู่ในส่วนของตลาดเป้าหมายไว้ ตลอดจนสนองตอบความคาดหวังของผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินได้อย่างมหาศาล ตัวประเมินผลการปฏิบัติงาน ทางด้านกระบวนการปฏิบัติงานภายในจะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการภายในต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของลูกค้าและต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ทางการเงินขององค์กร

ดังนั้น มุมมองด้านกระบวนการภายในเป็นปัจจัยสำคัญข้อหนึ่ง ที่จะทำให้ลูกค้าหรือผู้รับบริการจะบังเกิดความพึงพอใจและกล่าวถึงองค์กรในทางที่ดี มาจากการที่เราสามารถสร้างผลงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต กระบวนการให้บริการ หรือแม้แต่กระบวนการสนับสนุนที่สำคัญ ๆ ได้อย่างเป็นเลิศ มุมมองด้านผลงานของกระบวนการภายในของเราเองไม่ว่าจะเป็นกระบวนการให้บริการ กระบวนการบริหารทรัพยากร กระบวนการส่งมอบบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการในหน่วยงานที่ถือเป็นกลยุทธ์สำคัญ จึงเป็นกุญแจที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจของลูกค้าและความสำเร็จขององค์กรที่ต้องการการวัดผลงานอย่างสม่ำเสมอ

1) มุมมองด้านการเรียนรู้ (Learning and Growth Perspective)

ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมในองค์กรจะต้องมีการกำหนดโครงสร้างพื้นฐานที่องค์กรจะต้องสร้างขึ้นเพื่อนำไปสู่การเติบโตและพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ที่ถือว่ามีมีความสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพราะหากธุรกิจจะยังคงใช้เทคโนโลยี

และขีดความสามารถบรรลุเป้าหมายทั้งทางด้านลูกค้าและทางด้านกระบวนการปฏิบัติภายในระยะยาว นอกจากนี้การแข่งขันระดับโลกที่ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จะเป็นตัวผลักดันให้กิจการจำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถด้านการหิบบิ้นคุณค่าให้กับลูกค้าให้มากขึ้น การแสวงกาเทคโนโลยีใหม่ ๆ และการเรียนรู้ขององค์กรจะเกิดขึ้นได้ดี จะต้องอาศัยปัจจัย 3 ประการ คือ คน (People) ระบบ (System) และวิธีการดำเนินงานการบริหารขององค์กร (Organizational rocedures)

ดังนั้น มุมมองด้านการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญข้อหนึ่งที่จะส่งผลให้้องค์การจะสามารถสร้างผลงานด้านกระบวนการผลิตหรือให้บริการที่เป็นเลิศ ต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพมีความรู้ความสามารถ ต้องการความคิดเห็นสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ต้องการการเรียนรู้และวิจัยเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ มุมมองด้านการวัดผลเกี่ยวกับการเรียนรู้และทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นอีกมุมมองที่มีความสำคัญและเป็นรากฐานของความสำเร็จในระยะยาวและอย่างยั่งยืนของ้องค์การ

ศรีเพ็ญ ทรัพย์นชัย (2541: 37) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับทฤษฎี The Balanced Scorecard ไว้ว่า การวัดผลการปฏิบัติงานของ้องค์การ โดยทั่วไปกิจการจะใช้เครื่องมือวัดทางการเงิน เช่น อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Rerum on Investment) หรือกำไรต่อหุ้น (Earnings Per Share) เป็นมาตรการสำคัญในการวัดผล โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เครื่องมือเหล่านี้เป็นที่นิยมใช้เนื่องจากการวิเคราะห์งบการเงินซึ่งเป็นการบันทึกข้อมูลที่เกิดขึ้นในกิจการอย่างมีหลักการและเป็นระบบ อย่างไรก็ตามผู้บริหารจะพบว่า การใช้เครื่องมือเหล่านี้มีขีดจำกัด หรืออาจจะสื่อสัญญาณที่ผิด ๆ เพราะไม่สามารถสะท้อนภาพในอนาคตของกิจการ โดยเฉพาะในเรื่องนวัตกรรม (Innovation) และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องใน้องค์การซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้กิจการสามารถแข่งขันได้ในสภาวะปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่าหลักการนำ Balance Scorecard มาเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานนั้นจะต้องให้ความสำคัญต่อดัชนีทั้ง 4 ด้าน อย่างสมดุลกันซึ่งดัชนีแต่ละด้านจะส่งผลถึงด้านอื่นๆ โยกันเป็นระบบ แต่ทั้งนี้้องค์การจะต้องกำหนดภารกิจหลักให้ชัดเจน และวิเคราะห์ดัชนีทั้ง 4 ด้านให้สอดคล้องกับภารกิจหลักของ้องค์การนั้น นอกจากนี้ในการนำหลักการของ Balance Scorecard มาปรับปรุงใช้ประสิทธิภาพการทำงานนั้น ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายจะต้องปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ที่วางไว้ และมีดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพ การทำงานที่เรียกว่า Key Performance Indicator (KPI) เพื่อให้้องค์การ ดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับภารกิจของ้องค์การต่อไป

Balanced Scorecard ในประเทศไทย

้องค์การในประเทศไทยนำเอา BSC มาใช้ด้วยวัตถุประสงค์หลัก ๆ สองประการคือ

- 1) เป็นเครื่องมือในการประเมินผลระดับต่าง ๆ
- 2) เป็นเครื่องมือที่ช่วยเชื่อมโยงระหว่างแผนกลยุทธ์กับแผนปฏิบัติการ

Balanced Scorecard กับระบบราชการ

แม้ Balanced Scorecard จะออกแบบมาเพื่อนำไปใช้กับองค์กรที่หวังผลกำไร แต่ก็สามารถประยุกต์ใช้กับองค์กรที่ไม่หวังผลกำไรได้เป็นอย่างดี เพราะพื้นฐานแนวคิดของ Balanced Scorecard พัฒนามาจากระบบบริหารผลการปฏิบัติงานและการบริหารเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นวิถีทางการบริหารที่เป็นสากล

สิ่งที่แตกต่างจากองค์กรที่หวังผลกำไร ได้แก่ วัตถุประสงค์และวิธีคิดในแต่ละด้าน ซึ่งองค์กรที่ไม่หวังผลกำไรจะใช้มุมมองด้านการเงินเป็นฐาน คือ ใช้เงินอย่างประหยัดและคุ้มค่าในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดกระบวนการภายในที่ดี สร้างความพึงพอใจสูงสุดให้ลูกค้าหรือผู้รับบริการ

สำนักงาน ก.พ. ได้นำ BSC มาใช้เป็นกรอบแนวทางกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จและตัวชี้วัดผลการดำเนินการ หลักขององค์กรในการพัฒนาระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาองค์กรจากทุกมุมมองอย่างครบถ้วนทั้ง 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายในองค์กร มุมมองด้านองค์ประกอบภายในองค์กร มุมมองด้านนวัตกรรมและมุมมองด้านการเงิน ซึ่งตามปกติหน่วยงานราชการจะให้ความสำคัญกับปัจจัยภายในองค์กร โดยมุ่งเน้นที่กระบวนการทำงานและตัวหน่วยงานมากกว่าปัจจัยภายนอก เช่น ประชาชนผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้เสียประโยชน์และให้ความสำคัญกับเรื่องการเงินเฉพาะเวลาเสนอของบประมาณประจำปีเท่านั้น

มุมมองของ **Balanced Scorecard** ไม่จำเป็นต้องมี 4 ด้านเสมอไป องค์กรที่นำเทคนิค BSC มาใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานสามารถปรับมุมมองให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ตามความเหมาะสม โดยมุมมองที่กำหนดขึ้นควรเอื้ออำนวยให้องค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียประโยชน์ทุกกลุ่ม

ตัวแบบประยุกต์ของ Balanced Scorecard ที่ปรับใช้กับส่วนราชการไทย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องภายนอกองค์กร	องค์ประกอบภายในองค์กร
ประชาชนผู้รับบริการ, นักวิชาการ, หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ, รัฐบาลผู้มีส่วนได้เสีย ประโยชน์	ความรู้ความสามารถของบุคลากร, ทักษะจริยธรรม, ขวัญและกำลังใจ, กระบวนการทำงาน, วัฒนธรรมองค์กร
นวัตกรรม	การเงิน
งานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์, การพัฒนาระบบงาน, การสร้างเครือข่าย, ระบบการตรวจค้นข้อมูล, ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	ความประหยัด, ความมีประสิทธิภาพ, ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร, การใช้งบประมาณให้ตรงตามวัตถุประสงค์, การตรวจสอบป้องกันการรั่วไหล, การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

3. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

3.1 วัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

“กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี” เริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2555 จัดเป็นนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้น โดยกำหนดเป็นวาระเร่งด่วน ที่จะดำเนินการในปี 2555 เพื่อยกระดับและเสริมศักยภาพสตรีในทุกมิติ และได้มีการจัดสรรงบประมาณ โดยเฉลี่ยจังหวัดละ 100 ล้านบาท (จัดสรรงบประมาณตามขนาดของจังหวัด) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย ในการสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ หรือสวัสดิการให้แก่สตรี
2. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี การเฝ้าระวัง และดูแลปัญหาของสตรี ตลอดจนการช่วยเหลือเยียวยาสตรีที่ประสบปัญหาในทุกรูปแบบ การรณรงค์ให้สังคมเข้าใจปัญหาสตรีในทุกมิติ และการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี
3. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรีและแก้ไขปัญหาสตรีขององค์กรต่าง ๆ การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสตรี
4. เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการสนับสนุน โครงการอื่น ๆ ที่เป็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรี ตามที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติพิจารณาเห็นสมควร

3.2 สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมี 2 ประเภท คือ

3.2.1 สมาชิกประเภทบุคคลธรรมดาที่เป็นสตรีผู้มีสัญชาติไทยและมีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรืออาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น ไม่น้อยกว่าหกเดือน

3.2.2 สมาชิกประเภทองค์การสตรี ที่เป็นองค์การสตรี มีความรับผิดชอบ เสียสละมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์แก่สังคม และมีที่ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบล หรือจังหวัดที่ขอขึ้นทะเบียน

3.3 องค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

3.3.1 คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล

คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ประกอบด้วย ผู้แทนสมาชิกกองทุนฯ ในแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชน เลือกกันเองหมู่บ้านหรือชุมชนละหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยจำนวนของคณะกรรมการฯ ตำบลขึ้นอยู่กับจำนวนหมู่บ้านในตำบลนั้น ซึ่งแต่ละตำบลอาจมีจำนวนคณะกรรมการไม่เท่ากัน และให้เลือกกันเอง เป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง คนที่สอง รวมทั้งเลือกกันเอง เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ไม่เกินสองคน ทั้งนี้จะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกจำนวนห้าคน ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดแต่งตั้งขึ้น จากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสตรี นอกจากนี้ คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด อาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ตามความเหมาะสมได้

3.3.2 คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด

คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด ประกอบด้วย คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลในแต่ละอำเภอ เลือกกันเองให้เหลืออำเภอละหนึ่งคน เป็นกรรมการ โดยจำนวนของคณะกรรมการฯจังหวัด ขึ้นอยู่กับจำนวนอำเภอในจังหวัดนั้น ซึ่งแต่ละจังหวัดอาจมีจำนวนคณะกรรมการไม่เท่ากัน และให้เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง คนที่สอง รวมทั้งเลือกกันเอง เป็นกรรมการและเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ไม่เกินสองคน ทั้งนี้จะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกจำนวนห้าคน ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติแต่งตั้งขึ้นจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสตรีนอกจากนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด โดยตำแหน่ง

3.3.3 คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้แทนสมาชิกกองทุนในกรุงเทพมหานคร สมัครเข้าเป็นกรรมการกองทุน และเลือกตั้งกันให้เหลือจำนวนสิบสองคน เป็นกรรมการต่อจากนั้น เลือกกันเอง เป็นประธานกรรมการ รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง คนที่สอง กรรมการและเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน รวมทั้ง มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสตรี นอกจากนี้ คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร อาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร ตามความเหมาะสมได้ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร โดยตำแหน่ง

1) คุณสมบัติของกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

- (1) เป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
- (2) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรืออาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น ไม่น้อยกว่าหกเดือน
- (3) สมัครใจ มีเวลา มีความรับผิดชอบ และพร้อมที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม ในกิจกรรมของหมู่บ้านหรือชุมชน
- (4) ไม่เคยถูกให้ออกจากคณะกรรมการกองทุน ด้วยมติของคณะกรรมการหรือมติของสมาชิก

2) คุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดอาญาในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือตามกฎหมายอื่นที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของสตรี
- (3) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือบุคคลเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) ไม่เคยถูกลงโทษไล่ออกหรือให้ออกจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ
- (6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปี

3.4 การบริหารเงินกองทุนและงบประมาณในการบริการ

3.4.1 คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) บริหารกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล และจัดสรรรายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนในเขตท้องที่ตำบล
- 2) จัดหาสถานที่ทำงานของบุคลากรและคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล
- 3) จัดหาทุนหรือรายได้เข้ากองทุน
- 4) พิจารณาโครงการขององค์กรสตรีที่ยื่นขอกู้ยืมเงิน หรือขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
- 5) ดำรงและจัดทำข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนสมาชิก และองค์กรสตรีที่ขึ้นทะเบียนรวมทั้งโครงการที่ได้ยื่นคำขอกู้ยืมเงินจากกองทุนในเขตท้องที่ตำบล เสนอต่อคณะกรรมการกองทุนฯ จังหวัดพิจารณาอนุมัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด รวมทั้งเพื่อรวบรวมรายงานต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน และคณะกรรมการประเมินผล อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง
- 6) รายงานผลการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค ในเขตท้องที่ตำบล เสนอต่อคณะกรรมการกองทุนฯ จังหวัด อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- 7) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประกาศ ข้อกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายโดยบริหารเงินในส่วนของการบริหารงานในคณะกรรมการพัฒนาบทบาทสตรีตำบล เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตามกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติกำหนด

3.4.2 คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) บริหารกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล และจัดสรรรายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนในจังหวัด
- 2) จัดหาสถานที่ทำงานของบุคลากร และคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด
- 3) จัดหาทุนหรือรายได้เข้ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด
- 4) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
- 5) พิจารณาโครงการขององค์กรสตรีที่ยื่นขอสนับสนุนเงินจากกองทุนในเขตพื้นที่จังหวัดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

6) จัดทำ บัญชีของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

7) ตำรวจและจัดทำข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกกองทุน และองค์การสตรี ที่ขึ้นทะเบียน รวมทั้ง โครงการที่ได้ยื่นคำขอกู้ยืมเงินจากกองทุน ในเขตท้องที่จังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานจังหวัด อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

8) รายงานผลการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนในเขตท้องที่จังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานจังหวัด อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

9) ประสานและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล

10) แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล และคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

11) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นที่ไปตามประกาศ ข้อกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายโดยบริหารงบประมาณในส่วนของการบริหารงานในคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และบริหารเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุน โครงการตามที่ได้รับทราบจากองค์การต่าง ๆ ที่เสนอโดยตรง ทั้งนี้ ให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และให้เป็นที่ไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติกำหนด

3.4.3 คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) บริหารกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล และจัดสรรรายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนฯ กรุงเทพมหานคร

2) จัดหาสถานที่ทำงานของบุคลากร และคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรุงเทพมหานคร

3) จัดหาทุนหรือรายได้เข้ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร

4) พิจารณาโครงการขององค์การสตรี ที่ยื่นขอสนับสนุนเงินจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

5) จัดทำบัญชีของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

6) สํารวจและจัดทําข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับจํานวนสมาชิกกองทุน และองค์การสตรี ที่ขึ้นทะเบียน รวมทั้งโครงการที่ได้ยื่นคำขอกู้ยืมเงินจากกองทุนในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เสนอต่อคณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานจังหวัด (ในกรณีของกรุงเทพมหานคร ตามระเบียบฯ ข้อ 24 (5) มอบให้คณะกรรมการประเมินผล ทําหน้าที่) อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

7) รายงานผลการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เสนอต่อคณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานจังหวัด (ในกรณีของกรุงเทพมหานครตามระเบียบฯ ข้อ 24 (5) มอบให้คณะกรรมการประเมินผล ทําหน้าที่) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

8) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประกาศ ข้อกําหนด หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยบริหารงบประมาณในส่วนของการบริหารงานในคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรุงเทพมหานคร เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และบริหารเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในส่วนของกรุงเทพมหานคร เพื่อสนับสนุนโครงการตามที่ได้รับการเสนอจากองค์กรต่างๆ ที่เสนอโดยตรง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติกําหนด

3.3.4 คณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) เสนอแผนการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานในจังหวัดต่อคณะกรรมการประเมินผล

2) กํากับ ดูแล และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด และคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล

3) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค รวมทั้งรายงานงบการเงินของกองทุนของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดและคณะกรรมการพัฒนาบทบาทสตรีตำบล เสนอต่อคณะกรรมการประเมินผล อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง

4) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ ข้อกําหนด หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายโดยบริหารงบประมาณในส่วนของการบริหารงานในคณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติกําหนด

3.4.5 คณะกรรมการบริหารกองทุน เป็นคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นภายใต้คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ จํานวนไม่เกินสิบคน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและการจัดการกองทุน

2) ให้การสนับสนุน และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับด้านนโยบาย ประกาศข้อกำหนด หรือหลักเกณฑ์การดำเนินการกองทุน

3) บริหารงานกองทุน และพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อสนับสนุนกองทุนในระดับต่าง ๆ รวมถึงรายงานสถานะการเงินและบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการ

4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย โดยบริหารงบประมาณใน ส่วนของการบริหารงานในคณะกรรมการบริหารกองทุน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนา บทบาทสตรีให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ กำหนด

3.4.6. คณะกรรมการประเมินผล เป็นคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นภายใต้คณะกรรมการ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ จำนวนไม่เกินสิบคน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการติดตาม และ ประเมินผล

2) ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

3) รายงานผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล คณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานจังหวัด พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

4) เรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากหน่วยงานใดหรือบุคคล ใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจง เพื่อประกอบการพิจารณาตรวจสอบและประเมินผล

5) กำกับ ดูแล และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนพัฒนา บทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร รวมทั้งติดตามการใช้จ่ายเงินกองทุนในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร

6) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ ข้อกำหนด หรือตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย

7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมายโดยบริหารงบประมาณใน ส่วนของการบริหารงานในคณะกรรมการประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนา บทบาทสตรีให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติกำหนด

3.4.7 คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ แผนงาน และแนวทางในการ บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

- 2) จัดหาเงินทุนของกองทุน และกำหนดแนวทางการจัดสรรเงิน ให้แก่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล เพื่อใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- 3) เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงกฎหมาย หรือกฎ ระเบียบ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- 4) รายงานผลเกี่ยวกับการใช้จ่าย การบริหารกองทุน การดำเนินงาน และรายงานการเงินกองทุนต่อคณะรัฐมนตรี อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- 5) ออกระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- 6) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุน คณะกรรมการประเมินผล และคณะกรรมการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานจังหวัด
- 7) แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษาในคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดและคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร
- 8) พิจารณานุมัติ โครงการที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล คณะกรรมการพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด และคณะกรรมการพัฒนาบทบาทสตรีกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวต้องอยู่ภายในวัตถุประสงค์ของกองทุน
- 9) วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ถือเป็นที่สุด
- 10) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานอย่างหนึ่งอย่างใดที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- 11) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย โดยบริหารงบประมาณในส่วนของการบริหารงานในคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อกำกับการทำงาน และติดตาม/ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กำหนด และบริหารเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในส่วนที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนโครงการตามที่ได้รับเสนอจากองค์กรต่าง ๆ ที่เสนอโดยตรง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยมี สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

3.4.8 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ

ให้สำนักงานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ อยู่ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- 2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารกองทุน และคณะกรรมการประเมินผล ตลอดจนที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน
- 3) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุน
- 4) เป็นศูนย์กลางเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการจัดตั้งกองทุน นโยบายและแนวทางการดำเนินงานกองทุน
- 5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนและบริหารกองทุน
- 6) จัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจง และฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
- 7) รวบรวมและจัดทำทะเบียนกลางเกี่ยวกับสมาชิกและโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนในทุกจังหวัด เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการหรือคณะรัฐมนตรี
- 8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่กรรมการมอบหมาย

3.5 การขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุน

สมาชิก และองค์กรสตรีที่ขึ้นทะเบียนแล้ว และประสงค์จะขอรับการสนับสนุนเงินทุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- 1) มีภูมิลานาหรือถิ่นที่อยู่ หรือสถานที่ทำงาน หรือสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่จะยื่นคำขอไม่น้อยกว่าหกเดือน
- 2) มีบุคลากร หรืออาสาสมัครในการปฏิบัติงานประจำหรือมีที่ปรึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือ กลุ่มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี
- 3) ดำเนินงานและมีผลงานเกี่ยวกับการทำงานหรือฝึกอาชีพ การพัฒนา การช่วยเหลือ กลุ่มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี หรือมีผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสตรี
- 4) ไม่ดำเนินกิจการที่อาจก่อให้เกิดความวุ่นวายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนสำหรับลักษณะ โครงการที่จะ ได้รับการพิจารณา ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้
  - (1) โครงการที่เป็นการกู้ยืมเงิน จะต้องมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการใช้เงินอย่างชัดเจนซึ่งมีผลต่อการพัฒนาอาชีพ การสร้างงาน หรือการสร้างรายได้เป็นสำคัญ

(2) โครงการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรี องค์กรสตรี หรือชุมชนในการพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรี การเฝ้าระวังและดูแลปัญหาของสตรี การช่วยเหลือเยียวยาสตรีที่ประสบปัญหาในทุกรูปแบบการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิสตรี ตลอดจนการรณรงค์ให้สังคมเข้าใจปัญหาสตรีในทุกมิติ

(3) โครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทและแก้ไขปัญหาสตรีขององค์กรต่าง ๆ การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต การสร้างสวัสดิภาพหรือสวัสดิการให้แก่สตรีรวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสตรี

(4) โครงการที่ขอรับการสนับสนุนต้องไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการหรือแหล่งทุนอื่น ๆ เว้นแต่กรณีได้รับแต่ไม่เพียงพอการขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ให้ผู้มีอำนาจการแทนองค์กรสตรีหรือผู้ซึ่งได้รับมอบฉันทะจากองค์กรสตรี ยื่นคำขอพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานตามแบบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดทั้งนี้ องค์กรสตรีที่ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการที่ได้ยื่นขอรับเงินอุดหนุน และจะนำเงินที่ได้รับจากกองทุน ฯ ไปใช้จ่ายในกิจกรรมนอกเหนือจากแผนงาน โครงการ หรือจะไปดำเนินงานนอกเขตพื้นที่ที่ตั้งขององค์กรสตรีนั้นมิได้

4. การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 6 กองทุน ดังนี้

1. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลอมก๋อย
2. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลยางเปียง
3. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลม่อนจอง
4. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่ต๋น
5. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลนาเกียน
6. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลสบโขง

มีสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวนทั้งสิ้น 14,752 คน การดำเนินที่ผ่านมารั้งตั้งแต่จัดตั้งกองทุน เมื่อ ปี พ.ศ. 2555 กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลทั้ง 6 กองทุน ได้ร่วมกันเสนอขอรับสนับสนุน ประเภทเงินอุดหนุน จำนวน 4 โครงการ คือ

1) โครงการพัฒนาอาชีพการประกอบอาหารจากผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์งบประมาณ ดำเนินการจำนวน 200,000 บาท ระยะเวลาดำเนินการ 3 วัน ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม - 1 กันยายน 2556 จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 95 คน

2) โครงการฝึกอบรมการพัฒนาและแปรรูปผ้าทอ งบประมาณดำเนินการ จำนวน 200,000 บาท ระยะเวลาดำเนินการ 5 วัน ระหว่างวันที่ 23 – 27 ธันวาคม 2556 จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ 40 คน

3) โครงการจัดงานวันสตรีสากลอำเภออมก๋อย ประจำปี 2557 งบประมาณดำเนินการ จำนวน 200,000 บาท ระยะเวลาดำเนินการ 1 วัน คือ วันที่ 19 มีนาคม 2557 จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 500 คน

4) โครงการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภออมก๋อย ประจำปี 2557 จำนวน งบประมาณ จำนวน 180,000 บาท ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือน 1 – 30 ตุลาคม 2557 จำนวน ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 150 คน

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ อุดหนุนงบประมาณระดับโซนอำเภอ ประกอบด้วย 7 อำเภอ คือ อำเภออมก๋อย, อำเภอฮอด, อำเภอคอยเต่า, อำเภอจอมทอง, อำเภอแม่แจ่ม, อำเภอคอยหล่อ และอำเภอสันป่าตอง จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการประชุมพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล ระดับโซน งบประมาณดำเนินการ จำนวน 200,000 บาท ระยะเวลาการดำเนินการ 1 วัน คือ วันที่ 5 เมษายน 2559 คณะกรรมการกองทุนสตรีพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย เข้าร่วม จำนวน 12 คน

การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในการให้บริการเงินทุนประเภทหมุนเวียน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล จำนวน 6 กองทุน ในพื้นที่อำเภออมก๋อย ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน ให้สมาชิกกู้ยืม กองทุนละ 500,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 300,000 บาท โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนสามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ยื่นเสนอโครงการเพื่อกู้ยืมเงินได้ในลักษณะกลุ่ม กลุ่มละ ไม่เกิน 200,000 บาท ครบกำหนดชำระ ภายใน 1 ปี เมื่อชำระคืนแล้ว สามารถยื่นเสนอโครงการ เพื่อกู้ยืมได้อีก

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สายฝน โนบิ่ง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีชุมชนกล้วยกลาง ตำบลกล้วยแพะ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP (CIPP Evaluation Model) ที่ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต พบว่า ด้านบริบท กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สอดคล้องกับความต้องการการช่วยเหลือกลุ่มสตรีให้มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมทุนการประกอบอาชีพ แบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว ช่วยสร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนพัฒนาสตรีแบบดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดหนี้ การดำเนินการกองทุนดังกล่าว สามารถช่วยเหลือสตรีให้มีแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สามารถประกอบอาชีพให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

มีชีวิต ความเป็นอยู่ในครอบครัวที่ดี มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่ดี ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนและผู้ทรงคุณวุฒิกองทุน รวมถึงนำข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของสตรีในชุมชนก้นกลาง มาประกอบการพิจารณา และปัจจัยนำเข้าที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานกองทุน คือ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิกกองทุน วัสดุอุปกรณ์ มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของกองทุน ส่วนปัจจัยนำเข้าที่ส่งผลดีต่อการดำเนินงานกองทุน มีความเหมาะสมครอบคลุม

โดยนำปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและปัจจัยนำเข้า มาประกอบการพิจารณาจัดทำแผนงานกองทุน ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกกองทุนได้จัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของกองทุน เช่น การเข้ารับการฝึกอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง การได้รับข้อมูลข่าวสาร มีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการที่ส่งผลดีต่อการดำเนินงานกองทุน คือ สมาชิกกองทุน ได้รับข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน ด้านผลผลิต พบว่า การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สามารถแก้ไขปัญหาได้ คือ สมาชิกกองทุนมีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ สามารถเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว มีทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ มีอาชีพเสริมหรือรายได้ที่แน่นอน ครัวเรือนมีความสุข ลดปัญหาครอบครัวแตกแยก ช่วยเหลือสตรีที่มีรายได้น้อย แบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัว สมาชิกกองทุนได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง เสมอภาค สมาชิกกองทุนได้รับการพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมการมีงาน

ปยุตา จันทร์เส็ง (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตตำบลบ่อ อำเภอลำลูก จ.จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการประเมินโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตตำบลบ่อ อำเภอลำลูก จ.จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านบริบท พบว่า การประเมิน ในภาพรวมคณะกรรมการให้ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ในภาพรวมสมาชิกให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ พบว่า ในภาพรวมสมาชิกให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิต พบว่า ในภาพรวมสมาชิกให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะด้านบริบทควรมีการประเมินโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ด้านปัจจัยนำเข้า ควรมีการจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้กับจังหวัดจันทบุรี ให้เพิ่มมากกว่า 70 ล้าน บาท การจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีควรจัดสรรให้กับแต่ละอำเภอในจำนวนที่เท่ากัน และควรมีสถานที่ทำการและเจ้าหน้าที่ประจำในระดับอำเภอ ด้านกระบวนการควรมีหลักเกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจน คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในระดับตำบลและระดับจังหวัดควรแจ้งสาเหตุของโครงการที่ไม่ได้รับการอนุมัติ ควรกำหนดวันและเวลาในการ

พิจารณาโครงการที่แน่นอน และแจ้งให้กับสมาชิกทราบถ้ามีการเลื่อนวันในการพิจารณา ด้านผลผลิต ควรมีการติดตามโครงการที่ได้รับการอนุมัติเป็นระยะ และควรยืดระยะเวลาในการชำระคืนเงิน

ฉัตรนภา วงศ์ไชยา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตเทศบาลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จากการศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตเทศบาลตำบลบ้านสา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ซึ่งประกอบไปด้วย การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ความโปร่งใสในการบริหารจัดการ ซึ่งมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก คุณภาพของคณะกรรมการ ซึ่งมีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพของสมาชิก ซึ่งมีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง การบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งมีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง การพัฒนาสังคม การพึ่งพาตนเองของสมาชิก ในชุมชน ซึ่งมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในชุมชน ซึ่งมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์สามารถเป็นแนวทางในการปรับแผนการดำเนินงานและ/หรือกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สำหรับข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับ บทบาท หน้าที่ ในการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี การพัฒนารูปแบบการบริหารงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตลอดจนศึกษาผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจต่อการดำเนินงาน ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตเทศบาลตำบลบ้านสา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

บุญโฮม พรารวกลาง (2548) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านฯ อำเภอนาดัว จังหวัดเลย จากผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ด้าน มีผลการดำเนินงานที่อยู่ในระดับเข้มแข็งเพียง 1 ด้าน คือ ด้านการดำเนินงานภายใน (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.47) ส่วนอีก 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และโดยภาพรวม (มีค่าเฉลี่ย 2.23) อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่บรรลุผลตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบรรลุผลในด้านการเงิน ด้านสมาชิก ผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงานภายใน ด้านการเรียนรู้และเติบโต มีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 2.35 ถือว่า สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนได้ ปัญหาสำคัญของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านฯ คือ เงินทุนมีน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนสมาชิก ข้อเสนอแนะเห็นควรให้กองทุนหมู่บ้าน 2 เอ กู้ยืมขยยวงเงินจากสถาบันการเงิน(ธนาคาร) ได้เพื่อแก้ไขปัญหาเงินทุนไม่เพียงพอ และพัฒนากองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองให้เข้มแข็งนำไปสู่การเป็นนิติบุคคลในอนาคตได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ศึกษาปัญหา การดำเนินงาน เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ประชากร คือ สมาชิกกองทุนที่มารับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 692 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 *กลุ่มตัวอย่าง* ได้แก่สมาชิกกองทุนที่มารับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 692 คน การกำหนดขนาดตัวอย่างจากการคำนวณ ตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ ดังนี้

$$\begin{array}{lcl} \text{จากสูตร} & n & = \frac{N}{1+N(e)^2} \\ & n & = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \\ & N & = \text{ประชากรที่ใช้ทั้งหมดในการวิจัย} \\ & e & = \text{ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้} \\ & & \text{(กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ 0.05)} \end{array}$$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad n &= \frac{692}{1+692(0.05)^2} \\ &= 254 \end{aligned}$$

2.1.2 การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามโควตา ดังนี้

1) หาขนาดตัวอย่างแต่ละกองทุน ตามสัดส่วนของประชากรของแต่ละกองทุน โดยเทียบอัตราร้อยละ ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นกองทุน

ที่	ชื่อกองทุน	จำนวนสมาชิกที่รับ บริการ (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลอมก๋อย	95	35
2	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลยางเปียง	103	38
3	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลแม่ตื่น	98	36
4	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลม่อนจอง	193	71
5	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลนาเกียน	55	20
6	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลสบโขง	148	54
	รวม	692	254

2) ดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย สุ่มจากประชากรตัวแทนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่เคยรับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้การศึกษาครั้งนี้ ได้สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ดำเนินการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามที่ใช้สอบถาม สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เคยได้รับบริการ หรือเคยเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อย่างน้อย 1 ครั้ง จำนวน 254 คน เป็นคำถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) ประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี 2) ศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี 3) ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาบทบาทสตรี โดยอาศัยกรอบแนวคิดการประเมินแบบประเมินคุณภาพ (Balanced Scorecard) ซึ่งมี โครงสร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการเข้ารับบริการเงินกู้ และประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตามกรอบการประเมินคุณภาพ (Balanced Scorecard) แบ่งย่อยเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ รวมทั้ง 4 ด้าน มีจำนวนคำถาม 32 ข้อ การให้คะแนนแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 3 คะแนน หมายถึง มาก ได้ 2 คะแนน หมายถึง ปานกลาง และได้ 1 คะแนน หมายถึง น้อย การแปรผลโดยคิดเทียบจากเกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ (ค่าเฉลี่ยสูงสุด = 3 และต่ำสุด = 1) ดังนี้

มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.235 – 3.00 หมายถึง มาก

มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.68 – 2.34 หมายถึง ปานกลาง

มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.67 หมายถึง น้อย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี 4 ด้าน รวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี 4 ด้าน มีจำนวน 17 ข้อ การให้คะแนนแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 3 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหาน้อย ได้ 2 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหาปานกลาง ได้ 1 คะแนน หมายถึง ระดับปัญหาหนัก การแปรผลโดยคิดเทียบจากเกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ (ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด = 3 ต่ำสุด = 1) ดังนี้

มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.35 – 3.00 หมายถึง น้อย

มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.68 – 2.34 หมายถึง ปานกลาง

มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.67 หมายถึง มาก

และมีคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ตอนที่ 4 ประมวลข้อเสนอมติหรือแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี 4 ด้าน จำนวน 16 ข้อ การให้คะแนนแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 3 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยมาก ได้ 2 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง และได้ 1 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยน้อย การแปรผลโดยคิดเทียบจากเกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ (ค่าเฉลี่ยสูงสุด = 3 และต่ำสุด = 1) ดังนี้

มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.35 – 3.00	หมายถึง มาก
มีคะแนนค่าเฉลี่ย 1.68 – 2.34	หมายถึง ปานกลาง
มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.67	หมายถึง น้อย

และมีคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารประเภทวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ บทความทางวิชาการ และรายงานผลการดำเนินงานที่แสดงสถานะทางการเงินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการใช้แบบสอบถาม และเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากร ที่เป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เคยได้รับบริการหรือเคยเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อย่างน้อย 1 ครั้ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีลำดับขั้นการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
2. นำแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส
3. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการรับบริการกู้เงิน และประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม จากกองทุน

พัฒนาบทบาสดรี (นอกเหนือจากการกู้ยืม) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการผลดำเนินงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน และข้อเสนอหรือแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาสดรี โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ ราชดำเนิน และโดยรวมแล้ว นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 กองทุน โดยประเมินจากสถานะทางการเงินของกองทุน และส่งแบบสอบถามให้กับสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ได้รับบริการจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 254 คน เพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และเพื่อค้นหาปัญหาการดำเนินงานพัฒนาบทบาทสตรีแล้วแสวงหาข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี แล้วนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาจัดกลุ่มตามกรอบแบบประเมินคุณภาพ (Balanced Scorecard) ซึ่งแบบสอบถามมีประเด็นที่ต้องการศึกษา 3 ประการ

- 1) ประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาบทบาทสตรี ว่าสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ ในด้านการเงิน ด้านสมาชิกผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาการเรียนรู้
- 2) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
- 3) ศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งได้ผลการศึกษาดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษานี้เป็นการศึกษาผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประชากรประกอบด้วย สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ได้รับบริการจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 254 คน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนประชากร จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18-20 ปี	0	0
21-30 ปี	66	26.0
31-40 ปี	63	24.7
41-50 ปี	8	34.3
51-60 ปี	37	14.5
61 ปีขึ้นไป	1	0.5
รวม	254	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่าจำนวน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุดจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาเป็นช่วงอายุระหว่าง 21 – 30 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ส่วนช่วงที่ไม่มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเลย คือ ช่วงอายุระหว่าง 18 – 20 ปี

ตารางที่ 4.2 จำนวนประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	91	35.8
มัธยมต้น	115	45.2
มัธยมปลาย	39	15.4
อนุปริญญา	6	2.4
ปริญญาตรี	0	0
อื่น ๆ	3	1.2
รวม	254	100.0

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับมัธยมต้น จำนวน 115 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.2 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจบจำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม คือ ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

ตารางที่ 4.3 จำนวนประชากร จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกร	162	63.8
อุตสาหกรรม/หัตถกรรม	5	2.0
รับจ้าง	70	27.6
รับราชการ	0	0
อื่น ๆ	17	6.6
รวม	254	100.0

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 ส่วนอาชีพที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อุตสาหกรรม/หัตถกรรม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ตารางที่ 4.4 จำนวนประชากร จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5,000 – 10,000 ต่อเดือน	209	82.3
10,001-15,000 ต่อเดือน	31	12.2
15,001-20,000 ต่อเดือน	8	3.1
20,001-30,000 ต่อเดือน	4	1.6
30,001 ขึ้นไป	2	0.8
รวม	254	100.0

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 5,000 – 10,000 บาท ต่อเดือน จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 82.3 รองลงมาคือ 10,001 – 15,000 บาทต่อเดือน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 4.5 จำนวนประชากร จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คกส.จ	1	
คกส.ต	42	0.5
สมาชิก	211	16.4
ที่ปรึกษา	0	83.1
อื่น ๆ	0	0
รวม	254	100

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คือ เป็นสมาชิก จำนวน 211 คน คิดเห็นร้อยละ 83.1 รองลงมา คือ คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล (คกส.ต.) คิดเห็นร้อยละ 16.4 และที่น้อยที่สุด คือ คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด (คกส.จ.) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตารางที่ 4.6 จำนวนประชากร จำแนกตามประสบการณ์ในการเข้ารับบริการเงินกู้ จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ประสบการณ์ในการเข้ารับบริการเงินกู้ จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยกู้รวม	133	52.3
เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 1 ครั้ง	55	21.7
เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 2 ครั้ง	34	13.4
เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 3 ครั้ง	32	12.6
เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 4 ครั้ง	0	0
รวม	254	100.0

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยร่วมกู้ยืมเงิน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมาเคยร่วมกู้ยืม จำนวน 1 ครั้ง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่น้อยที่สุด คือ เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 4 ครั้ง

ตารางที่ 4.7 จำนวนประชากร จำแนกตามประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมนอกเหนือจากการกู้เงิน
พัฒนาบทบาทสตรี

ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม นอกเหนือจากการกู้เงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยเข้าร่วม	1	0.5
เคยเข้าร่วม จำนวน 1 ครั้ง	82	32.0
เคยเข้าร่วม จำนวน 2 ครั้ง	86	34.0
เคยเข้าร่วม จำนวน 3 ครั้งขึ้นไป	85	33.5
รวม	254	100.0

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่นอกเหนือจากการกู้ยืมเงิน จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมาคือ เคยเข้าร่วม ๑ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่นอกเหนือจากการกู้ยืมเงิน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

2. ผลการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ผลการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 กองทุน ตามกรอบแบบประเมินคุณภาพ (Balanced Scorecard) ทำการประเมินผลการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ โดยประเมินจากการสำรวจข้อมูลจากประชากรเป้าหมาย คือ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ได้รับบริการจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ทำการประเมินผลการดำเนินงาน 4 ด้าน และในส่วนของการเงิน ได้ศึกษาเพิ่มเติมจากรายงานสถานะทางการเงินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2558

ตารางที่ 4.8 สรุปผลการประเมินการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

ที่	ประเด็น	ค่าคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
1	ด้านการเงิน	2.01	ปานกลาง
2	ด้านสมาชิกผู้รับบริการ	2.47	มาก
3	ด้านกระบวนการดำเนินงาน	2.08	ปานกลาง
4	ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้	2.21	ปานกลาง
สรุปรวม		2.19	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ๑ มีผลการดำเนินการด้านการเงิน ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.01) ด้านสมาชิกผู้รับบริการ มีผลการดำเนินงาน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.47) ด้านกระบวนการดำเนินงาน มีผลการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.08) และด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.21) และภาพรวมในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.19)

ผลการประเมินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษา เอกสารรายงานทางการเงิน และข้อมูลจากประชากรเป้าหมาย คือ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่ได้รับ บริการจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ทำการประเมินผลการดำเนินงาน 4 ด้าน แสดงแยกใน แต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการเงิน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลทุกกองทุน ได้รับการจัดสรรวงเงินงบประมาณ สำหรับปล่อยกู้ให้สมาชิกกองทุน ๑ กองทุนละ 500,000 บาท จำนวน 6 กองทุน รวมทั้งสิ้น 3,000,000 บาท ซึ่งจำนวนวงเงินดังกล่าว จะกองไว้ในบัญชีกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด หากสมาชิกกองทุนใดมีความประสงค์จะกู้เงินจากกองทุน ให้ยื่นผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล แล้วส่งยื่นให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ พิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดจะโอนเงินให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล เพื่อให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล โอนเงินให้กับสมาชิกผู้กู้ และเมื่อครบชำระคืนแล้ว กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลจะติดตามการชำระหนี้คืน เมื่อได้รับคืนเงินชำระหนี้จากสมาชิกแล้ว กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจะโอนเงินจำนวนทั้งสิ้นที่ได้รับคืน ทั้งเงินต้น ดอกเบี้ย (ร้อยละ 3) และค่าปรับ (กรณีชำระคืนเกินกำหนด) ให้แก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด และในส่วนของเงินทุนประเภท

อุดหนุน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดจะอุดหนุนให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ในแต่ละอำเภอที่ขึ้นขอรับการสนับสนุน โดยมีได้จำกัดจำนวน โครงการและงบประมาณ จะพิจารณาอนุมัติ งบประมาณตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละอำเภอ โดยที่ผ่านมาอำเภออมก๋อยได้รับ งบประมาณ ประเภทเงินทุนอุดหนุนมาแล้ว จำนวน 4 โครงการ รวมเป็นเงิน 780,000 บาท

สรุปรายงานสถานะทางการเงินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ประเภทเงินทุนหมุนเวียนในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 สรุปรายงานสถานะทางการเงินของกองทุนพัฒนาบาทบาทสตรีในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ (ปี พ.ศ. 2556 – 2557) ดังนี้

กองทุนพัฒนาบาทบาทสตรีตำบลม่อนจอง												
วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ปี พ.ศ. 2556				ปี พ.ศ. 2557				ปี พ.ศ. 2558			
	ยอดเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ยอดเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ยอดเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ ยกไป
500,000	500,000	515,000	500,000	500,000	500,000	515,000	500,000	500,000	500,000	515,000	500,000	500,000
กองทุนพัฒนาบาทบาทสตรีตำบลสบโขง												
วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ปี พ.ศ. 2556				ปี พ.ศ. 2557				ปี พ.ศ. 2558			
	ยอดเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ยอดเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ยอดเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ ยกไป
500,000	500,000	515,000	500,000	500,000	500,000	515,000	500,000	500,000	500,000	515,000	200,000	200,000
กองทุนพัฒนาบาทบาทสตรีตำบลยางเปียง												
วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ปี พ.ศ. 2556				ปี พ.ศ. 2557				ปี พ.ศ. 2558			
	ยอดเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ยอดเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ยอดเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ ยกไป
500,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

กองทุนพัฒนาบาทบาทสตรีตำบลมก้อย												
วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ปี พ.ศ. 2556				ปี พ.ศ. 2557				ปี พ.ศ. 2558			
	ขอเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ขอเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ขอเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ ยกไป
500,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กองทุนพัฒนาบาทบาทสตรีตำบลนาเกียน												
วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ปี พ.ศ. 2556				ปี พ.ศ. 2557				ปี พ.ศ. 2558			
	ขอเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ขอเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ขอเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ ยกไป
500,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กองทุนพัฒนาบาทบาทสตรีตำบลแม่ตื่น												
วงเงิน งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ปี พ.ศ. 2556				ปี พ.ศ. 2557				ปี พ.ศ. 2558			
	ขอเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ขอเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ยก ไป	ขอเงินกู้ ยกมา	รับชำระ คืน	ปล่อยกู้	ยอดหนี้ ยกไป
500,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภออมก้อย จังหวัดเชียงใหม่

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่าสถานะทางการเงินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับดีมากไม่ได้รับความเสียหายจากการกู้ยืมเงินของสมาชิกกองทุน ฯ แต่อย่างใด และไม่มีหนี้ค้างชำระ สมาชิกคืนเงินกู้ตามระยะเวลาที่กำหนด เห็นได้จาก จำนวนเงินที่รับชำระคืน เป็นเพียงยอดเงินต้น บวกดอกเบี้ย ร้อยละ 3 เท่านั้น แสดงว่าไม่มีการชำระคืนเงินเลยระยะเวลาที่ครบกำหนดตามสัญญาเงินกู้

สรุปงบประมาณ เงินประเภทอุดหนุน ที่อำเภออมก๋อยได้รับสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 สรุปงบประมาณ โครงการประเภทเงินอุดหนุนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณที่ ได้รับ สนับสนุน (บาท)	งบประมาณ ที่ใช้ ดำเนินการ (บาท)
1	พัฒนาอาชีพการประกอบอาหารจากผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์	30 ส.ค. - 1 ก.ย 56	200,000	200,000
2	ฝึกอบรมการพัฒนาและแปรรูปผ้าทอ	23 - 27 ธ.ค. 56	200,000	200,000
3	จัดงานวันตรีสากลอำเภออมก๋อย ประจำปี 2557	19 มี.ค. 57	200,000	200,000
4	พัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภออมก๋อย	1 - 30 ต.ค. 57	180,000	180,000
รวม			780,000	780,000

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

การประเมินสถานะทางการเงินของกองทุน ฯ เพียงอย่างเดียว อาจไม่เพียงพอสำหรับการประเมินผลการดำเนินงานกองทุน ฯ ตามกรอบแบบประเมินคุณภาพ (Balanced Scorecard) ด้านการเงิน เพราะไม่สามารถทราบถึงประสิทธิภาพของการนำเงินไปใช้ได้ เช่น ไม่สามารถบอกได้ว่าสมาชิกที่กู้เงินนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ฯ หรือไม่ ผลจากการกู้ยืมเงินกองทุน ฯ

เป็นเช่นไร จึงต้องสำรวจจากแบบสอบถาม โดยคำถามด้านการเงินจะถามเฉพาะสมาชิกที่ใช้บริการเงินกู้หรือกู้ร่วมเงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเท่านั้น ซึ่งมีตัวชี้วัดจำนวน 8 ข้อ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินฯ ด้านการเงิน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกเป็นรายข้อ จำนวน 8 ข้อ ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในคำขอของโครงการ	2.56	0.55	มาก
2. นำเงินกู้ไปลงทุนสินค้าตัวใหม่ ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ในชุมชน	1.60	0.79	น้อย
3. โครงการก่อให้เกิดการจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้น	1.24	0.45	น้อย
4. โครงการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกลุ่มอาชีพใหม่	1.18	0.38	น้อย
5. กลุ่มหรือสมาชิกกลุ่มมีการขยายกิจการ และเพิ่มช่องทางการตลาด	1.59	0.67	น้อย
6. สมาชิกกลุ่มที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีรายได้เพิ่มขึ้น	2.07	0.49	ปานกลาง
7. สมาชิกกลุ่มที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	2.99	1.78	มาก
8. มีผลกำไรจากการประกอบการ และสามารถไปชำระหนี้กองทุนได้	2.86	0.37	มาก
เฉลี่ย	2.01	0.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่ากองทุนมีการดำเนินงานด้านการเงิน ที่ประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ตัวชี้วัด คือ สมาชิกกลุ่มที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.99) รองลงมาได้แก่ สมาชิกมีผลกำไรจากการประกอบอาชีพ และสามารถไปชำระหนี้กองทุนได้ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.86) นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในคำขอของโครงการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.56) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ สมาชิกกลุ่มที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีรายได้เพิ่มขึ้น (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.07) ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ โครงการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกลุ่มอาชีพใหม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.18) เมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อในด้านการเงินอยู่ที่ 2.01 อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านสมาชิกผู้รับบริการ มีตัวชี้วัดจำนวน 10 ข้อ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินฯ ด้านสมาชิกผู้รับบริการ จำแนกเป็นรายชื่อ ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. การกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีขั้นตอนที่ยุ่งยากหรือไม่	2.82	0.44	มาก
2. การได้รับงบประมาณ หลังจากการขึ้นเสนอโครงการ เป็นอย่างไร	1.95	0.34	ปานกลาง
3. ท่านได้รับเงินงบประมาณตามจำนวนที่ขึ้นเสนอโครงการหรือไม่	2.00	0.00	ปานกลาง
4. จำนวนวงเงินที่ได้รับอนุมัติสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ให้แก่ กลุ่มสมาชิกกองทุน ฯ มีความเหมาะสม (วงเงินอนุมัติ กลุ่มละ ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท)	2.09	0.32	ปานกลาง
5. สตรีในตำบลของท่านมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น จากการดำเนินงานกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และการกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	2.14	0.34	ปานกลาง
6. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีบทบาทในการพัฒนาสตรีให้มีความเป็นผู้นำ และมีบทบาททางสังคมมากขึ้น	2.78	0.42	มาก
7. การจัดเวทีเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีความเหมาะสมหรือไม่	2.07	0.47	ปานกลาง
8. ท่านคิดว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดเหมาะสมหรือไม่	2.88	0.39	มาก
9. ท่านพอใจขั้นตอนการขึ้นเสนอโครงการเพื่อกู้เงิน ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดหรือไม่	2.73	0.55	มาก
10. ท่านมีความพึงพอใจในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตำบลโดยภาพรวมในระดับใด	2.74	0.56	มาก
เฉลี่ย	2.47	0.15	มาก

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่าสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความพึงพอใจในการดำเนินงานที่สนองตอบกับความต้องการของสมาชิก รวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อในด้านสมาชิกผู้รับบริการอยู่ที่ 2.47 อยู่ในระดับมาก ซึ่งตัวชี้วัดที่ประสบความสำเร็จจากการสำรวจประชากรตัวอย่างจำนวน 254 คน ใน 3 อันดับแรก คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดเหมาะสม (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.88) รองลงมาได้แก่ ขั้นตอนการกู้เงิน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82) และอันดับที่สาม ได้แก่

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีบทบาทในการพัฒนาสตรีให้มีความเป็นผู้นำ และมีบทบาททางสังคมมากขึ้น (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.78) ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การได้รับงบประมาณ หลังจากการยื่นเสนอโครงการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.95)

2.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน มีตัวชี้วัด 9 ข้อ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4. 13

ตารางที่ 4.13 ผลการประเมินฯด้านกระบวนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำแนกเป็นรายข้อ ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประจำปี ของกองทุนพัฒนา บทบาทสตรีตำบลหรือไม่	1.93	0.46	ปานกลาง
2. ท่านคิดว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลของท่านได้ดำเนินการตามแผนที่วางไว้อย่างไร	1.94	0.27	ปานกลาง
3. ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลหรือไม่	1.90	0.49	ปานกลาง
4. ขั้นตอนการขอรับสนับสนุนทั้งที่เป็นเงินทุนหมุนเวียนและเงินอุดหนุนมีความยุ่งยากหรือไม่	2.03	0.38	ปานกลาง
5. หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติโครงการให้กับสมาชิกมีความเหมาะสม เสมอภาพและเป็นธรรม	2.02	0.46	ปานกลาง
6. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีลักษณะเป็นอย่างไร	1.90	0.39	ปานกลาง
7. จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติสนับสนุน โครงการให้แก่ กลุ่มสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อดำเนินงาน มีความเหมาะสมเพียงพอ	2.13	0.52	ปานกลาง
8. การดำเนินงานและปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/จังหวัด มีความยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้	2.84	0.38	มาก
9. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการขอรับสนับสนุน ประเภทเงินอุดหนุนหรือไม่	2.04	0.50	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.08	0.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านกระบวนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีฯ มีตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่ประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ การดำเนินงานและปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/จังหวัด มีความยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.84) ตัวชี้วัดอยู่ในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือ จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติสนับสนุน โครงการให้แก่ กลุ่มสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อดำเนินงาน มีความเหมาะสมเพียงพอ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.13) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการขอรับสนับสนุน ประเภทเงินอุดหนุน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.04) และขั้นตอนการขอรับสนับสนุน ทั้งที่เป็นเงินทุนหมุนเวียนและเงินอุดหนุนมีความยุ่งยากหรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.03) และตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีจำนวน 2 ตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลหรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.90) และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.90) เมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อในด้านกระบวนการดำเนินงานอยู่ที่ 2.08 อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ มีตัวชี้วัดจำนวน 5 ข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการประเมินฯ ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีฯ จำแนกเป็นรายข้อดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเวทีเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ระดับตำบล หรืออำเภอ หรือไม่	2.05	0.53	ปานกลาง
2. ท่านเคยเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกหรือไม่	1.94	0.47	ปาน
3. ช่องทางรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนบทบาทสตรี	2.85	0.37	กลางมาก
4. ท่านเคยได้รับ เกรการความรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหรือไม่	2.10	0.44	ปานกลาง
5. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมากน้อยเพียงใด	2.10	0.31	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.21	0.21	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีการดำเนินการด้านการพัฒนา และการเรียนรู้ มีตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ตัวชี้วัดที่อยู่ในระดับมาก มีเพียงตัวชี้วัดเดียว คือ ช่องทางรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.85) ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 4 ตัวชี้วัด คือ ท่านเคยได้รับ เกรการความรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.10) ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมากน้อยเพียงใด(ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.10) ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเวทีเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันระดับตำบล หรืออำเภอ หรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.05) ท่านเคยเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกหรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.94) เมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ ในด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ อยู่ที่ 2.21 อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ผลการประเมินด้านปัญหาปรากฏดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการเงิน จำนวน 4 ข้อผลการประเมินฯ ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการประเมินปัญหาด้านการเงิน ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. เงินทุนไม่พอกับจำนวนสมาชิก	2.37	0.59	น้อย
2. การชำระคืนเงินกู้ไม่ตรงตามสัญญา	2.98	0.12	น้อย
3. กลุ่มสมาชิกกู้เงินนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการ	2.89	0.33	น้อย
4. ไม่มีการจัดสรรผลกำไร	1.20	0.48	มาก
เฉลี่ย	2.36	0.22	น้อย

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีปัญหาด้านการเงินระดับน้อย มีตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ซึ่ง ตัวชี้วัดการมีปัญหาเรียงตามลำดับจากการแปลผลปัญหามากไปน้อย ได้แก่ ไม่มีการจัดสรรผลกำไร (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.20) เงินทุนไม่พอกับจำนวนสมาชิก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.37) กลุ่มสมาชิกกู้เงินนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.89) ข้อที่มีปัญหา น้อยที่สุด คือ การชำระคืนเงินกู้ไม่ตรงตามสัญญา

(ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.98) และเมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อในปัญหาด้านการเงินอยู่ในระดับน้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.36)

3.2 ปัญหาด้านสมาชิกผู้รับบริการ จำนวน 3 ข้อผลการประเมินฯ ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการประเมินปัญหาด้านสมาชิกผู้รับบริการ ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ผล
1. ขั้นตอนการกู้เงินมีความยุ่งยาก	1.99	0.40	ปานกลาง
2. การอนุมัติเงิน โครงการล่าช้า	1.85	0.42	ปานกลาง
3. เงื่อนไขการกู้ยืมมีความยุ่งยาก	2.08	0.48	ปานกลาง
เฉลี่ย	1.98	0.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฯ มีปัญหาการดำเนินงานด้านสมาชิกผู้รับบริการในระดับปานกลาง มีตัวชี้วัดทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตัวชี้วัดการมีปัญหารเรียงตามลำดับจากการแปลผลปัญหามากไปน้อย ได้แก่ การอนุมัติเงิน โครงการล่าช้า (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.85) ขั้นตอนการกู้เงินมีความยุ่งยาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.99) ข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ เงื่อนไขการกู้ยืมมีความยุ่งยาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.08) และเมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อในปัญหาด้านการเงินอยู่ที่ 1.98 อยู่ในระดับปานกลาง

3.3 ปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ ผลการประเมินฯ ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการประเมินปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ผล
1. ขาดการประชาสัมพันธ์งานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล	2.05	0.35	ปานกลาง
2. สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	2.01	0.38	ปานกลาง
3. คณะกรรมการขาดการประชุมบ่อยเนื่องจากไม่มีการจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่เหมาะสม ทำให้ไม่ทราบความเคลื่อนไหว	1.21	0.45	มาก
4. ไม่มีการติดตาม/ตรวจสอบให้สมาชิกกู้เงินใช้เงินตามวัตถุประสงค์	2.87	0.35	น้อย
5. เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า สมาชิกที่กู้เงินไม่ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ก็มีได้มีการดักเตือนหรือบอกเลิกสัญญา กับสมาชิก	2.14	0.46	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.06	0.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 แสดงว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีฯ มีปัญหาการดำเนินการด้านกระบวนการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ 2.06) ตัวชี้วัดการมีปัญหาระยะตามลำดับจากการแปลผลปัญหา มากไปน้อย ได้แก่ คณะกรรมการขาดการประชุมบ่อยเนื่องจากไม่มีการจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่เหมาะสม ทำให้ไม่ทราบความเคลื่อนไหว (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.21) สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.01) ขาดการประชาสัมพันธ์งานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.05) เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า สมาชิกที่กู้เงินไม่ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ก็มีได้มีการดักเตือนหรือบอกเลิกสัญญา กับสมาชิก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.14) และตัวชี้วัดที่มีระดับปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่มีการติดตาม/ตรวจสอบให้สมาชิกกู้เงินใช้เงินตามวัตถุประสงค์ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.87)

3.4 ปัญหาด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ผลการประเมินฯ ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ผลการประเมินปัญหาด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ผล
1. ขาดการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนา บทบาทสตรี	2.82	0.40	น้อย
2. สมาชิกไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี	2.09	0.41	ปานกลาง
3. ระบบการติดต่อสื่อสารและ การคมนาคม เป็นอุปสรรคต่อการเข้า ร่วมกิจกรรม	1.28	0.62	มาก
4. สมาชิกไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี	2.79	0.44	น้อย
5. สมาชิกไม่ทราบถึงสิทธิ์ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี	1.95	0.45	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.19	0.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 แสดงว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ๑ มีปัญหาการดำเนินการด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อ 2.19) ตัวชี้วัดการมีปัญหาเรียงตามลำดับจากการแปลผลปัญหามากไปน้อย ได้แก่ ระบบการติดต่อสื่อสารและ การคมนาคม เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรม(ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.28) สมาชิกไม่ทราบถึงสิทธิ์ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.95) สมาชิกไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.09) สมาชิกไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.79) และตัวชี้วัดที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ขาดการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82)

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี นอกเหนือจากประเด็นข้างต้น จากแบบสอบถามปลายเปิด

3.4.1 ด้านการเงิน

- 1) สมาชิกกู้ยืมเงิน ลงทุนประกอบการแล้วไม่มีตลาดรองรับไม่มีการขยายตลาด
- 2) สมาชิกผู้กู้บางรายมิได้นำเงินกู้ลงทุนประกอบอาชีพตามที่ยื่นเสนอโครงการจริง เนื่องจากดำเนินการตามที่เสนอโครงการอยู่แล้ว เวลาคณะกรรมการลงพื้นที่ติดตามจึงเข้าใจว่าสมาชิกได้ดำเนินการตาม โครงการที่ยื่นเสนอจริง

3.4.2 ด้านผู้รับบริการ

- 1) ความล่าช้าและความไม่เรียบร้อยในการจัดทำเอกสาร ในส่วนของสมาชิกที่ไม่อยากเตรียมเอกสารประกอบการกู้ยืมและกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มต่าง ๆ
- 2) ความไม่สะดวกในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ขั้นตอนการดำเนินการ แต่ละขั้นล่าช้า เช่น กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด ได้อนุมัติและโอนเงินกู้ให้สมาชิกแล้ว แต่ติดต่อผู้มีอำนาจถอนเงินของตำบลไม่ได้

3.4.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน

- 1) พื้นที่ในแต่ละหมู่บ้าน มีความห่างไกลกัน เป็นอุปสรรคต่อการยื่นเสนอขอโครงการ เนื่องจากต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับตำบล ซึ่งอยู่กระจัดกระจายกันตามหมู่บ้านต่าง ๆ
- 2) คณะกรรมการระดับตำบล มักจะพิจารณาเห็นชอบ โครงการของผู้กู้รายเดิมที่มีประวัติการชำระตามกำหนด ทำให้ผู้กู้รายใหม่ขาดโอกาสในการใช้บริการเงินกู้

3.4.4 ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำให้ไม่มีเวลาในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม

4. ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

4.1 ด้านการเงิน จำนวน 4 ข้อ

ตารางที่ 4.19 ผลการเรียงลำดับระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฯ ด้านการเงิน ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ขยายวงเงินกู้ให้กู้ได้มากกว่า กลุ่มละ 200,000 บาท	2.03	0.55	เห็นด้วย ปานกลาง
2. จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรีในระดับหมู่บ้าน	1.88	1.51	เห็นด้วย ปานกลาง
3. มีการจัดสรรผลกำไรให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล	2.94	0.22	เห็นด้วยมาก
4. เพิ่มเงินอุดหนุนเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาสตรี และช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส	2.93	0.26	เห็นด้วยมาก
เฉลี่ย	2.44	0.42	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.19 แสดงว่าสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความคิดเห็นกับแนวทางการพัฒนากองทุน ฯ ด้านการเงินอยู่ในระดับ เห็นมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมกันทุกข้อ เท่ากับ 2.44 ซึ่งแนวทางที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ มีการจัดสรรผลกำไรให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.94) รองลงมา คือ เพิ่มเงินอุดหนุนเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาสตรี และช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.93) ขยายวงเงินกู้ให้กู้ได้มากกว่า กลุ่มละ 200,000 บาท (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.03) และแนวทางที่สมาชิกกองทุน ฯ เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรีในระดับหมู่บ้าน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.88)

4.2 ด้านสมาชิกผู้รับบริการ จำนวน 3 ข้อ

ตารางที่ 4.20 ผลการเรียงลำดับระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาสตรี ฯ ด้านสมาชิกผู้รับบริการ ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ลดขั้นตอนการกู้เงินให้มีความสะดวกและรวดเร็ว	2.99	0.06	เห็นด้วยมาก
2. กำหนดให้สตรีที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป เป็นสมาชิกกองทุน ฯ ทุกคน โดยไม่ต้องสมัคร	2.83	0.49	เห็นด้วยมาก
3. ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการขอรับบริการที่ชัดเจนและทั่วถึง	2.03	0.55	เห็นด้วยปานกลาง
เฉลี่ย	2.62	0.22	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.20 แสดงว่าสมาชิกกองทุนพัฒนาสตรี ฯ มีระดับความคิดเห็นกับแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาสตรี ฯ ด้านสมาชิกผู้รับบริการ อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อรวมกัน เท่ากับ 2.62 ซึ่งแนวทางที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ลดขั้นตอนการกู้เงินให้มีความสะดวกและรวดเร็ว (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.99) รองลงมา คือ กำหนดให้สตรีที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป เป็นสมาชิกกองทุน ฯ ทุกคน โดยไม่ต้องสมัคร (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.83) และที่สมาชิกเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการขอรับบริการที่ชัดเจนและทั่วถึง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.03)

4.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน จำนวน 7 ข้อ

ตารางที่ 4.21 ผลการเรียงลำดับระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาสตรี ฯ ด้านกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ตัวแทนสมาชิกจากทุกหมู่บ้านต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาสตรี ฯ ตำบลทุกขั้นตอน	2.94	0.24	เห็นด้วยมาก
2. จัดประชุมคณะกรรมการเป็นประจำและสม่ำเสมอ	2.11	0.54	เห็นด้วยปานกลาง

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผล
3. กำหนดให้คณะกรรมการมีการติดตาม/ตรวจสอบให้สมาชิกกู้เงินใช้เงินตามวัตถุประสงค์	2.13	0.52	เห็นด้วยปานกลาง
4. กำหนดบทลงโทษสำหรับกลุ่มสมาชิกกู้เงินที่นำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการ	2.15	0.56	เห็นด้วยปานกลาง
5. ให้มีคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับอำเภอ	2.19	0.64	เห็นด้วยปานกลาง
6. จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่าย หรือเบี่ยงเคียงในการประชุมให้แก่ กกส.ต และสมาชิกตามความเหมาะสม	2.85	0.39	เห็นด้วยมาก
7. กำหนดให้สมาชิกรายบุคคลสามารถยื่นกู้ได้โดยไม่ต้องรวมกลุ่มกันกู้	2.98	0.12	เห็นด้วยมาก
เฉลี่ย	2.48	0.18	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.21 แสดงว่าสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีระดับความคิดเห็นกับแนวทางการพัฒนากองทุนฯ ด้านกระบวนการดำเนินงาน อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ 2.48) ซึ่งแนวทางที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ กำหนดให้สมาชิกรายบุคคลสามารถยื่นกู้ได้โดยไม่ต้องรวมกลุ่มกันกู้ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.98) รองลงมา คือ ตัวแทนสมาชิกจากทุกหมู่บ้านต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลทุกชั้นตอน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.94) จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่าย หรือเบี่ยงเคียงในการประชุมให้แก่ กกส.ต และสมาชิกตามความเหมาะสม (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.85) ให้มีคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับอำเภอ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.19) กำหนดบทลงโทษสำหรับกลุ่มสมาชิกกู้เงินที่นำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.15) กำหนดให้คณะกรรมการมีการติดตาม/ตรวจสอบให้สมาชิกกู้เงินใช้เงินตามวัตถุประสงค์ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.13) และแนวทางที่สมาชิกเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ จัดประชุมคณะกรรมการเป็นประจำและสม่ำเสมอ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.11)

4.4 ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ จำนวน 2 ข้อ

ตารางที่ 4.22 ผลการเรียงลำดับระดับความคิดเห็นข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฯ ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ ดังนี้

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกองทุน ฯ โดยอบรมในพื้นที่ระดับหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกมีความสะดวกในการเข้าร่วมอบรม	1.70	1.48	เห็นด้วยปานกลาง
2. ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเห็นความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างทั่วถึง	2.82	0.39	เห็นด้วยมาก
เฉลี่ย	2.26	0.74	เห็นด้วยปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 แสดงว่าสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฯ มีระดับความคิดเห็นกับแนวทางการพัฒนากองทุน ฯ ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ อยู่ในระดับ เห็นด้วยปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ 2.26) ซึ่งแนวทางที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเห็นความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างทั่วถึง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82) และรองลงมา คือ จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกองทุน ฯ โดยอบรมในพื้นที่ระดับหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกมีความสะดวกในการเข้าร่วมอบรม (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.7)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทด้านต่างๆ ที่นอกเหนือจากประเด็นคำถามข้างต้นจากแบบสอบถามปลายเปิด

4.4.1 ด้านการเงิน

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด ควร โอนเงินจัดสรรเต็มจำนวนวงเงิน (500.000 บาท) ให้แก่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับตำบล และมอบอำนาจให้พิจารณาเห็นชอบ และอนุมัติเงินกู้ และให้อำนาจเด็ดขาดในการบริหารจัดการเงินรายได้ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล

4.4.2 ด้านผู้รับบริการ

1) ควรจัดทำตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ให้ละเอียด เพื่อให้สมาชิก
ดูเป็นตัวอย่าง

2) ให้คณะกรรมการระดับตำบล หรือในระดับอำเภอพิจารณาอนุมัติเงินกู้ เพื่อให้สมาชิกได้รับเงินกู้ที่รวดเร็ว

4.4.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน

1) ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมากยิ่งขึ้น

2) ควรกำหนดวันและเวลาในการพิจารณาโครงการที่แน่นอน

4.4.4 ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้

เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมภายนอก เช่น กิจกรรมทัศนศึกษาดูงานนอกพื้นที่นอกจังหวัด

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ของอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ใน 4 ด้าน ตามแบบประเมินคุณภาพ คือ ด้านการเงิน ด้านสมาชิก ผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ และเพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตลอดจนศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ของอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่เคยได้รับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน 254 คน โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแบบประเมินผลคุณภาพ (Balanced Scorecard) โดยการแจกแบบสอบถามแก่สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี แล้วเก็บรวบรวมส่งให้กับผู้ศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) คำนวณค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation = S.D.)

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ของอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านสมาชิกผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาและการเรียนรู้

1.1.2 เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ของอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

1.1.3 เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

1.2 วิธีการดำเนินการศึกษา

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สมาชิกกองทุนที่มารับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 692 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่สมาชิกกองทุนที่มารับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 692 คน การกำหนดขนาดตัวอย่างจากการคำนวณ ตามสูตรของทราโรว์ ยามาเน่ ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 254 คน

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างตามโควตา หาขนาดตัวอย่างแต่ละกองทุน ตามสัดส่วนของประชากรของแต่ละกองทุน โดยเทียบอัตราร้อยละ และดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย สุ่มจากประชากรตัวแทนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่เคยรับบริการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 การวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) คือ

- 1) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยการศึกษาทฤษฎี และแนวคิด ในตำรา วารสาร ผลงานวิจัย ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดนำการวิจัย
- 2) ศึกษาโดยวิจัยภาคสนาม (Field Survey) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้จากการทบทวนวรรณกรรม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะมาทำการวิเคราะห์ และเก็บข้อมูลจากสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยให้เลือกคำตอบในแบบสอบถามปลายปิด (Closed – ended Questions) และให้กรอกข้อมูลในคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ มีชุดคำถามแยกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการกู้ยืม และประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยให้ผู้ตอบได้เลือกคำตอบที่เหมาะสมกับตัวเอง หรือให้กรอกข้อมูลในคำถามแบบปลายเปิด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตามกรอบการประเมินคุณภาพ (Balanced Scorecard) แบ่งย่อยเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านสมาชิกผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามใช้แบบประมาณค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย

ส่วนที่ 3 เป็นแบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านสมาชิกผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามใช้แบบประมาณค่า 3 ระดับ คือ ระดับปัญหาหนัก ระดับปัญหปานกลาง และระดับปัญหาน้อย และมีคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา

ส่วนที่ 4 เป็นแบบประเมินข้อเสนอหรือแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านสมาชิกผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามใช้แบบประมาณค่า 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยน้อย และมีคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบกรอกข้อมูลแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะตามประสบการณ์ที่เคยได้ดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

1.2.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารประเภทหนังสือ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารที่แสดงถึงสถานะทางการเงินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล

2) เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม โดยการจัดทำแบบสอบถามและเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่เคยเข้ารับบริการหรือร่วมกิจกรรมกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีลำดับขั้นการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาได้จำนวนทั้งสิ้น 254 ฉบับ
- 2) นำแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส

3) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการกู้ยืมเงิน และประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการผลดำเนินงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน และข้อเสนอหรือแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

1.3 ผลการวิจัย

ในการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่าง ผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ปัญหาในการดำเนินงานกองทุน ฯ ข้อเสนอแนะ/แนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ดังนี้

1.3.1 สรุปข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

ผลการวิจัยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีที่เคยได้รับบริการหรือเข้าร่วมกิจกรรมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 254 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุดจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาเป็นช่วงอายุระหว่าง 21 – 30 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 ส่วนช่วงที่ไม่มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเลย คือ ช่วงอายุระหว่าง 18 – 20 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมต้น จำนวน 115 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.3 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจบจำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม คือ ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 การประกอบอาชีพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 ส่วนอาชีพที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อุตสาหกรรม/หัตถกรรม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 10,000 – 15,000 บาทต่อเดือน จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 82.3 รองลงมาคือ 15,001 – 20,000 บาทต่อเดือน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี คือ เป็นสมาชิก จำนวน 211 คน คิดเห็นร้อยละ 83.1 รองลงมา คือ คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล (กคส.ต.) คิดเป็นร้อยละ 16.4 และที่น้อย

ที่สุด คือ คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด (คกส.จ.) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยร่วมกู้ยืมเงิน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมาเคยร่วมกู้ยืมจำนวน 1 ครั้ง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่น้อยที่สุด คือ เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ร่วมกู้ยืม จำนวน 4 ครั้ง และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่นอกเหนือจากการกู้ยืมเงิน จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมาคือ เคยเข้าร่วม ๑ จำนวน 3 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 33.5 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ที่นอกเหนือจากการกู้ยืมเงิน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

1.3.2 สรุปผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านสมาชิกผู้รับบริการ ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านการพัฒนาและการเรียนรู้โดยรวม ดังนี้

1) **ด้านการเงิน** สถานะทางการเงินของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ไม่ได้รับความเสียหายจากการกู้ยืมเงินของสมาชิกกองทุน ๑ แต่อย่างใด และไม่มีหนี้ค้างชำระ สมาชิกคืนเงินกู้ตามระยะเวลาที่กำหนด ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า กองทุนมีการดำเนินงานด้านการเงิน ที่ประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ตัวชี้วัด คือ สมาชิกกลุ่มที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.99) รองลงมาได้แก่ สมาชิกมีผลกำไรจากการประกอบอาชีพ และสามารถไปชำระหนี้กองทุนได้ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.86) นำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในคำขอของโครงการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.76) การเก็บเงินสัจจะสะสมจากสมาชิก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.56) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ สมาชิกกลุ่มที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีรายได้เพิ่มขึ้น (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.07) ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ โครงการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกลุ่มอาชีพใหม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.18) เมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อในด้านการเงินอยู่ที่ 2.01 อยู่ในระดับปานกลาง

2) **ด้านสมาชิกผู้รับบริการ** ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีความพึงพอใจในการดำเนินงานที่สนองตอบกับความต้องการของสมาชิกเป็นอย่างดี ซึ่งตัวชี้วัดที่ประสบความสำเร็จจากการสำรวจประชากรตัวอย่าง จำนวน 254 คน ใน 3 อันดับแรก คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดเหมาะสม (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.88) รองลงมาได้แก่ ขั้นตอนการกู้เงิน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82) และอันดับที่สามได้แก่ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีบทบาทในการพัฒนาสตรีให้มีความเป็นผู้นำ และมีบทบาททางสังคมมากขึ้น (ค่าคะแนนเฉลี่ย

2.78) ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การได้รับงบประมาณ หลังจากการยื่นเสนอโครงการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.95) เมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ ในด้านสมาชิกผู้รับบริการอยู่ที่ 2.47 อยู่ในระดับมาก

3) *ด้านกระบวนการดำเนินงาน* ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านกระบวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านฯ มีตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่ประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ การดำเนินงานและปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/จังหวัด มีความยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.84) ตัวชี้วัดอยู่ในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือ จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติสนับสนุนโครงการให้แก่ กลุ่มสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อดำเนินงาน มีความเหมาะสมเพียงพอ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.13) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการขอรับสนับสนุนประเภทเงินอุดหนุน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.04) และขั้นตอนการขอรับสนับสนุนทั้งที่เป็นเงินทุนหมุนเวียน และเงินอุดหนุนมีความยุ่งยากหรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.03) และตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนน้อยที่สุด มีจำนวน 2 ตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลหรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.90) และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.90) เมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อในด้านกระบวนการดำเนินงาน อยู่ที่ 2.08 อยู่ในระดับปานกลาง

4) *ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้* ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีการดำเนินการด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ มีตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ตัวชี้วัดที่อยู่ในระดับมาก มีเพียงตัวชี้วัดเดียว คือ ช่องทางรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.85) หมายความว่า สมาชิกได้รับข่าวสารหลากหลายช่องทาง ตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี จำนวน 4 ตัวชี้วัด คือ ท่านเคยได้รับเอกสารความรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.10) ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมากน้อยเพียงใด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.10) ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเวทีเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันระดับตำบล หรืออำเภอ หรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.05) ท่านเคยเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกหรือไม่ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.94) เมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ ในด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ อยู่ที่ 2.21 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ ในด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ อยู่ที่ 2.21 อยู่ในระดับปานกลาง

1.3.3 สรุปปัญหาในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

1) **ปัญหาด้านการเงิน** ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ๗ มีปัญหาด้านการเงินระดับน้อย มีตัวชี้วัดส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ซึ่ง ตัวชี้วัดการมีปัญหาระยะตามลำดับจากการแปลผลปัญหาหนักไปน้อย ได้แก่ ไม่มีการจัดสรรผลกำไร (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.20) เงินทุนไม่พอกับจำนวนสมาชิก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.37) กลุ่มสมาชิกกู้เงินนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.89) ข้อที่มีปัญหา น้อยที่สุด คือ การชำระคืนเงินกู้ไม่ตรงตามสัญญา (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.98) และเมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อในปัญหาด้านการเงินอยู่ในระดับน้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.36)

2) **ปัญหาด้านสมาชิกผู้รับบริการ** ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ๗ มีปัญหาการดำเนินงานด้านสมาชิกผู้รับบริการในระดับปานกลาง มีตัวชี้วัดทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตัวชี้วัดการมีปัญหาระยะตามลำดับจากการแปลผลปัญหาหนักไปน้อย ได้แก่ การอนุมัติเงิน โครงการล่าช้า (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.85) ขั้นตอนการกู้เงินมีความยุ่งยาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.99) ข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ เงื่อนไขการกู้ยืมมีความยุ่งยาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.08) และเมื่อรวมค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อในปัญหาด้านการเงินอยู่ที่ 1.98 อยู่ในระดับปานกลาง

3) **ปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงาน** ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ๗ มีปัญหาการดำเนินการด้านกระบวนการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.06) ตัวชี้วัดการมีปัญหาระยะตามลำดับจากการแปลผลปัญหาหนักไปน้อย ได้แก่ สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.01) ขาดการประชาสัมพันธ์กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.05) เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า สมาชิกที่กู้เงินไม่ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ก็มีได้มีการตักเตือนหรือบอกเลิกสัญญากับสมาชิก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.14) และตัวชี้วัดที่มีระดับปัญหาน้อยที่สุด คือ ไม่มีการติดตาม/ตรวจสอบให้สมาชิกกู้เงิน ใช้เงินตามวัตถุประสงค์ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.87)

4) **ปัญหาด้านการพัฒนาและการเรียนรู้** ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ๗ มีปัญหาการดำเนินการด้านการพัฒนาและ การเรียนรู้ระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกข้อ 2.19) ตัวชี้วัดการมีปัญหาระยะตามลำดับจากการแปลผลปัญหาหนักไปน้อย ได้แก่ ระบบการติดต่อสื่อสารและ การคมนาคม เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรม (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.28) สมาชิกไม่ทราบถึงสิทธิ์ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.95) สมาชิกไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.09) สมาชิกไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.79) และ

ตัวชี้วัดที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ขาดการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82) ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี นอกเหนือจากประเด็นข้างต้น จากแบบสอบถามปลายเปิด

(1) ด้านการเงิน

ก. สมาชิกกู้ยืมเงิน ลงทุนประกอบการแล้วไม่มีตลาดรองรับ ไม่มี การขยายตลาด

ข. สมาชิกผู้กู้บางรายมิได้นำเงินกู้ลงทุนประกอบอาชีพตามที่ยื่น เสนอโครงการจริง เนื่องจากดำเนินการตามที่เสนอโครงการอยู่แล้ว เวลาคณะกรรมการลงพื้นที่ติดตาม จึงเข้าใจว่าสมาชิกได้ดำเนินการตามโครงการที่ขึ้นเสนองจริง

(2) ด้านผู้รับบริการ

ก. ความล่าช้าและความไม่เรียบร้อยในการจัดทำเอกสาร ในส่วน ของสมาชิกที่ไม่อยากเตรียมเอกสารประกอบการกู้ยืมและกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มต่าง ๆ

ข. ความไม่สะดวกในการติดต่อสื่อสาร ทำให้ขั้นตอนการดำเนินการ แต่ละขั้นล่าช้า เช่น กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด ได้อนุมัติและโอนเงินกู้ให้สมาชิกแล้ว แต่ติดต่อผู้ มีอำนาจถอนเงินของตำบลไม่ได้

1.3.4 ข้อเสนอแนะ/แนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

1) ข้อเสนอแนะด้านการเงิน ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า สมาชิก กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความคิดเห็นกับแนวทาง การพัฒนากองทุน ฯ ด้านการเงินอยู่ในระดับ เห็นมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมกันทุกข้อ เท่ากับ 2.44 ซึ่ง แนวทางที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ มีการจัดสรรผลกำไรให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล (ค่าคะแนน เฉลี่ย 2.94) รองลงมา คือ เพิ่มเงินอุดหนุนเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาสตรี และช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส (ค่า คะแนนเฉลี่ย 2.93) ขยายวงเงินกู้ ให้กู้ได้มากกว่า กลุ่มละ 200,000 บาท (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.03) และ แนวทางที่สมาชิกกองทุน ฯ เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรี ในระดับหมู่บ้าน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.88)

2) ข้อเสนอแนะด้านสมาชิกผู้รับบริการ ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฯ มีระดับความคิดเห็นกับแนวทาง การพัฒนากองทุนพัฒนา บทบาทสตรี ฯ ด้านสมาชิกผู้รับบริการ อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อรวมกัน เท่ากับ 2.62 ซึ่งแนวทางที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ลดขั้นตอนการกู้เงินให้มีความสะดวกและรวดเร็ว (ค่าคะแนน เฉลี่ย 2.99) รองลงมา คือ กำหนดให้สตรีที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป เป็นสมาชิกกองทุน ฯ ทุกคน โดยไม่ต้อง

สมัคร (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.83) และที่สมาชิกเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการขอรับบริการที่ชัดเจนและทั่วถึง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.03)

3) ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการดำเนินงาน ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีระดับความคิดเห็นกับแนวทาง การพัฒนากองทุนฯ ด้านกระบวนการดำเนินงาน อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ 2.48) ซึ่งแนวทางที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ กำหนดให้สมาชิกรายบุคคลสามารถยื่นกู้ได้โดยไม่ต้องรวมกลุ่มกันกู้ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.98) รองลงมา คือ ตัวแทนสมาชิกจากทุกหมู่บ้านต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลทุกขั้นตอน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.94) จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่าย หรือเบี้ยเลี้ยงในการประชุมให้แก่ คคส.ต และสมาชิกตามความเหมาะสม (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.85) ให้มีคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับอำเภอ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.19) กำหนดบทลงโทษสำหรับกลุ่มสมาชิกกู้เงินที่นำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.15) กำหนดให้คณะกรรมการมีการติดตาม/ตรวจสอบให้สมาชิกกู้เงินใช้เงินตามวัตถุประสงค์ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.13) และ แนวทางที่สมาชิกเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ จัดประชุมคณะกรรมการเป็นประจำและสม่ำเสมอ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.11)

4) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ ผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ฯ มีระดับความคิดเห็นกับแนวทาง การพัฒนากองทุนฯ ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ อยู่ในระดับ เห็นด้วยปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ยทุกข้อ 2.26) ซึ่งแนวทางที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเห็นความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างทั่วถึง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82) และรองลงมา คือ จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกองทุน ฯ โดยอบรมในพื้นที่ระดับหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกมีความสะดวกในการเข้าร่วมอบรม (ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.7)

2. การอภิปรายผล

ผลการศึกษา การประเมินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ ทั้ง 4 ด้าน พบว่าผลการดำเนินงานที่อยู่ในระดับประสบความสำเร็จมาก เพียง 1 ด้าน คือ ด้านสมาชิกผู้รับบริการ (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.47) ส่วนอีก 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง จึงต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ในแต่ละด้านมีตัวชี้วัดสำคัญที่ประสบความสำเร็จระดับน้อยและต้องพัฒนาหลายตัวชี้วัด ผู้ศึกษา มีประเด็นอภิปราย เกี่ยวกับตัวชี้วัดที่ต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

2.1 ด้านการเงิน

จากการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการเงิน ตัวชี้วัดที่ประสบความสำเร็จระดับน้อย คือ 1) โครงการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกลุ่มอาชีพใหม่ 2) โครงการก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น 3) การนำเงินกู้ไปลงทุนสินค้าตัวใหม่ ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ในชุมชน สาเหตุที่ตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัว ดังกล่าว ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับน้อย ผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นเนื่องจาก กองทุนนี้มีเงื่อนไขการกู้ยืม โดยให้กู้ในลักษณะเป็นกลุ่ม ซึ่งต้องเป็นกลุ่มที่จัดตั้งมาเพื่อการประกอบอาชีพร่วมกัน สมาชิกกู้เงินส่วนใหญ่จึงเป็นกลุ่มสมาชิกที่ประกอบอาชีพเดิมอยู่แล้ว และร่วมกันกู้เงินจากกองทุนเพื่อนำเงินไปลงทุนเพิ่มในกิจการที่มีอยู่แล้ว หรือบางกลุ่มมิได้นำเงินกู้ลงทุนประกอบอาชีพตามที่ยื่นเสนอ โครงการจริง เนื่องจากดำเนินการตามที่เสนอโครงการอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่เกิดกลุ่มอาชีพใหม่ และไม่มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น และสมาชิกกลุ่มผู้กู้เงินไม่มีการต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แต่อย่างใด เนื่องจากสมาชิกไม่มีแหล่งตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ สมาชิกขาดทักษะในด้านการตลาด กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลเองก็ไม่มีงบประมาณในการสนับสนุน ช่วยเหลือสมาชิกในเรื่องของการตลาด หรือด้านอื่นๆ ด้วย

แนวทางการพัฒนาด้านการเงิน ควรมีจัดสรรผลกำไรให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล เพื่อใช้เป็นงบประมาณในการบริหารกองทุน และสนับสนุน ช่วยเหลือสมาชิกกองทุน ฯ เพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของสมาชิก ซึ่งในขณะนี้สมาชิกประสบปัญหาด้านการตลาด ก็ควรส่งเสริมให้สมาชิกที่กู้ยืมเงินนำเงินไปลงทุนสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถขยายตลาดได้ ส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องของการตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของสมาชิก เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรียิ่งขึ้น ซึ่งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจัดสรรเงินทุนหมุนเวียน มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย ในการสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ หรือสวัสดิการให้แก่สตรี

2.3 ด้านสมาชิกผู้รับบริการ

จากการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลการดำเนินงานด้านสมาชิกผู้รับบริการประสบความสำเร็จอยู่ในระดับมาก แม้จะไม่มีตัวชี้วัดที่ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับน้อย แต่ก็มีตัวชี้วัดที่ประสบความสำเร็จในระดับปานกลางหลายตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดและควรได้รับการพัฒนา คือ การได้รับงบประมาณหลังจากยื่นเสนอโครงการ (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.95) เนื่องจากการอนุมัติเงินกู้ เป็นอำนาจของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด (คกส.จ) ซึ่งมีโครงการให้พิจารณาเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความล่าช้า และความล่าช้าบางครั้งก็เกิดจากความล่าช้าและความไม่เรียบร้อยในการจัดทำ

เอกสาร ในส่วนของสมาชิกที่ไม่อยากเตรียมเอกสารประกอบการกู้ยืมและกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มต่าง ๆ ในขณะที่เดียวกันการติดต่อสื่อสารก็ไม่สะดวก ทำให้ขั้นตอนการดำเนินการแต่ละขั้นล่าช้า เช่น กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด ใด้อนุมัติและโอนเงินกู้ให้สมาชิกแล้ว แต่ติดต่อผู้มีอำนาจโอนเงินของตำบลไม่ได้ เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาด้านสมาชิกผู้รับบริการ ควรมีการลดขั้นตอนการดำเนินงานที่ไม่จำเป็นและประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการดำเนินงานให้สมาชิกทราบอย่างชัดเจน มีตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ให้สมาชิกดูเป็นตัวอย่างที่ชัดเจน เป็นแนวทางในการปฏิบัติการขอรับบริการของสมาชิก ให้สมาชิกมีความเข้าใจที่ถูกต้องและปฏิบัติตามแนวทาง เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการขอรับบริการ สอดคล้องกันซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสาว อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ของฉัตรนภา วงศ์ไชยา(2556) ที่พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสาว อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พบว่าคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนไม่เข้าใจ บทบาทอำนาจหน้าที่ และมีระเบียบแนวทางการปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน จึงเสนอแนะให้ควรลดขั้นตอนของการดำเนินงานเพื่อให้ง่ายต่อการติดต่อทั้งคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกในกองทุนฯ

2.3 ด้านกระบวนการดำเนินงาน

จากการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่มีตัวชี้วัดที่ประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับน้อย ตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 2 ตัวชี้วัดที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.90) คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เนื่องจากพื้นที่ในแต่ละหมู่บ้านมีความห่างไกลกัน ประกอบการระบบการสื่อสารและการคมนาคมไม่สะดวก ทำให้มีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมสูง จึงเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของสมาชิก

แนวทางการพัฒนาด้านกระบวนการดำเนินงาน ควรมีการจัดสรรงบประมาณค่าเดินทางในการประชุมให้แก่ คณะกรรมการหรือสมาชิกตามความเหมาะสม เนื่องจากการเดินทางลำบากและใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาก และควรกำหนดวันและเวลาในการจัดกิจกรรมของกองทุน ฯ ที่แน่นอน สอดคล้องกับผลการศึกษา เรื่องการประเมิน โครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตตำบลป้อ อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี ของ ปยุตา จันทร์เส็ง (2557) ที่พบประเด็นข้อเสนอแนะ ว่าควรกำหนดวันและเวลาในการพิจารณาโครงการที่แน่นอน และแจ้งให้กับสมาชิกทราบถ้ามีการเลื่อนวัน

2.4 ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้

จากการศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ตัวชี้วัดที่ประสบความสำเร็จน้อยที่สุด คือ การเข้ารับการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก เนื่องจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีไม่ได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมในระดับพื้นที่ในแต่ละหมู่บ้าน แต่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นระดับตำบลและระดับอำเภอ ในขณะที่พื้นที่ในแต่ละหมู่บ้านมีความห่างไกลกัน ประกอบการระบบการสื่อสารและการคมนาคมไม่สะดวก ทำให้มีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมสูงหรืออาจได้รับข่าวสารไม่ทั่วถึง จึงเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของสมาชิก

แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้สมาชิกเห็นความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุน และจัดการกิจกรรมให้ความรู้แก่สมาชิกกองทุน ฯ ในระดับหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิก ฯ มีความสะดวกในการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งการที่สมาชิกกองทุน มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกองทุน จะช่วยทำให้กองทุนสามารถดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ สอดคล้องกับ ผลการศึกษาเรื่อง การประเมินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ชุมชนกล้วยกลาง ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ของ สายฝน โนบิง(2558) ที่พบว่า ปัจจัยนำเข้าที่ส่งผลดีต่อการดำเนินงานกองทุน โดยนำปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและปัจจัยนำเข้ามาประกอบการพิจารณาจัดทำแผนงานกองทุน ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกกองทุน ได้จัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของกองทุน เช่น การเข้ารับการฝึกอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง การได้รับข้อมูลข่าวสาร มีการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ว่า กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ มีผลการดำเนินงานในแต่ละด้าน อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านสมาชิกผู้รับบริการ ส่วนด้านการเงิน ด้านกระบวนการดำเนินงานและด้านการพัฒนาและการเรียนรู้ในระดับปานกลาง มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาสามารถสะท้อนถึงแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ ต่อไป

3.1 การวิเคราะห์สถานการณ์

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีหนี้ค้างชำระ ไม่มีหนี้สูญหาย มีสมาชิกกองทุน ฯ ที่กู้เงิน จำนวน 2 กองทุน คือ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลม่อนจอง และกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลสบโอง ซึ่งส่วนใหญ่สมาชิกที่กู้ยืมเป็นกลุ่มที่มีการดำเนินงานกิจการอยู่แล้ว และกู้เพื่อเป็นทุนในกิจการเดิม จึงไม่ค่อยมีการจ้างงานเพิ่มจากเดิม และไม่เกิดผลิตภัณฑ์ตัวใหม่ ส่วนสมาชิกกองทุนอีก 4 กองทุนที่ไม่ได้กู้ยืม สืบเนื่องมาจากสมาชิกส่วนใหญ่ใช้บริการกู้ยืมเงินจากกองทุนอื่น ๆ ในชุมชนแล้ว เช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นต้น ในส่วนของเงินทุนประเภทอุดหนุน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดเชียงใหม่ จะให้การสนับสนุนเป็นระดับอำเภอ นั้นหมายความว่า กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการประเภทเงินอุดหนุน มาจากสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ทุกตำบล ซึ่งส่วนของสัดส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมกับกองทุนของสมาชิก มีสัดส่วนการเข้าร่วมน้อยมาก สมาชิกทั้งหมด มีอยู่ประมาณ 14,752 คน แต่เคยเข้าร่วมกิจกรรมกับกองทุน เพียง 692 คน เท่านั้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

3.2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้บริการข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น และอย่างต่อเนื่อง เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุ/โทรทัศน์ การจัดศูนย์ข้อมูลกองทุน การประชาสัมพันธ์การทำวารสาร

3.2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรสตรี ควรมีการบูรณาการ การทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาศักยภาพสตรี และแก้ไขปัญหาของสตรี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.3.1 ควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในการแก้ไขปัญหาของสตรี ว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสตรี ได้หรือไม่

3.3.2 ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในการจัดกิจกรรมเงินประเภทเงินอุดหนุน เพื่อให้ทราบว่า การจัดกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี แต่ละกิจกรรม มีประโยชน์ต่อสมาชิกกองทุนอย่างไร

3.3.3 ควรมีการศึกษาถึงผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียมกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษณ์ มหาวิรุฬห์.(2546). “แนวคิดการบริหารงานแบบ Balanced scorecard”. *จดหมายข่าว สป.ม* , 16(155), 28-33.
- นัตรินภา วงศ์ไชยา.(2556). *ประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตตำบลบ้านสาว อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- เชาว์ อินโย. (2553). *การประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: วิ.พรินท์.
- ทวีป ศิริรัมย์. (2544). *การวางแผนพัฒนาและการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- นิตา ชูโต. (2547). *การประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: พี เอ็น การพิมพ์
- บุญโฮม พรากกลาง. (2548). *การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในอำเภอนาดูน จังหวัดเลย*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ปุกดา จันทร์เส็ง.(2557). *การประเมินโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตตำบลบ่ออำเภอลำดวน จังหวัดจันทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, กรุงเทพฯ.
- พสุ เดชะรินทร์ (2546). *Balanced Scorecard ฐิติในการปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พิศณุ พงศ์ศรี. (2549). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์งาม.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2548). *การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิระ บุญนาค. (2555, 21 สิงหาคม). *การเมือง: ปัญหาในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี: แนวหน้า*, หน้า 3.
- วิรัช วิวัชณีภาวรรณ. (2548). *เขย่า Balanced scorecard*. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพมหานคร: เพ็ญฟ้าพรินต์
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์.(2542). “ระบบการวัดผลการปฏิบัติงานคุณภาพ (The Balanced scorecard)”. *วารสารบริหารธุรกิจรังสิต*. (3), 44-49.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). “ทฤษฎีการประเมินและการตัดสินใจ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินและการจัดการโครงการประเมิน*. (เล่มที่ 1). หน่วยที่ 2 สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ศรีเพ็ญ ทรัพย์มันชัย.(2541). “The Balanced scorecard เทคนิคการวัดผลการดำเนินงานกลยุทธ์”. *วารสารบริหารธุรกิจ*.(77), 37-38.
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ. (2555). *คู่มือการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ.
- ศุภชัย ยาวะประภาส, และปิยากร หวังมหาพร. (2554). “การประเมินผลนโยบายสาธารณะและการประเมินผลระบบราชการไทย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารรัฐกิจ* เล่มที่ 3 หน่วยที่ 14. สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุภาพร พิศาลบุตร. (2543). *การวางแผนและการบริหารโครงการ Planning and Project Management* . (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- เสน่ห์ จุ้ยโต.(2553). ใน *ประมวลสาระชุด วิชา นโยบายสาธารณะ* หน่วยที่ 9- 15. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมาธิราช.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). *เทคนิคการประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย ดุรงค์เดช. (2543). *การประเมินผลโครงการ แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). *รวมบทความทางการประเมินโครงการ เล่มที่ 4*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2547). *การประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: เพื่อองฟ้าพรินติ้ง.
- สุพร เลี่ยนสลาข (2553). “การประเมินโครงการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชานโยบายสาธารณะ*. เล่มที่ 2 หน่วยที่ 14. สาขาวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- สายฝน โนปีง.(2558). *การประเมินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีชุมชนกล้วยกลาง ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ลำปาง.

อัจฉรา จันทร์ฉาย. (2545). การวางแผนกลยุทธ์และการจัดทำ BSC . (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเลขที่

--	--	--

แบบสอบถามในการค้นคว้าแบบอิสระ

เรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อำเภอมก๋อย จังหวัด
เชียงใหม่

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับสอบถาม สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในเขตอำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
2. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้
  - ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป
  - ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
  - ส่วนที่ 3 เป็นปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
  - ส่วนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาบทบาทสตรี
3. ข้อมูลที่ได้รับเป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคล ไม่มีผลผูกพันใดๆ และจะไม่มีผลกระทบที่เป็นโทษต่อผู้ตอบแบบสอบถาม แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานพัฒนาบทบาทสตรี ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ
4. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาจะนำไปใช้เพื่อศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเท่านั้น
5. โปรดกรอกแบบสอบถามทุกข้อ ตามความจริงหรือตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด
6. ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ชญาภา ศิริวรรณ

ผู้ศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมคำในช่องว่าง

1. อายุระหว่าง

☐ 15-20 ปี	☐ 21-30 ปี
☐ 31-40 ปี	☐ 41-50 ปี
☐ 51-60 ปี	☐ 61 ปีขึ้นไป

2. ระดับวุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษา
☐ มัธยมศึกษา	☐ อนุปริญญา
☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี
☐ อื่นๆ(ระบุ).....	

3. อาชีพ

☐ เกษตรกรรม	☐ อุตสาหกรรม / หัตถกรรม
☐ รับจ้าง	☐ รับราชการ
☐ อื่นๆ(ระบุ).....	

4. รายได้

☐ 5,000-10,000 /เดือน	☐ 10,001-15,000 /เดือน
☐ 15,001-20,000 /เดือน	☐ 20,001-30,000 /เดือน
☐ 30,001 ขึ้นไป	

5. ตำแหน่ง (ในกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี)

☐ กกส.จ	☐ กกส.ต.
☐ สมาชิก	☐ ที่ปรึกษา
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	

6. ประสบการณ์ในการเข้ารับบริการกู้เงิน จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

☐ ไม่เคยร่วมกู้ยืม	☐ เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 1 ครั้ง
☐ เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 2 ครั้ง	☐ เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 3 ครั้ง
☐ เคยร่วมกู้ยืม จำนวน 4 ครั้งขึ้นไป	

7. ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (นอกเหนือจากการ กู้ยืมเงิน)

- ไม่เคยเข้า   เคยเข้าร่วม จำนวน 1 ครั้ง
 เคยเข้าร่วม จำนวน 2 ครั้ง   เคยเข้าร่วม จำนวน 3 ครั้งขึ้นไป

ส่วนที่ 2

2.1 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ด้านการเงิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และตรงกับ ความคิดเห็นของท่าน (ตอบเฉพาะสมาชิกที่ได้ใช้บริการเงินกู้กองทุนหมุนเวียน)

ข้อที่	ด้านสมาชิกผู้รับบริการ	เกณฑ์ชี้วัด
1	ท่านนำเงินกู้ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในคำขอของโครงการหรือไม่	☐ นำเงินไปใช้ตามคำขอโครงการทั้งหมด ☐ นำเงินไปใช้ตามคำขอโครงการเพียงบางส่วน ☐ ไม่ได้นำเงินไปใช้ตามคำขอโครงการ
2	ท่านนำเงินกู้ไปลงทุนสินค้าตัวใหม่ ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ในชุมชนหรือไม่	☐ ลงทุนสินค้าใหม่ทั้งหมด ☐ ลงทุนสินค้าใหม่บางส่วน ☐ ไม่ลงทุนสินค้าใหม่เลย
3	โครงการของท่านก่อให้เกิดการจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้นหรือไม่	☐ มีการจ้างแรงงานใหม่ทั้งหมด ☐ มีการจ้างแรงงานใหม่บางส่วน ☐ ไม่มีการจ้างแรงงานใหม่เพิ่มเลย
4	โครงการของท่านส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกลุ่มอาชีพใหม่หรือไม่	☐ เกิดกลุ่มอาชีพใหม่มากกว่า 1 กลุ่ม ☐ เกิดกลุ่มอาชีพใหม่ 1 กลุ่ม ☐ ไม่มีกลุ่มอาชีพใหม่เกิดขึ้น
5	กลุ่มหรือสมาชิกกลุ่มมีการขยายกิจการและเพิ่มช่องทางการตลาดหรือไม่	☐ ขยายกิจการและเพิ่มช่องทางการตลาด ☐ ขยายกิจการแต่ไม่เพิ่มช่องทางการตลาดเท่า ☐ ไม่ขยายกิจการและเพิ่มช่องทางการตลาด
6	สมาชิกกลุ่มที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่	☐ มีรายได้เพิ่มขึ้นสูงมาก ☐ มีรายได้เพิ่มขึ้นปานกลาง ☐ ไม่มีรายได้เพิ่มขึ้น
7	สมาชิกกลุ่มที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหรือไม่	☐ คุณภาพชีวิตดีขึ้น ☐ คุณภาพชีวิตเท่าเดิม ☐ คุณภาพชีวิตลดลง

8	มีผลกำไรจากการประกอบการ และสามารถไปชำระหนี้กองทุนได้หรือไม่	☐ มีผลกำไรสามารถชำระหนี้กองทุนได้และยังมีกำไรส่วนคงเหลือ ☐ มีผลกำไรสามารถชำระหนี้กองทุนได้พอดีไม่เงินกำไรคงเหลือ ☐ ผลกำไรมีไม่พอสำหรับชำระหนี้กองทุน ต้องนำเงินส่วนอื่นมาใช้หนี้กองทุน
---	---	---

2.2 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ด้านสมาชิกผู้รับบริการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อที่	ด้านสมาชิกผู้รับบริการ	เกณฑ์ชี้วัด
1	การกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีขั้นตอนที่ยุ่งยากหรือไม่	☐ ไม่ยุ่งยากเลย ☐ ยุ่งยากเล็กน้อย ☐ ยุ่งยากมาก
2	หลังจากการยื่นเสนอโครงการ ได้รับงบประมาณอย่างไร (ตอบเฉพาะกรณีสมาชิกที่เคยใช้บริการเงินกู้จากกองทุนฯ)	☐ รวดเร็วดี ☐ เหมาะสม ☐ ล่าช้า
3	ท่านได้รับเงินงบประมาณตามจำนวนที่ยื่นเสนอโครงการหรือไม่ (ตอบเฉพาะสมาชิกที่เคยใช้บริการเงินกู้จากกองทุนฯ)	☐ ได้รับมากกว่าจำนวนที่เสนอ ☐ ได้รับตรงตามที่เสนอ ☐ ได้รับน้อยกว่าจำนวนที่เสนอ
4	จำนวนวงเงินที่ได้รับอนุมัติสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มสมาชิกกองทุนฯ มีความเหมาะสม (วงเงินอนุมัติ กลุ่มละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท)	☐ มีความเหมาะสมมาก ☐ มีความเหมาะสม ☐ ไม่มีความเหมาะสม
5	สตรีในตำบลของท่านมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น จากการดำเนินงานกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และการกู้เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	☐ ดีขึ้น ☐ เท่าเดิม ☐ ลดลง
6	กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีบทบาทในการพัฒนาสตรีให้มีความเป็นผู้นำ และมีบทบาททางสังคมมากขึ้น	☐ มากขึ้น ☐ เท่าเดิม ☐ ลดลง

ข้อที่	ด้านสมาชิกผู้รับบริการ	เกณฑ์ชี้วัด
7	การจัดเวทีเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมีความเหมาะสมหรือไม่	☐ เหมาะสมมาก ☐ เหมาะสมปานกลาง ☐ ไม่เหมาะสม
8	ท่านคิดว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดเหมาะสมหรือไม่	☐ เหมาะสมแล้ว ☐ สูงเกินไป ☐ ต่ำเกินไป
9	ท่านพอใจขั้นตอนการขึ้นเสนอโครงการเพื่อกู้เงิน ที่คณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีกำหนดหรือไม่	☐ พอใจมาก ☐ พอใจปานกลาง ☐ ไม่พอใจ
10	ท่านมีความพึงพอใจในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลโดยภาพรวมในระดับใด	☐ พอใจมาก ☐ พอใจปานกลาง ☐ ไม่พอใจ

2.3 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ด้านกระบวนการดำเนินงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อที่	ด้านกระบวนการดำเนินงาน	เกณฑ์ชี้วัด
1	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประจำปี ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลหรือไม่	☐ มีส่วนร่วมทุกปี ☐ มีส่วนร่วมบางปี ☐ ไม่มีการวางแผนดำเนินงาน
2	ท่านคิดว่ากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลของท่านได้ดำเนินการตามแผนที่วางไว้หรือไม่	☐ ปฏิบัติตามแผนทุกอย่าง ☐ ปฏิบัติตามแผนเป็นบางอย่าง ☐ ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้
3	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลหรือไม่	☐ มีส่วนร่วมทุกครั้ง ☐ มีส่วนร่วมบางครั้ง ☐ ไม่มีส่วนร่วมเลย
4	ขั้นตอนการขอรับสนับสนุนทั้งที่เป็นเงินทุนหมุนเวียนและเงินอุดหนุนมีความยุ่งยากหรือไม่	☐ ไม่ยุ่งยากเลย ☐ ยุ่งยากเล็กน้อย ☐ ยุ่งยากมาก

ข้อที่	ด้านกระบวนการดำเนินงาน	เกณฑ์ชี้วัด
5	หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติโครงการให้กับสมาชิก มีความเหมาะสม เสมอภาพและเป็นธรรม	☐ ดีมาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย
6	การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีลักษณะเป็นอย่างไร	☐ สมาชิกได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึง ☐ สมาชิกส่วนใหญ่ได้รับข่าวสาร ☐ สมาชิกส่วนน้อยที่ได้รับข่าวสาร
7	จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติสนับสนุนโครงการให้แก่กลุ่มสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เพื่อดำเนินงาน มีความเหมาะสมเพียงพอ	☐ เหมาะสมและเพียงพอมาก ☐ เหมาะสมและเพียงพอ ☐ ไม่มีความเหมาะสมและเพียงพอ
8	การดำเนินงานและปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล/จังหวัด มีความยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้	☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย
9	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการขอรับสนับสนุน ประเภทเงินอุดหนุนหรือไม่	☐ มีส่วนร่วมมากกว่า 1 โครงการ ☐ มีส่วนร่วม 1 โครงการ ☐ ไม่มีส่วนร่วม

2.4 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อที่	ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้	เกณฑ์ชี้วัด
1	ท่านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเวทีเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันระดับตำบล หรืออำเภอ หรือไม่	☐ เคยเข้าร่วมมากกว่า 1 ครั้ง ☐ เคยเข้าร่วม 1 ครั้ง ☐ ไม่เคยเข้าร่วม
2	ท่านเคยเข้าร่วมการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกหรือไม่	☐ เคยเข้าร่วม มากกว่าปีละ 1 ครั้ง ☐ เคยเข้าร่วม ปีละ 1 ครั้ง ☐ ไม่เคยเข้าร่วมอบรมการให้ความรู้แก่สมาชิก
3	ท่านได้รับข่าวสารการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี อย่างไร	☐ ได้รับข่าวสารมากกว่า 1 ช่องทาง ☐ ได้รับข่าวสาร 1 ช่องทาง ☐ ไม่เคยได้รับข่าวสาร

ข้อที่	ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้	เกณฑ์ชี้วัด
4	ท่านเคยได้รับ เอกสารความรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีหรือไม่	☐ ได้รับเอกสารความรู้มากกว่า 1 ครั้ง ☐ ได้รับเอกสารความรู้ จำนวน 1 ครั้ง ☐ ไม่เคยได้รับ
5	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมากน้อยเพียงใด	☐ มีความรู้และความเข้าใจอย่างดี ☐ มีความรู้และเข้าใจปานกลาง ☐ ไม่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (ระดับปัญหา) ตามความคิดเห็นที่ท่านเห็นว่าเป็นปัญหาคำสำคัญที่เกิดกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลของท่าน และเขียนเพิ่มเติมที่ท่านเห็นว่าเป็นปัญหา

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
ด้านการเงิน			
1. เงินทุนไม่พอกับจำนวนสมาชิก			
2. การชำระคืนเงินกู้ไม่ตรงตามสัญญา			
3. กลุ่มสมาชิกกู้เงินนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการ			
4. ไม่มีการจัดสรรผลกำไร			
ด้านสมาชิกผู้รับบริการ			
1. ขั้นตอนการกู้เงินมีความยุ่งยาก			
2. การอนุมัติเงินโครงการล่าช้า			
3. เงื่อนไขการกู้ยืมมีความยุ่งยาก			
ด้านกระบวนการดำเนินงาน			
1. ขาดการประชาสัมพันธ์งานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล			
2. สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี			
3. คณะกรรมการขาดการประชุมบ่อยเนื่องจากไม่มีการจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่เหมาะสม ทำให้ไม่ทราบความเคลื่อนไหว			
4. ไม่มีการติดตาม/ตรวจสอบให้สมาชิกกู้เงินใช้เงินตามวัตถุประสงค์อย่างต่อเนื่อง			
5. เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า สมาชิกที่กู้เงินไม่ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ก็มิได้มีการคัดเตือนหรือบอกเลิกสัญญากับสมาชิก			

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้			
1. ขาดการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี			
2. สมาชิกไม่ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี			
3. ระบบการติดต่อสื่อสารและ การคมนาคม เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรม			
4. สมาชิกไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี			
5. สมาชิกไม่ทราบถึงสิทธิ์ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี			

3.1 ท่านมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนอกเหนือจากประเด็นข้างต้น หรือไม่ อย่างไร

1. ด้านการเงิน

.....
 .....

2. ด้านสมาชิกผู้รับบริการ

.....
 .....

3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน

.....
 .....

4. ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้

.....
 .....

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน “เห็นด้วยมาก” “เห็นด้วยปานกลาง” หรือ “ไม่เห็นด้วย” เกี่ยวกับข้อเสนอแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้เข้มแข็ง และเขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามความคิดเห็นในส่วนที่ท่านเห็นว่าเป็นแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรีให้เข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ระดับความคิดเห็น		
	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วย
ด้านการเงิน			
1. ขยายวงเงินกู้ให้กู้ได้มากกว่า กลุ่มละ 200,000 บาท			
2. จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาสตรีในระดับหมู่บ้าน			
3. กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับจังหวัด มีการจัดสรรผลกำไรให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล			
4. เพิ่มเงินอุดหนุนเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาสตรี และช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส			
ด้านสมาชิกผู้รับบริการ			
1. ลดขั้นตอนการกู้เงินให้มีความสะดวกและรวดเร็ว			
2. กำหนดให้สตรีที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป เป็นสมาชิกกองทุน ฯ ทุกคน โดยไม่ต้องสมัคร			
3. ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการขอรับบริการที่ชัดเจนและทั่วถึง			
ด้านกระบวนการดำเนินงาน			
1. ตัวแทนสมาชิกจากทุกหมู่บ้านต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลทุกขั้นตอน			
2. จัดประชุมคณะกรรมการเป็นประจำและสม่ำเสมอ			
3. กำหนดให้คณะกรรมการมีการติดตาม/ตรวจสอบให้สมาชิกกู้เงินใช้เงินตามวัตถุประสงค์			
4. กำหนดบทลงโทษสำหรับกลุ่มสมาชิกกู้เงินที่นำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการ			
5. ให้มีคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีระดับอำเภอ			
6. จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่าย หรือเบี้ยเลี้ยงในการประชุมให้แก่ กกส.ต และสมาชิกตามความเหมาะสม			
7. กำหนดให้สมาชิกรายบุคคลสามารถยื่นกู้ได้โดยไม่ต้องรวมกลุ่มกันกู้			

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	ระดับความคิดเห็น		
	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วย
ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้			
1. จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกองทุน ฯ โดยอบรมในพื้นที่ระดับหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกมีความสะดวกในการเข้าร่วมอบรม			
2. ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกเห็นความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างทั่วถึง			

4.1 ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี นอกเหนือจากประเด็นข้างต้น หรือไม่ อย่างไร

1. ด้านการเงิน

.....
 .....//

2. ด้านสมาชิกผู้รับบริการ

.....
 .....

3. ด้านกระบวนการดำเนินงาน

.....
 .....

4. ด้านการพัฒนาและการเรียนรู้

.....
 .....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวชญาภา ศิริวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	15 สิงหาคม 2524
สถานที่เกิด	อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	วท.บ. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

